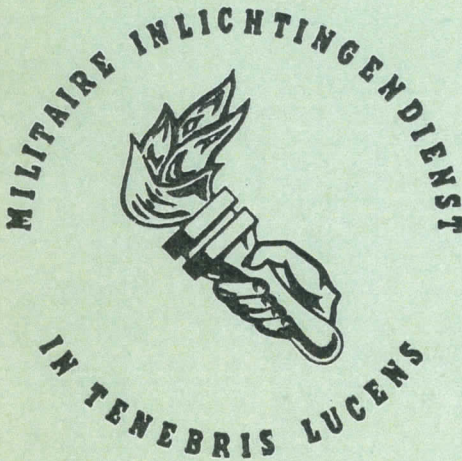

CONFIDENTIEEL

handboek vredesbewegingen

STAF CO LEGERKORPS
ACHTERGEBIED
SECTIE VOORLICHTING

uitgegeven door de sectie g2 van het hkk1 / maart 1969

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

HANDBOEK VREDESBEWEGINGEN

uitgegeven door de sectie G2 van het H.K.K.L.

maart 1969

het "overzicht van anti-militaristische en
radicaal-pacifistische groeperingen" van
juni 1964 komt hiermede te vervallen en dient
op de voorgeschreven wijze te worden vernietigd

CONFIDENTIEEL

<u>INHOUDSOPGAVE</u>	<u>Bladzijden</u>
ALGEMEEN	3 - 4
VREDESORGANISATIES IN NEDERLAND	5 - 114
Algemene Nederlandse Vredesactie (A.N.V.A.)	5 - 7
Bond voor Dienstweigerders (B.V.D.)	8 - 10
Comité 29 november 1962	11 - 12
Comité 1961 voor de Vrede	13 - 16
Convent voor een Nieuw Politiek Ethos (N.P.E.)	17 - 18
Democratisch Socialistische Studentenvereniging "Politeia"	19 - 22
Doopsgezinde Vredesgroep	23 - 25
Genootschap der Vrienden ("Quakers")	26 - 28
Gespreksgroep voor de Vrede	29 - 30
Interkerkelijk Vredesberaad (I.K.V.)	31 - 36
Internationale Christelijke Vredesbeweging - Nederland	37 - 38
Internationale Vrouwenorganisatie voor Vrede en Vrijheid	39 - 40
Kerk en Vrede	41 - 44
Nationale Stichting tot Financiering en Activering van de Propaganda voor Federale Wereldregering	45 - 47
Nationale Stichting "Nederland - Vredeland"	48 - 49
Nederlands Comité tegen Verspreiding van Kernwapens	50 - 52
Nederlands Pugwash Komitee (N.P.K.)	53 - 55
Nederlandse Vredesraad (N.V.R.)	56 - 62
Onafhankelijke Vredesliga (O.V.L.)	63 - 65
Pacifistisch Socialistische Jongerenwerkgroepen (P.S.J.W.)	66 - 68
Pacifistisch Socialistische Partij (P.S.P.)	69 - 76
Pax Christi - Nederland	77 - 80
Praagse Christelijke Vredesconferentie - afd. Nederland	81 - 82
Servas Comité Nederland	83 - 84
Sjaloom	85 - 88
Socialistische Jeugd van Nederland (S.J.)	89 - 93
Stichting Anti Atoombom Actie (A.A.A.)	94 - 96
Stichting ter Bevordering van Studie, Vorming en Training in Geweldloze Weerbaarheid	97 - 99
Stichting Vredesopbouw	100 - 102
Wereld Federalisten Beweging Nederland (W.F.B.N.)	103 - 107

Werkgroep Anti-Militaristische Studenten (W.A.S.) - Vredesactiegroep van Studenten (V.A.S.)	108 - 109
Werkgroep voor de Vrede (Limburg)	110 - 111
Zeeuws Vredes Comité (Z.V.C.)	112 - 114
INTERNATIONALE VREDESORGANISATIES	115 - 146
Europese Federatie tegen Kernbepapening (E.F.K.)	116 - 117
International Confederation for Disarmament and Peace (I.C.D.P.)	118 - 121
International Fellowship of Reconciliation (I.F.O.R.)	122 - 123
International Liaison Committee of Organisations for Peace (I.L.C.O.P.) - International Peace Bureau (I.P.B.)	124 - 125
Internationale Katholieke Vredesbeweging "Pax Christi"	126 - 128
Praagse Christelijke Vredesconferentie (C.V.C.)	129 - 132
Pugwash beweging - Pugwash Continuing Committee	133 - 135
War Resisters International (W.R.I.)	136 - 138
Wereld Vredes Raad (W.V.R.)	139 - 143
Women's International League for Peace and Freedom (W.I.L.P.F.)	144
Women's International Strike for Peace (W.I.S.P.)	145 - 146
FUNCTIONEEL NAMEN REGISTER	147 - 151
SCHEMA ONDERLINGE CONTACTEN	152

ALGEMEEN

Dit handboek heeft ten doel de commandant voor te lichten over alles wat zich op het terrein van de vredesbeweging afspeelt. Een gedegen voorlichting hierover is te meer noodzakelijk, waar verwacht mag worden, dat in de toekomst de vredesbeweging een steeds grotere rol zal gaan spelen.

Het nieuwe handboek komt in de plaats van het in juni 1964 verschenen "Overzicht van anti-militaristische en radicaal-pacifistische groeperingen". Herziening daarvan was noodzakelijk in verband met de vele wijzigingen, die zich sindsdien op dit gebied hebben voorgedaan. Sommige organisaties zijn verdwenen, nieuwe bewegingen opgekomen, terwijl de overige nog bestaande groeperingen een verdere en soms ook andersgerichte ontwikkeling hebben doorgemaakt.

De noodzaak tot herziening werd aangegrepen om tot een geheel nieuw overzicht te komen, breder van opzet en per organisatie met een duidelijke indeling in paragrafen, waardoor automatisch ook meer informatie werd verwerkt.

Nieuw is ook de index op de namen van personen, die in meer dan één organisatie een vooraanstaande functie bekleden, alsmede het schema van de onderlinge contacten.

Het nieuwe handboek heeft overigens niet de pretentie in alles volledig en volkomen up to date te zijn. Wel is gestreefd naar een zo groot mogelijke mate van volledigheid met verwerking van de nieuwste gegevens. Dit is niet in alle gevallen mogelijk gebleken. Van sommige organisaties waren na 1967 geen nieuwe gegevens bekend, andere konden worden bijgewerkt tot de datum van afsluiting, waarvoor maart 1969 werd gekozen.

De titel "Handboek Vredesbewegingen" werd gekozen, omdat dit overzicht, in tegenstelling tot het vorige, niet alleen anti-militaristische en radicaal-pacifistische organisaties omvat, doch zoveel mogelijk alle bewegingen, die zich op enigerlei wijze - hetzij als hoofddoel, hetzij als belangrijk neven-doel of ook alleen uit opportunistische overwegingen - met vredesactiviteiten bezig houden.

De in dit handboek behandelde organisaties lopen qua achtergrond, doelstelling en structuur dan ook sterk uiteen :
 Qua achtergrond : van communistisch tot socialistisch, van neutraal tot zuiver godsdienstig.
 Qua doelstelling : van absolute geweldloosheid tot algemene vrede-lievendheid, van een streven naar een nieuwe wereldorde tot de strijd tegen een bepaald aspect van de oorlogvoering.
 Qua structuur : zowel nationaal als internationaal, zowel overkoepelend en coördinerend als direct leidinggevend en stimulerend, zowel beschouwend als actief optredend.

Dit met allerlei tussenvormen en overlappingsen, zodat het ondoenlijk was de organisaties in een streng schema onder te brengen. Daarom werd aan een alfabetische volgorde van behandeling de voorkeur gegeven.

Tenslotte zij nog vermeld, dat het enkele feit van opname van een bepaalde organisatie in dit handboek niet impliceert dat deze te beschouwen is als een voor de veiligheid van de staat gevaarlijke organisatie. Integendeel, onder de hierin behandelde organisaties zijn er zeker een aantal, wier integriteit en betrouwbaarheid boven iedere verdenking verheven zijn. Derhalve draagt dit overzicht niet het karakter van een zwarte lijst o.i.d. en dient als zodanig ook niet te worden gehanteerd.

ALGEMENE NEDERLANDSE VREDESACTIE (A.N.V.A.)

1. Oprichting, voorgeschiedenis, achtergronden

De A.N.V.A. is in feite een voortzetting van de in 1904 opgerichte Nederlandse sectie van de "Internationale Anti-Militaristen Vereniging" (I.A.M.V.). Deze organisatie telde haar leden voornamelijk onder de anarchisten en voerde als leuze: "Geen man en geen cent voor het militarisme". Het orgaan van deze vereniging was "De Wapens Neder". Tijdens de laatste wereldoorlog werd de I.A.M.V. uiteraard door de bezetter verboden. Na de oorlog kwamen de oud-leden bijeen om zich te beraden over een eventuele heroprichting. Zij kwamen echter tot de conclusie, dat de I.A.M.V. gefaald had in haar taak een oorlog te voorkomen en dat het daarom beter was met een schone lei te beginnen. Besloten werd daarom een geheel nieuwe anti-militaristische organisatie in het leven te roepen. Mede op initiatief van Ds. J.B.Th. HUGENHOLTZ kwam aldus op 30 maart 1946 de A.N.V.A. tot stand.

2. Doelstellingen, beginselverklaring

De A.N.V.A. stelt zich ten doel allen te verenigen, die oorlog een misdaad achten en zich voornemen geen enkele oorlog te steunen en te streven naar een op gerechtigheid gerichte orde, waarin oorlog en andere vormen van georganiseerd geweld zijn uitgesloten. (art. 2 en 3 der statuten)
De A.N.V.A. is radicaal-pacifistisch en anti-militaristisch van aard en voert daarom actie tegen alles, wat met dit beginsel in strijd is.

3. Organisatie, structuur

a. adres :

Officiële plaats van vestiging is Rotterdam.
Adres secretariaat : Amsterdam, Postbus 385

b. juridische vorm :

Oorspronkelijk was de A.N.V.A. een stichting. Tussen 1955 en 1957 ontstonden er meningsverschillen over een eventuele aansluiting bij de internationale pacifistische organisatie "War Resisters International". De oplossing werd tenslotte gevonden in een wijziging van de juridische vorm en splitsing van de organisatie. In 1957 werd de oorspronkelijke stichting omgezet in een vereniging van dezelfde naam, welke ging fungeren als Nederlandse sectie van de W.R.I. De leden daarvan zijn verplicht een verklaring te ondertekenen, waarvan de inhoud overeenkomt met de onder punt 2 genoemde doelstelling.
Ten behoeve van de leden, die zich niet met aansluiting bij de W.R.I. konden verenigen, werd een nieuwe Stichting A.N.V.A. opgericht, welke zich ging bezig houden met het uitgeven van het blad "Vredesactie", op welk blad de opposanten aldus geabonneerd konden blijven.

c. structuur en omvang :

De A.N.V.A. is nationaal van structuur en kent vrijwel geen plaatselijke afdelingen. Het aantal leden bedraagt ongeveer 250.

CONFIDENTIEEL

d. bestuur :

Voorzitter : Mr. J.H.(Hein) van WIJK, Amsterdam
 Secretaris : Dr. W.J. de JONG, Amsterdam
 Penningmeesteresse : Mej. Marianna TITUS, Amsterdam
 De bestuursleden worden telkens voor 2 jaar door de algemene ledenvergadering in hun functies gekozen.

4. Publicaties, publiciteitsorganena. periodieken :

- VREDESACTIE, maandblad uitgegeven door de Stichting A.N.V.A.; oplage circa 1500 exemplaren, bestemd voor iedere belangstellende.
 Redactie : Dr. W.J.de JONG, R.MULDER, A.VISSER, M.WILLEMS en Mr. Hein van WIJK.
 Redactie-adres: Postbus 385, Amsterdam
- NEEN, maandblad van de A.N.V.A., uitgegeven als nevenorgaan sinds januari 1968; oplage 1600 exemplaren.
 Redactie-adres: A.VISSER, Zaziersweg 109, Amsterdam.

b. overige publicaties :

De A.N.V.A. heeft o.m. de volgende brochures uitgegeven :

- de W.R.I. (1951)
- het getuigenis van Jean van Lierde (1951)
- Afrika (1952)
- Dienstweigeringswet (1953)
- overzicht dienstplicht en dienstweigeringswet in de wereld (1957)
- de Nieuwe Dienstweigeringswet (1962)
- de gifgasoorlog is reeds begonnen (1967)
- Dienstweigeringswet en Vredesdienst (1968)

5. Verhouding tot het communisme

Aanvankelijk stond de A.N.V.A. sterk afwijzend tegenover het communisme; moet er ook nu nog niet veel van hebben. Echter werkt de W.R.I. - waarbij de A.N.V.A. is aangesloten - sinds 1963 in stijgende mate samen met de communistische Wereldvrede Raad. Dit is ook de reden, dat een deel van de A.N.V.A.-leden sterk gekant is tegen aansluiting bij de W.R.I.

6. Nationale contacten

Er is regelmatig enige - niet gereguleerde - samenwerking met andere vredesorganisaties. De A.N.V.A. was/is aangesloten bij overkoepelende of samenwerkingsorganisaties, zoals de voormalige "Onafhankelijke Contactcommissie voor Vredeswerk" (O.C.V.), het Comité 1961 voor de Vrede en de stichting "Onafhankelijke Vredesliga" (O.V.L.). Voorts bestaan er nauwe contacten met het steunfonds van de Contact Commissie Dienstweigeringswet en het Genootschap der Vrienden(Quakers). Een oorspronkelijke afdeling van de A.N.V.A. in Limburg, de "Werkgroep voor de Vrede" (zie aldaar), treedt sinds 1963 op als zelfstandige organisatie; de ideologische verbondenheid daarmee is echter gebleven.

7. Internationale contacten

De belangrijkste contacten worden onderhouden met de "War Resisters International", voor welke organisatie de A.N.V.A. als Nederlandse sectie optreedt.

CONFIDENTIEEL

De A.N.V.A.-voorzitter, Mr. Hein van WIJK, werd tijdens de driejaarlijkse conferentie van de W.R.I. te Rome in 1966 gekozen als lid van de uit 12 personen bestaande "Internationale Raad" van de W.R.I.

8. Activiteiten

De A.N.V.A. draagt haar ideeën uit door middel van publicaties, openbare vergaderingen en demonstraties. Grote aandacht wordt besteed aan voorlichting en steun aan principiële dienstweigeraars. De voorzitter, Mr. Hein van WIJK, is advocaat-procureur en treedt meestal op als raadsman van gewetensbezwaarden. Ook maakt de A.N.V.A. veel propaganda voor dienstweigeringswet. In 1966 verspreidde de A.N.V.A. pamfletten van de W.R.I., waarin Amerikaanse militairen, bestemd voor uitzending naar Vietnam, werden opgeroepen tot desertie en waarin voorts werd geageerd tegen de Amerikaanse Vietnampolitiek. In dec.1967 is binnen de A.N.V.A. een actiegroep opgericht door leden, die iets meer wilden doen dan eens per maand het lijfblad lezen. Deze groep wilde trachten via het nieuwe blad NEEN de ideeën van de A.N.V.A. meer bekendheid te geven. De groep wilde zich b.v. gaan bezig houden met het verzamelen van informatie, welke als uitgangspunt zou kunnen dienen voor artikelen in het blad. Gedacht werd daarbij aan een soort knipseldienst, waarvoor de medewerking van de lezers werd gevraagd.

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

BOND VOOR DIENSTWEIGERAARS (B.V.D.)1. Oprichting, voorgeschiedenis, achtergronden

De Bond voor Dienstweigeraars is op 26 juli 1967 opgericht door dienstweigeraars in het tewerkstellingskamp De Vledder in Drente. Ter plaatse was voordien reeds een comité werkzaam, dat ten doel had de grieven van gewetensbezwaarden tegen het verblijf in dit h.i. ongeschikte kamp kenbaar te maken en te streven naar verbetering van de rechtspositie van de erkende gewetensbezwaarde. Contacten met dienstweigeraars in andere tewerkstellingen, waar ook dergelijke comités bestonden, leidde tenslotte tot bundeling van krachten en de oprichting van een bond. De afkorting B.V.D. is door de oprichters met opzet gekozen.

Trad de B.V.D. tot dusverre voornamelijk op als vakbond, uit het nieuwe blad van de B.V.D. blijkt, dat men ook wil gaan fungeren als politiek-revolutionaire jongerenbeweging. De inhoud van dit nieuwe blad heeft dan ook veel weg van andere provo-achtige jeugdbladen.

2. Doelstellingen, beginselverklaring

Enkele punten uit het actieprogramma van de B.V.D. zijn :

- verbetering van de rechtspositie van dienstweigeraars ;
- tewerkstelling van de gewetensbezwaarde aangepast aan zijn capaciteiten ;
- opheffing van de tewerkstelling Vledder en het kamp aldaar wegens het zinloze werk, dat daar verricht wordt ;
- verbetering van het imago van de dienstweigeraar ;
- verkorting van de "burgerdienst" tot 16 maanden ;
- intensivering van de voorlichting over de mogelijkheden en consequenties van dienstweigeren, o.a. op scholen ;
- een vrije keuze voor dienstplichtigen tussen normale militaire dienst en vervangende burgerdienst : z.g. alternatieve dienstplicht ;
- erkenning van de politieke bezwaren van dienstweigeraars.

De B.V.D. wil voorts steun verlenen aan anti-militaristische activiteiten van andere organisaties.

3. Organisatie, structuur

a. adressen : centraal adres : Postbus 35, Oegstgeest
 nevenadres : (Den Dolder) Postbus 33 te Bilthoven.

b. juridische vorm : vereniging

c. structuur en omvang :

De Bond heeft afdelingen in "tewerkstellingen" Den Dolder, Oegstgeest, Eindhoven en Den Haag. Kort na de oprichting waren circa 100 gewetensbezwaarden (= $\frac{1}{4}$ van het totaal) bij de B.V.D. aangesloten. Men kent verder nog sympathisanten. Er is een regelmatige doorstroming van (bestuurs)leden. Niemand kan langer dan 2 jaar aan de activiteiten deelnemen. Vanwege de grote afstanden tussen de kampen is de communicatie tussen afdelingen en bestuursleden gebrekkig. Gestreefd wordt naar decentralisatie.

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

d. bestuur :

Er was tot voor kort een volledig bestuur, dat echter door interne moeilijkheden niet meer functioneert. Stuwende kracht en voorzitter was Drs Hans ten DAM, die onlangs is afgetreden; hij blijft echter actief medewerker van de B.V.D. Er schijnt thans (jan. 1969) een informeel landelijk noodbestuur te zijn gevormd in Oegstgeest (Endegeest), ofschoon juist gestreefd wordt naar decentralisatie. Als secretaris-penningmeester fungeert Jos KOETSIER. Van het oorspronkelijke bestuur zijn alleen Fer STEKELBURG en Peter TOUW nog actief werkzaam. Een gepubliceerde lijst van medewerkers vermeldt verder nog de volgende namen :

Ger ACKERMANS (v.m.secr.)	Han KOOTMAN	Wim SAALTINK
Bert van AMERONGEN	Chris LAMBERTS	Niko SCHOUTEN
Albert BOSCH	Jan LEERINK	Geert SENGERS
Wolf BOUMA	Jan LEYDENS	Ernst VERHAAR
Jan HALKES	Piet ORDENAN	Bart van de VLERK
Wim HELDER	Guus CREMUS	Meindert VREKEN
C. INJA	Henk PIJPERS	Hein de VRIES
Simon KEFF	Harry RUHE	Rob WALDA

4. Publicaties en publiciteitsorganena. periodieken :

Tot voor kort was er een contactblad voor dienstweigeraars, getiteld "WAAROM", dat sinds 1966 verscheen en bij de oprichting van de B.V.D. als bondsorgaan werd geadopteerd. In de ogen van de huidige leiding was dit blad echter te beschouwend en te gezapig. Daarom is dit blad sinds jan. 1969 vervangen door een nieuw gestencild orgaan, genaamd "PaSSieffist". De twee S'en zijn in deze naam geschreven als SS-symbool, de F'en zijn door guldentekens weergegeven, dit om de strijd tegen ontmenselijking en tegen het kapitalisme te symboliseren. Het aantal nummers per jaar hangt af van de beschikbare kopij; gestreefd wordt echter naar 12 nummers per jaar.

Redactieleden zijn : Wolf BOUMA, Jan HALKES, Harry SCHEEPER, Jan NOBEL en Harry RUHE.

Redactie-adres: Hans KNOTTNERUS, Postbus 35, Oegstgeest

b. overige uitgaven :

De B.V.D. heeft reeds diverse pamfletten uitgegeven, die bij verschillende acties werden verspreid.

5. Verhouding tot het communisme

Geen contacten of vormen van samenwerking bekend.

6. Nationale contacten

Er bestaan contacten met organisaties, die zich bezig houden met voorlichting en bijstand aan dienstweigeraars. Persoonlijke banden bestaan er met de Katholieke Vredesbeweging Pax Christi. De oudvoorzitter Hans ten DAM zit in de Commissie Persoonlijke Bijstand van Pax Christi. De B.V.D. heeft voortgeregeld contact met de Socialistische Jeugd vanwege raakpunten in hun "maatschappij-kritisch politiek engagement".

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

Met de Vereniging voor Dienstplichtige Militairen (V.V.D.M.) heeft overleg plaats gevonden over een weddeverhoging voor dienstplichtige militairen, inclusief gewetensbezwaarden; dit schijnt echter weinig vruchtbaar te zijn geweest. Volgens een B.V.D.-er zijn verdere contacten met de V.V.D.M. nutteloos, vanwege de geheel andere opvatting van de V.V.D.M. over militaire dienst en maatschappij. De B.V.D. voelt zich wel solidair met de Studenten Vakbeweging, maar tot directe contacten daarmee is het nog niet gekomen. Incidenteel - bijvoorbeeld bij acties - vindt contact en samenwerking plaats met andere organisaties.

7. Internationale contacten

Geen rechtstreekse contacten bekend. Wel incidentele persoonlijke contacten bij deelname aan acties in het buitenland (zie punt 8)

8. Activiteiten

Tijdens de jaarlijkse voettocht van de Pax Christi beweging in 1967 werden pamfletten van de B.V.D., getiteld "Gij zult niet doden", verspreid. Hierin werd propaganda gemaakt voor dienstweigering. Eind sept. 1968 hield de Bond een landelijke kalk- en plakactie onder de titel "Witte Kunebeddenplan". De naam verwees naar de provincie Drente, waar het gewraakte kamp Vledder is gelegen. De actie had ten doel meer bekendheid te geven aan het werk van de Bond en aan het verschijnsel "dienstweigering", te zien als onderdeel van maatschappelijke bewustwording van de jeugd t.a.v. de rol van het militair geweld in de samenleving. Volgens de huidige B.V.D.-leiding moet deze actie echter als mislukt worden beschouwd. De initiatiefnemer Hans ten DAM zou o.m. daarom als voorzitter zijn afgetreden. De afdeling Den Haag voerde in aug. 1968 o.m. door verspreiding van pamfletten actie tegen de vertoning in Den Haag van de oorlogsfilm "De Groene Baretten", handelend over de strijd in Vietnam. Bij de opening van het "dienstweigeringsseizoen '68-'69" hield het bestuur van de B.V.D. een persconferentie, welke o.m. ten doel had bekendheid te geven aan de uitslag van een enquête onder gewetensbezwaarden, gelanceerd door de toenmalige voorzitter Hans ten DAM. De B.V.D. neemt ook regelmatig deel aan acties en bijeenkomsten van vredesorganisaties en voert dan propaganda voor dienstweigering. Ook nemen leden van de B.V.D. - o.m. genoemde Bart van de VLEERK - deel aan teach-in's en voeren openbare debatten met tegenstanders. In het eerste nummer van "PaSSieffist" van jan. 1969 stond een oproep voor deelname aan de vredesdemonstraties van buitenlandse socialistische jeugdorganisaties, te houden in Brussel gedurende het weekend 8/9 maart. Deze activiteiten staan in het teken van de strijd tegen de NAVO. Gegadigden konden zich opgeven bij de Socialistische Jeugd.

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

COMITE 29 NOVEMBER 1962

1. Oprichting, voorgeschiedenis, achtergronden

Dit comité is opgericht uit protest tegen de berechting (op 29-11-62) van 123 jeugdige demonstranten, die op 30 juni van dat jaar te 's Gravenhage een geweldloze zit-actie tegen de atoombom hadden gehouden. Het comité is in feite een Nederlandse versie van het Britse "National Committee of 100", dat ontstaan is uit het samengaan van een tweetal Engelse bewegingen tegen kernbepapening; een der belangrijkste leiders was Lord Bertrand RUSSELL.

In november 1962 vond tevens te Amsterdam een "Europese conferentie tegen de atoombepapening" plaats op initiatief van genoemd Brits comité en georganiseerd door het "Comité 1961 voor de Vrede". Doel van deze conferentie was o.m. het stichten van een internationaal comité van 100 en de bevordering van de oprichting van nationale comité's in de landen van het continent.

Tot oprichting van een "Comité van 100" is het in Nederland echter niet gekomen; oorzaak daarvan was de onenigheid over de kwestie of bij de strijd voor de vrede al dan niet gebruik mocht worden gemaakt van geweld (niet tegen personen)

Niettemin noemde het "Comité 29 nov. 1962" zich in het begin "Comité van 100 in oprichting" en werd het comité ook later wel eens met die naam betiteld. Het Comité is echter nimmer tot naamswijziging overgegaan.

2. Doelstellingen, beginselverklaring

Doel van het comité is niet nauwkeurig omschreven, maar uit de activiteiten van de groep kan worden afgeleid, dat het comité zich bezig houdt met het organiseren van actie en strijd voor de vrede. Het comité gaat door voor de enige groep in Nederland, die zich ook van illegale methoden wil bedienen, met aanvaarding van alle daaraan verbonden consequenties - straf inclusief - om de aandacht op haar streven te vestigen. Uitgangspunt vormen de ideeën van Ghandi en King, d.w.z. geweldloze, doch directe actie. Tot de adhaerenten van het comité behoren verschillende bekende figuren van pacifistische, anarchistische en trotskistische huize. Het beginsel der geweldloosheid wordt dan ook niet door alle medestanders onderschreven.

3. Organisatie, structuur

a. adres :

In een circulaire van okt 1964 wordt als correspondentie-adres genoemd : J. REIDING, Klikspanweg 13 te Leiden.

b. juridische vorm : comité

c. structuur en omvang :

Het comité heeft geen afdelingen. Aantal leden en medewerkers was in 1964 circa 200.

d. bestuur :

een vast bestuur scheen het comité tot dusverre niet te hebben. Bij optreden naar buiten werd het comité nl steeds door wisselende figuren vertegenwoordigd. Bekende figuren zijn : Drs S. BOSGRA, de anarchisten (gebrs.) Rudolf en Arthur de JONG, Drs C. le PAIR, het Amsterdamse PSP-lid H. de HAAN, Drs. Fries de VRIES en Roel van DUYN.

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

4. Publicaties en publiciteitsorganen

Het comité heeft geen eigen orgaan. Publicaties vinden af en toe plaats d.m.v. pamfletten e.d.

5. Verhouding tot het communisme

Geen relaties bekend.

6. Nationale contacten

Incidenteel - b.v. bij acties - vindt samenwerking plaats met andere vredesorganisaties zoals Comité 1961 voor de Vrede, Vietnamcomité's e.d. Via de leden zijn er bindingen met pacifistische, links-socialistische, anarchistische en trotskistische groeperingen. Waarschijnlijk bestaat er ook contact met het "Centrum voor Geweldloze Weerbaarheid".

7. Internationale contacten

Waarschijnlijk met het Britse "Committee of 100", waaraan het comité nauw verwant is.

8. Activiteiten

In het begin deed het comité nogal eens van zich spreken door enkele demonstraties tegen de opslag van kernwapens in ons land, door een demonstratie tegen de Portugese deelneming aan de NATO taptoe 1963 en door activiteiten rond de kwestie Vietnam in 1965. Tijdens een anti-MLF-demonstratie op 9-1-65 te Amsterdam werd een circulaire met "BB-geheimen" verspreid. Deze circulaire heette uit te gaan van het anarchistische blad "De Vrije" en was ondertekend door Roel van DUYN, die ook lid is van het Comité 29 nov. 1962. Genoemde circulaire bevatte gegevens over de BB-organisatie in Amsterdam, welke door de schrijver als geheim werden betiteld. Hierbij zij aangekondigd, dat een conspiratieve groep in het verwante Britse "Committee of 100" - zich noemende "spionnen voor de vrede" - destijds ook poogde achter officiële geheimen te komen om deze openlijk te publiceren met het doel het "militarisme" schade te berokkenen. Van tijd tot tijd zijn bepaalde vertegenwoordigers van het comité actief o.m. in diverse Vietnamcomité's. Het comité zelf heeft al geruime tijd nauwelijks meer van zich doen horen.

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

COMITE 1961 VOOR DE VREDE1. Oprichting, voorgeschiedenis, achtergronden

Het "Comité 1961 voor de Vrede" is ontstaan na een succesvolle protestdemonstratie tegen kernwapens, welke op Nieuwjaarsdag 1961 te Amsterdam werd gehouden onder auspiciën van de inmiddels opgeheven "Onafhankelijke Contactcommissie voor Vredeswerk". Aan deze demonstratie werkten bovendien nog mede : Kerk en Vrede, Anti-Atoombom Actie, Socialistische Jeugd en de P.S.P. Het succes van deze demonstratie leidde tot het besluit om het oorspronkelijk als tijdelijk bedoelde voorbereidingscomité een permanent karakter te geven. Hierbij gold de overweging, dat de verenigingen, die aan de wieg van het comité stonden - alhoewel door wezenlijke pacifistische of politieke standpunten van elkaar verschillend - wél de actie tegen kernwapens e.d. als gezamenlijk doel konden onderschrijven, maar geen van alle in staat waren om zelfstandig massale demonstraties tegen AEC wapens te organiseren. Het comité moest derhalve dienen als gezamenlijk uitvoeringsorgaan voor de actie tegen kernbewapening e.d. Al gauw werd echter besloten een zelfstandig leven te gaan leiden. Aanvankelijk bracht het "Comité 1961 voor de Vrede" - zo genoemd naar het jaar van de eerste demonstraties - het jaartal in zijn naam telkens in overeenstemming met het lopende kalenderjaar, dit tot 1964 toe. Aangezien dit tenslotte administratief te ingewikkeld bleek, keerde men - ook al op verzoek van de PTT - tot de eerste benaming terug. Na in de eerste jaren van zijn bestaan grote activiteit ontplooid te hebben, nam het comité later sterk in betekenis af. In maart 1969 werd tenslotte de opheffing van het comité bekend gemaakt.

2. Doelstellingen, beginselverklaring

De algemene doelstelling van het comité luidde : het voeren van actie tegen het vervaardigen, in voorraad houden, beproeven en gebruiken van kern-, biologische en chemische wapens waar ook ter wereld en voor welk doel ook. In 1967 werd hieraan nog als einddoel toegevoegd : algehele en algemene ontwapening en de vorming van een supra-nationale autoriteit, welke in staat zou moeten zijn gewapende conflicten te voorkomen en belast zou moeten worden met het toezicht op de naleving van te stellen verbodsbepalingen inzake nationale wapeningen. Het comité trachtte deze doeleinden te bereiken door enerzijds het geven van voorlichting en het maken van propaganda, anderzijds door het organiseren van protestacties e.d.

3. Organisatie, structuura. adressen :

Administratie-adres was : Schoolstraat 53, Diemen
Financieel adres : Mevr. I. van der WAL-SVENSSON, Oosterstraat 12 te Hoogkerk (Gr.)

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

b. juridische vorm : comitéc. structuur en omvang :

Aanvankelijk bestond er een directe organisatorische band met de verenigingen, die aan de totstandkoming van het comité hadden gewerkt. In sept. 1961 werd echter besloten deze directe band te verbreken; daarna traden de leden van het comité niet langer op als vertegenwoordigers van deze organisaties, maar hadden zitting voor eigen rekening.

In de bloeitijd kende het comité circa 2500 medewerkers en begunstigers, later nam deze aanhang sterk af.

Er bestonden voorts plaatselijke actiegroepen en regionale comité's die zelfstandig werkten, eventueel met materiaal door het landelijk comité verstrekt. Voor dit doel waren in tal van plaatsen depôts gevestigd, waar allerlei materiaal kon worden verkregen, zoals biljetten, pamfletten, intekelijsten, speldjes e.d.

d. bestuur :

Het laatst bekende Dagelijks Bestuur werd in 1967 gevormd door :

voorzitter	: J.A. BRUGGEMAN, Amsterdam
vice-voorzitter	: Th. van TIJN, Amsterdam
secretaresse	: Mej. S. BOERLAGE, Amsterdam
2e secretaris	: J. v.d. MOLEN, Leiderdorp
penningmeesteresse	: Mevr. I.v.d. WAL-SVENSSON, Hoogkerk
administratrice	: Mevr. T. van WIJK-BROUWER, Diemen
redacteur orgaan	: J. TROOST, Haarlem
propagandist	: J. BIERMAN, Amsterdam
accountant	: J. BINSMA, Haarlem

Bij de oprichting was er een Raad van Advies, waaraan het bestuur verantwoording schuldig was en waarin vertegenwoordigers van de sympathiserende organisaties zitting hadden.

Ook was er nog een Comité van Aanbeveling, zeer gevarieerd van samenstelling en bestaande uit 125 bekende en vooraanstaande figuren uit alle kringen van de samenleving; hieronder uiteraard veel pacifisten.

4. Publicaties, publiciteitsorganena. periodieken :

Het comité had als orgaan het mededelingenblad "Contact", dat nogal summier was en onregelmatig verscheen. De Oplage bedroeg 3000 exemplaren. Het bestuur van het comité trad op als redactie o.l.v. J. TROOST, Haarlem. Redactie-adres: Schoolstraat 53 te Diemen.

b. overige publicaties :

Het comité heeft in 1962 een drietal brochures uitgegeven :

- Wenken ter voorkoming van een atoomoorlog
- Hoe groot is Uw kans ?
- Instructieboekje Comité 1962 voor de Vrede.

Voorts werden bij diverse acties pamfletten verspreid.

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

5. Verhouding tot het communisme

Aanvankelijk was er geen sprake van enigerlei samenwerking met communistische organisaties. Het merendeel der comitéleden was ertegen, terwijl de doelstelling van het comité - actie tegen kernwapens, ook tegen die van de Sowjet-Unie - voor de communisten een onverteerbare zaak was. Na de ondertekening van het beperkte kernstopverdrag van 1963 kwam hierin verandering. Op aanwijzing van de Wereldvredeeraad gingen de communisten samenwerking zoeken met pacifisten in de strijd tegen M.L.F. plannen. De Nederlandse Vredeeraad zochthierop contact met het Comité, hetgeen resulteerde in een samengaan van beide organisaties bij de jaarlijkse Paasmars van 1964. In de volgende jaren werd deze samenwerking gecontinueerd, zij het ook dat het Comité 1961 er wel voor zorgde de leiding bij de voorbereidingen van de acties stevig in eigen hand te houden. Op last van de C.P.N. leiding moest de N.V.R. zich tenslotte in 1967 uit deze samenwerking terug trekken.

6. Nationale contacten

Er bestonden uiteraard nauwe contacten met de organisaties, die destijds het comité in het leven hadden geroepen en met later opgerichte vredesorganisaties, zoals :

Algemene Nederlandse Vredesactie
 Doopsgezinde Vredesgroep
 Genootschap der Vrienden (Quakers)
 Internationale Vrouwenorganisatie voor Vrede en Vrijheid
 Kerk en Vrede
 Nationale Stichting Propaganda Federale Wereldregering
 Pacifistisch Socialistische Partij
 Pacifistisch Socialistische Jongeren Werkgroepen
 Sjaloom beweging
 Socialistische Jeugd van Nederland
 Stichting Anti Atoombom Actie
 Stichting Wereldburgers in Nederland

Samen met de Nederlandse Vredeeraad was het Comité 1961 betrokken bij de oprichting van het Nederlands Comité tegen Verspreiding van Kernwapens. Ook werkte het comité samen met "Politeia", Soc. Jeugd, P.S.J.W. en de Studenten Vak Beweging in een in 1967 opgericht comité "Eleftheria", dat ageerde tegen het Griekse bewind.

7. Internationale contacten

Het Comité 1961 was gelieerd met de Britse organisatie "Campaign for Nuclear Disarmament, gevestigd te Londen. Ook bestonden er contacten met overeenkomstige organisaties in België, Duitsland, Frankrijk en de Ver. Staten.

8. Activiteiten

Tot de meest bekende activiteiten van het Comité 1961 behoorden de traditioneel geworden Paasmarsen tegen ABC wapens. In 1961 organiseerde het comité te Amsterdam een Europese conferentie tegen atombewapening. Plaatselijke werkgroepen organiseerden talrijke acties, zoals protestmarsen, vergaderingen, teach-ins e.d. en verspreidden pamfletten bij tal van gelegenheden.

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

In het begin waren de acties vooral gericht tegen het houden van kernproeven, ook tegen die van Rusland. Voorts tegen opslag van kernwapens (atoomkoppen in Nederland) en tegen de ontwikkeling en gebruik van biologische en chemische wapens. Bijzonder actief was ook de jongerenwerkgroep "Actie Jeugd voor de Vrede", waarvan later niets meer werd vernomen. Plaatselijke werkgroepen ageerden voorts, al dan niet in samenwerking met andere organisaties, tegen militaire evenementen als parades, taptoes en tentoonstellingen. De laatste jaren zijn de activiteiten van het comité sterk teruggelopen. Sedert 1967 beperkten deze zich eigenlijk alleen nog maar tot de traditionele Paasmars, maar ook daarvoor was het animo aanzienlijk gedaald. Mogelijk sprak ook de beperkte doelstelling - strijd tegen atoomwapens - niet meer zo aan sedert de totstandkoming van internationale verdragen op dit gebied. De leiding zelf was van mening dat de oorzaak van de achteruitgang gelegen was in het feit, dat zij de aansluiting met de jeugd verloren had. Hoe het ook zij, het comité bleek grote moeite te hebben om de "strijd voor de vrede" voort te zetten. Nadat vergeefse pogingen gedaan waren een formule voor het voortbestaan te vinden, werd uiteindelijk besloten tot opheffing over te gaan. In maart 1969 werd bekend gemaakt, dat het comité de praktische activiteiten geheel had overgedragen aan de SJALOOM groep te Odijk; ook het kassaldo en de bescheiden waren overgedragen. De oude medewerkers werden verzocht zich met dit centrum in verbinding te stellen en hun steun aan de acties van de Sjaloombeweging te geven. De Sjaloomgroep zal ook de verkoop van het nog resterende propaganda-materiaal (speldjes e.d.) verzorgen.

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

CONVENT VOOR EEN NIEUW POLITIEK ETHOS1. Oprichting, voorgeschiedenis, achtergronden

Het Convent voor een Nieuw Politiek Ethos werd in november 1956 opgericht door een groep van 13 theologen onder leiding van Prof. Dr. A.J. RASKER. Zij waren verontrust over de geringe aandacht, die in de kerken bestond voor de theologische en ethische relevantie met het politieke bedrijf. Directe aanleiding tot de oprichting vormden de gebeurtenissen in Hongarije (Hongaarse opstand 1956)

2. Doelstellingen, beginselverklaring

- a. Het Convent voor een Nieuw Politiek Ethos verenigt leden van verschillende kerken. Zij weten zich verbonden in de overtuiging, dat het Christelijk geloof voor de kerken en haar leden een weg voor het publieke leven opent, die de gemeente in blijdschap kan gaan. Het convent wil de kerken en de samenleving dienen door een antwoord te zoeken op vragen, die de huidige situatie in de wereld stelt. Het gaat daarin om het vinden van de rechte wijze, waarop de gemeente, zonder aan de wereld gelijkvormig te worden, voor haar Heer en de mensen in de wereld beschikbaar kan zijn. (art. 1 van de beginselverklaring)
- b. In dit geloof achten wij de verdediging van de christelijke en menselijke vrijheden met middelen, die met de goedheid Gods, de liefde en de verzoening in strijd zijn, een voor de christelijke gemeente onbegaanbare weg en het vertrouwen op deze middelen een gevaarlijke ketterij en een opstand tegen Gods bedoelingen. Wij geloven, dat het een zaak van praktisch geloof is, het met onze God te wagen in het publieke leven. In de gehoorzaamheid van het geloof zullen ons nieuwe wegen, die een creatieve oplossing beloven, zichtbaar worden (art. 6)
- c. Volgens artikel 8 van de beginselverklaring streeft het convent naar een nieuw politiek ethos, dat aan de dag kan treden in :
 - de bereidheid tot het luisteren naar elkaar en het voeren van een gesprek met elkaar, waarin een waarachtige verzoening plaats vindt ;
 - een politiek van verzoening tussen mensen, klassen, rassen en volkeren ;
 - een nieuwe gezindheid op internationale conferenties, gekenmerkt door vindingsrijkheid en bereidheid om het risico van de vrede beter te achten dan het risico van de koude oorlog ;
 - het zoeken naar middelen om de huidige dreiging der kernbewapening te bezweren ;
 - het zoeken - wat Nederland in het bijzonder betreft - naar een geheel nieuwe verhouding tot Indonesië ;
 - het voeren van een internationale politiek, die niet het leven met de atoombom als fataliteit aanvaardt, maar het samenleven, de coëxistentie in vrede ook met de communistische landen als een dringende opgave ziet ;
 - het verlenen van steun en hulp aan achtergebleven gebieden ;
 - het behouden en beschermen van de tolerantie in de westerse wereld ; het afwijzen van het totalitaire communisme en elke andere vorm van geestelijke of politieke dictatuur.

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

3. Organisatie, structuura. adres:

Secretariaat van het convent : Zijpendaalseweg 79, Arnhem

b. juridische vorm: onbekendc. structuur en omvang:

Het Convent kent geen plaatselijke afdelingen . Er zijn alleen contribuanten, waarvan het aantal geschat wordt op plm 150.

d. bestuur:

voorzitter : Prof.Dr. A.J.RASKER, Oegstgeest
secretaris : Ds. D. TJALSMA, Arnhem
adj.secretaresse : Mevr.L. ZIJLSTRA-JUNOD, Arnhem
penningmeester : Ds. C.P. HORKEMA, Heemstede
Er zijn geen adviseurs. Er is geen reglementaire bepaling voor het kiezen van bestuursleden.

4. Publicaties, Publiciteitsorganena. periodieken : geenb. overige publicaties :

In 1961 heeft het Convent met andere organisaties als de Doopsgezinde Vredesgroep, Kerk en Vrede, Pleingroep en de Quakers een brochure, getiteld "Vrede en Verzoening" doen verschijnen.

5. Verhouding tot het communisme

Het Convent staat sterk afwijzend t.o.v. het totalitaire communisme, evenals trouwens t.a.v. iedere dictatuur. Niettemin zijn op de conferenties van het convent meermalen predikanten en theologen uit Oostbloklanden als gastsprekers opgetreden, doch dit hangt samen met het streven van het convent naar verzoening tussen Oost en West.

6. Nationale contacten

Geen regelmatige samenwerking bekend. Wel incidenteel met de groeperingen genoemd onder pt 4 b.

7. Internationale contacten

Voor zover bekend alleen met de Praagse Christelijke Vredesconferentie, waarvan bestuursleden in het verleden als sprekers op conferenties zijn opgetreden.

8. Activiteiten

Het Convent organiseert één- of tweemaal per jaar een grote één-daagse conferentie, meestal op de dag na Pinksteren. In de jaren 1962/1964 zijn meerdere Oost-West conferenties gehouden, waarbij gast-sprekers uit Tsjechoslowakije, Rusland, Hongarije en de DDR (meest predikanten en officials van de Praagse Chr. Vredesconf.) optraden. De beweging heeft tot dusverre geen grote opgang gemaakt. De laatste jaren is nauwelijks iets meer van het Convent vernomen.

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

DEMOCRATISCH SOCIALISTISCHE STUDENTENVERENIGING "POLITEIA"1. Oprichting, voorgeschiedenis, achtergronden

"Politeia" is een links-socialistische studentenorganisatie met een sterk anti-militaristisch karakter. Onder zijn bestuurders en leden bevinden zich verscheidene radikaal-pacifistische en trotskistische elementen.

De vereniging werd opgericht in 1945 en kon toen worden beschouwd als een voortzetting van de vooroorlogse "Sociaal Democratische Studentenclubs", welke organisatie destijds nauw verbonden was met de toenmalige S.D.A.P.

Aanvankelijk bestonden er goede betrekkingen met de Partij van de Arbeid. Er was regelmatig mondeling en schriftelijk contact.

"Politeia" fungeerde min of meer als visitekaartje van de P.v.d.A. in de studentenwereld. Ook verleende de "Wiardi Beckman Stichting", het wetenschappelijk bureau van de P.v.d.A., subsidie aan "Politeia". Onder invloed van trotskistische bestuurders ontwikkelde de vereniging zich echter gaandeweg in een van de P.v.d.A. afwijkende politieke richting, waardoor meningsverschillen met de partij ontstonden. Tenslotte wenste "Politeia" zich niet langer te conformeren aan de politieke lijn van de P.v.d.A., met gevolg dat de partij de studentenvereniging niet meer representatief achtte en in februari 1961 alle banden met "Politeia" verbrak.

Sindsdien heeft "Politeia" zich - met verwaarlozing van het oorspronkelijke studiekarakter - ontwikkeld tot een strijdorganisatie met radikaal-linkse en anti-militaristische tendenzen. Deze ontwikkeling liep tenslotte uit op een federatief verband met de eveneens radikaal getinte "Socialistische Jeugd van Nederland".

2. Doelstellingen, beginselverklaring

Volgens de oorspronkelijke doelstelling wilde "Politeia" onder de studenten verantwoordelijkheidsgevoel kweken door bestudering van politieke vraagstukken. Het was de bedoeling het socialisme op de universiteiten te verbreiden en intellectuelen in contact te brengen met de socialistische beweging. Op die manier wilde men een bijdrage leveren in de "verwezenlijking van idealen, waarvoor socialisten over de gehele wereld hun beste krachten inzetten".

Politeia wees in het algemeen politieke actie van de hand, tenzij deze betrekking mocht hebben op het hoger onderwijs zelf. Afgaande op de activiteiten en uitspraken van "Politeia" in de laatste jaren, stelt de vereniging zich thans ten doel de verbreding van radikaal-socialistische en anti-militaristische gedachten onder de studenten en voorts het voeren van actie tegen alles, wat met deze denkbeelden in strijd is.

3. Organisatie, structuur

a. adres : waarschijnlijk Amsterdam, verder onbekend.

b. juridische vorm : vereniging

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

c. structuur en omvang :

Er bestaan afdelingen in de universiteitssteden als Amsterdam, Delft, Leiden, Nijmegen, Rotterdam, Utrecht en Wageningen. "Politeia" is een vrij zwakke organisatie met een slechte ledenbinding. Het totaal aantal leden wordt geschat op circa 400. Er bestaat nog een steunverlenende organisatie onder de naam "Vereniging Vrienden van Politeia" - waarschijnlijk bestaande uit oud-leden en ex-studenten - welke ten doel heeft morele en financiële steun te verlenen. Het adres van deze vereniging is : Drs M.J. BROEKMEYER, de Pauwentuin 22, Amstelveen.

d. bestuur :

Het hoofdbestuur van "Politeia" werd in 1967 als volgt samengesteld :

voorzitter	: Jesajah VORST, Rotterdam
secretaris intern	: Anne van der ZANDE, Leiden
secretaris extern	: Kees SÜDMEYER, Delft
penningmeester	: Gerrit Jan BAKKER, Leiden
scholingssecretaris	: Paul van der VEEN, Amsterdam
internationaal secr.	: Erik MEYER, Amsterdam

4. Publicaties, Publiciteitsorganena. periodieken :

Er is een tweemaandelijks orgaan, genaamd "Politeia". Redakteur is Erik MEYER, Amsterdam
Redaktiesecretaris Joost KIRAZ, Amsterdam
Het blad zou in sept. 1968 voor het laatst verschijnen, omdat "Politeia" i.v.m. de fusie met S.J. een collectief abonnement had genomen op het blad ESJEE. Hierin zou 1 pagina voor "Politeia" worden gereserveerd. Niet bekend of deze plannen doorgang hebben gevonden.

De Amsterdamse afdeling van "Politeia" heeft nog een eigen mededelingenblad, genaamd "De Rode Draad".

b. overige publicaties :

dzz. niet bekend.

5. Verhouding tot het communisme

"Politeia" had in het verleden slechts incidenteel contact met de communistische studentenvereniging "Perikles", maar stond verder tamelijk afwijzend tegenover deze club. Een gezamenlijke toneelavond in 1958 deed nog heel wat stof opwaaien. Sinds de oprichting van de Studenten Vakbeweging in 1963 lijkt het echter of "Politeia" van zijn afwijzende houding t.o.v. "Perikles" is teruggekomen. Mogelijk is dit een gevolg van de samenwerking binnen de S.V.B. van Periklieten en Politeianen, die overigens ieder voor zich alles doen om zoveel mogelijk functie en invloed in de Studenten Vakbeweging te krijgen. In 1963 voerden Perikles en Politeia gezamenlijk actie tegen de afschaffing van mensagelden. In 1965 organiseerden zij gezamenlijk een forumavond voor de wereldvrede. Zie verder ook punt 7.

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

6. Nationale contacten

In Okt.1967 is er een federatief verband ontstaan met de "Socialistische Jeugd van Nederland". Deze federatie zou circa 1000 links-socialistische jongeren omvatten. Recente berichten wijzen er echter op, dat de verstandhouding tussen beide organisaties aan het verslechteren is.

Er komen steeds betere contacten met de communistische studentenvereniging "Perikles". Persoonlijke contacten bestaan voorts met de trotskistische beweging en ook met de P.S.P.

"Politeia" - en met name de Amsterdamse afdeling daarvan - heeft ook een actief aandeel in de ontwikkeling van de Studenten Vakbeweging, de contacten zijn zeer nauw. De meerderheid van het Amsterdamse bestuur is zelfs geporteerd voor een fusie met de S.V.B. De Politeia-traditie zou dan voort dienen te leven in de S.V.B. in de vorm van een politiek comité, dat belast zou moeten worden met scholing, uitgeven van brochures en onderhouden van contacten met de socialistische en arbeidersbeweging. Dit politiek comité zou dan tot aan de landelijke fusie contact moeten houden met het landelijk verband van Politeia en het recht moeten behouden om uit de plaatselijke fusie te treden als de samensmelting op landelijk niveau niet door mocht gaan. De fusie zou voor mei 1969 zijn beslag moeten krijgen.

Tenslotte vindt ook nog samenwerking en contact plaats bij acties met andere anti-militaristische en pacifistische organisaties.

"Politeia" heeft o.m. zitting in het Griekenlandcomité "Eleftheria".

7. Internationale contacten

"Politeia" is aangesloten bij de bonafide "Internationale Unie van Socialistische Jeugd" (I.U.S.Y.), gevestigd te Wenen. In 1967 heeft "Politeia" echter ook het geassocieerd lidmaatschap aangevraagd bij de communistische "Wereldfederatie van Democratische Jeugd" (W.F.D.Y.) te Boedapest. Als gevolg hiervan zal "Politeia" waarschijnlijk uit de I.U.S.Y. worden gestoten, omdat deze het lidmaatschap van haar organisatie onverenigbaar acht met dat van enige communistische beweging. Behalve het contact met West-Europese studentenorganisaties (zie ook punt 8) had "Politeia" in de laatste jaren regelmatig contact met studenten in Joegoslavië. Diverse Politeianen brachten persoonlijke bezoeken aan dat land; omgekeerd kwamen Joegoslavische studenten-vertegenwoordigers op uitnodiging van "Politeia" naar ons land.

8. Activiteiten

Zoals gemeld ontwikkelde "Politeia" zich steeds meer in radikaal-linkse en anti-militaristische richting. Onder invloed van de toenmalige trotskistische voorzitter stelde "Politeia" zich volledig achter doel en streven van de Franse jongerenbeweging "Jeune Resistance", welke ten tijde van de Algerijnse kwestie opriep tot dienstweigering en desertie. Op een congres in 1963 van Politeia werd een resolutie aangenomen, waarin geëist werd, dat Nederland moest overgaan tot eenzijdige ontwapening, verwijdering van atoomkoppen uit ons land en uittreding uit de NAVO. Op het congres van 1966 sprak men zich opnieuw uit voor het verbreken van de band met de NAVO en keerde men zich speciaal tegen de vestiging van NAVO onderdelen in Nederland.

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

"Politeia" heeft zich voorts niet onbetuigd gelaten in de activiteiten van vredesorganisaties rond de kwestie Vietnam. Regelmatig werd deel genomen aan protestdemonstraties e.d. Bij de oprichting van het Westeuropees studentencomité voor vrede in Vietnam in feb. 1966 trad ook "Politeia" toe als lid. Daar staat tegenover, dat "Politeia" in augustus 1968 in een zevental steden demonstraties organiseerde tegen de inval van Rusland c.s. in Tsjechoslowakije.

CONFIDENTIEEL

DOOPSGEZINDE VREDESGROEP

1. Oprichting, voorgeschiedenis, achtergronden

De Doopsgezinde Broederschap heeft altijd het beginsel der weerloosheid aangehangen. Om de doopsgezinde gemeenten ervan te doordringen dat zij vredesgemeenten behoorden te zijn, werd in 1922 een Doopsgezinde Arbeidsgroep tegen de Krijgsdienst opgericht. In de jaren 1940-45 werd gewerkt in een Werkgroep voor Doopsgezinden en Geestverwanten, welke daar hielp, waar door anderen geen hulp werd geboden. In 1945 werden stappen ondernomen om weer tot vorming te komen van een vredesgroep, die de Doperse weerloosheid weer in de Broederschap zou kunnen doen doorklinken. Tevens was een orgaan nodig om dienstweigerars te kunnen steunen. Op initiatief van Ds. T.O. HYLKEMA, Ds. L.D. KNIPSCHER, C.P. INJA en Dr. J. ter MEULEN werd tijdens een bijeenkomst van een 50-tal doopsgezinden te Elspeet in 1946 de Doopsgezinde Vredesgroep en het Doopsgezind Vredesbureau opgericht.

2. Doelstellingen, beginselverklaring

De Doopsgezinde Vredesgroep stelt zich ten doel een geloofs- en arbeidsgemeenschap te zijn van doopsgezinden en geestverwanten, die in gehoorzaamheid aan Jezus Christus hun Heer, Zijn liefdesgebod - ook jegens vijanden tot de bijbelse weerloosheid toe - als hun plicht erkennende, elkaar en anderen willen helpen te leven en te dienen en daarvan in de wereld een getuigenis te geven. (art. 2 der beginselverklaring)

Zij tracht dit doel te bereiken door :

- a. deze christelijke gezindheid en levenshouding onder hare leden en in de doopsgezinde gemeenten in het algemeen te versterken;
 - b. door geestelijke en materiële bijstand te verlenen aan hen, die tengevolge van deze beginselen in moeilijkheden verkeren, met name aan hen, die in gehoorzaamheid aan Christus zich geroepen voelen de militaire dienst te weigeren;
 - c. dienend hulpwerk in de naam van Christus en in zijn geest aan vriend en vijand, zonder onderscheid;
 - d. te streven naar verzoening, waar vijandschap heerst tussen mensen, groepen of volkeren ;
 - e. samenwerking met verwante groepen.
- (art. 3 der beginselverklaring)

3. Organisatie, structuur

a. adres:

Statuaire plaats van vestiging : Singel 452, Amsterdam
Secretariaat : Ds. L.D.G.KNIPSCHER, de Savornin Lohmanlaan 41
Groningen.

b. juridische vorm: vereniging , Koninklijk goedgekeurd.

c. structuur en omvang:

In totaal zijn er ca. 600 leden en begunstigers. Dit aantal is in de loop der jaren vrij constant gebleven. Ongeveer de helft van de Doopsgezinde predikanten is lid van de Vredesgroep.

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

De Doopsgezinde Vredesgroep beschikt voor bijeenkomsten over het Internationaal Doopsgezind Conferentiecentrum van de Algemene Doopsgez. Sociëteit "Heerewegen" te Zeist. Hier is het kantoor en de boekerij gevestigd.

De D.V.G. beschikt voorts over :

- een Vredesbureau (in samenwerking met Kerk en Vrede), belast met de bestudering van het anti-militarisme en het verlenen van hulp en bijstand aan dienstweigeraars;
- een Vredescentrum (eveneens gevestigd op "Heerewegen") belast met secretarie en organisatorische werkzaamheden;
- een "Jongeren Werkgroep" met afdelingen in Noord-Holland en Groningen.

d. bestuur :

Het dagelijks bestuur wordt gevormd door :

voorzitter : Ds W. VEEN, Amstelveen
 secretaris : Ds L.D.G. KNIPSCHER, Groningen
 penningmeester : H. AKKERMAN, Hellevoetsluis
 geestelijk adviseur : C.P. INJA, Baarn

4. Publicaties, publiciteitsorganen

a. periodieken :

Tot en met 1966 was er een maandelijks orgaan, genaamd "De Brief". Sinds 1 januari 1967 heet het orgaan "De Vredesbrief", dat ingesloten is in het Algemeen Doopsgezind Weekblad, bestemd voor de gehele Broederschap. Oplage 10.000 stuks.

Redactie : W. KUIPER, P.J.Th. TAMMES, A. de JONG, A.J.KOEIEMANS en C.P.INJA.

Redactieadres: W. KUIPER, Gravenallee 7, Almelo.

b. overige publicaties:

- De Doperse visie (1949)
- De gewetensbezwaarde tegen de militaire dienst en de Geneeskundige Troepen (1949)
- De basis van ons weerloos Christendom (1952)
- Wat de Bijbel zegt, dienende weerloze liefde?...of niet ? (1953)
- De derde weg of de enige weg (1953)
- Denk er nog eens over (1954)
- Neem en lees (1956)
- Nieuw leven in een Oude Broederschap (1956)
- Vrede en verzoening (1961 - in samenwerking met Convent voor een Nieuw Politiek Ethos, Kerk en Vrede; Fleingroep en Quakers)
- Vietnam en wij (1966)

5. Verhouding tot het communisme

Geen samenwerking met enige communistische organisatie

6. Nationale contacten

Er is samenwerking met "Kerk en Vrede" in federatief verband. Met de Algemene Nederlandse Vredes Actie zit de Doopsgezinde Vredesgroep in een contactcommissie inzake dienstweigeringproblemen.

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

Ook bestaat er nauw contact met het Genootschap der Vrienden (Quakers). Tenslotte vindt samenwerking en incidenteel contact plaats met andere vredesorganisaties via de samenwerkingsverbanden als Comité 1961 voor de Vrede, de Onafhankelijke Vredesliga en het Interkerkelijk Vredesberaad.

7. Internationale contacten

De Doopsgezinde Vredesgroep is aangesloten bij het "International Fellowship of Reconciliation" (zie aldaar). Voorts bestaan er contacten met het "Mennonite Central Committee" en het "International Mennonite Peace Centre" in Amerika, alsmede met andere internationale christelijke vredesorganisaties.

8. Activiteiten

Een der belangrijkste activiteiten van de D.V. is altijd geweest het verlenen van hulp en bijstand aan principiële dienstweigeraars via het Vredesbureau, waarbij nauw samengewerkt wordt met Kerk en Vrede. Sinds sept. 1966 bestaat er een Vredesbureau Werkgroep Groningen, uitgaande van beide organisaties. Dit bureau houdt zich op legale wijze bezig met het verstrekken van inlichtingen inzake de militaire dienst, dienstweigering en ontwikkelingshulp. De Stedelijke Interkerkelijke Raad te Groningen staat achter dit bureau. Namens de werkgroep werden onlangs pamfletten uitgereikt aan keuringsplichtigen bij de Indelingsraad te Groningen.

De Doopsgezinde Vredesgroep organiseert jaarlijks :

- 5 kampen voor jongeren in de vakanties op Texel
- 9 oriënteringsconferenties, samen met Kerk en Vrede
- 2 conferenties en een jaarvergadering voor eigen leden.

De Jongeren Werkgroep doet mee aan demonstraties. Steun wordt ook verleend aan de activiteiten van het Comité 1961 voor de Vrede. Jaarlijks wordt tenslotte deelgenomen aan de Vredesweek van het Interkerkelijk Vredesberaad.

CONFIDENTIEEL

GENOOTSCHAP DER VRIENDEN ("QUAKERS")1. Oprichting, voorgeschiedenis, achtergronden

Het Genootschap der Vrienden (Society of Friends) is een godsdienstige beweging, die in 1652 in Engeland is ontstaan als gevolg van de prediking en de organisatorische werkzaamheid van George FOX, een schoenlapper en schaapherder, die na een periode van zielenood, waarin hij bij geen enkele predikant of priester baat kon vinden, innerlijke openbaringen zou hebben ontvangen, die hem duidelijk maakten, dat elk mens, zonder enige bemiddeling, direct door Christus zelf kan worden onderzocht. De beweging breidde zich, ondanks hevige vervolgingen, direct al snel uit.

De naam Quaker dateert uit die eerste periode en was aanvankelijk als spotnaam bedoeld. Het woord is waarschijnlijk afgeleid van het Engelse werkwoord "to quake", dat sidderen betekent. De oorsprong van deze bijnaam kan op twee manieren worden verklaard. Enerzijds uit het feit, dat FOX, voor één zijner rechters staande, deze vermaande om vanwege zijn ongerechtigheid te sidderen voor God; anderzijds omdat sommige volgelingen in de samenkomsten van de eerste tijd, uit sterke gemoedsbeweging of bewustzijnsverandering, een schokken of sidderen van de ledematen ondervonden. Dit bijverschijnsel trad al spoedig op de achtergrond en komt al eeuwenlang niet meer in het Quakerisme voor. De naam waarmee de Quakers zichzelf aanduidden was in de eerste periode "Kinderen des Lichts", in later eeuwen tot nu toe "Vrienden", overeenkomstig de woorden van Jezus: "Gij zijt mijn vrienden, indien gij doet wat Ik u gebied".

In 1655 kwamen de eerste predikers van de Quakerbeweging in ons land. Op 12-6-1677 kwam in Amsterdam voor het eerst de "Generale Vergadering der Vrienden genaamd Quakers" bijeen en werd de Nederlandse "Jaarvergadering" (aanduiding voor zelfstandige nationale Quakergroep) gesticht. In het jaar 1851 stierf het genootschap in Nederland uit. In 1903 gingen enkele studenten naar het Quaker Study Centre Woodbrooke in Engeland en stichtten na terugkeer in ons land de "Beweging Woodbrookers in Holland". Uit deze, van het Quakerisme losstaande, beweging ontstond rond P.M. ARIENS KAPPERS en de bekende Kees BOEKE het Nederlandse "Genootschap der Vrienden", dat werd opgericht te Amsterdam op 14-6-1931. In 1938 ontstond de "Werkgroep voor Hulpverlening", waaruit de "Werkgroep voor Vrede en Verzoening" is voortgekomen. Sinds 1942 staat het Genootschap der Vrienden ingeschreven bij het Ministerie van Justitie als erkend kerkgenootschap.

2. Doelstellingen, beginselverklaring

Het Genootschap der Vrienden is dus in de eerste plaats een godsdienstig gezelschap met als hoofddoel het streven naar verdieping van het geestelijk leven. Het genootschap heeft geen vastomlijnde beginselverklaring. In de brochure "Vrede en Verzoening" (1961) verklaren de Quakers zelf over hun denken en handelen:

" Wij zijn geroepen als Genootschap en als enkelingen, om getuigenis af te leggen van de ware betekenis van de levende tegenwoordigheid Gods in de mens. Ieder mens, die in deze wereld wordt geboren, wie hij ook zijn moge, draagt dat in zich, waardoor hij in persoonlijke gemeenschap kan treden met de Geest Gods. Hij zal nimmer vrede vinden, zolang dit contact geen levende realiteit is geworden.

De overtuiging dat de Geest Gods, althans potentieel, woont in het hart van ieder mens, is ook de oorzaak, dat wij weigeren deel te nemen aan oorlog, ons verzetten tegen slavernij en tegen elke vorm van onderdrukking. Wij geloven, dat het onze eerste christenplicht tegenover anderen is een beroep te doen op "dat van God" in hen en daarom moet elke vorm van geweld of onderdrukking, die een dergelijk beroep onmogelijk maakt, worden afgewezen.

Wij zijn heilig overtuigd, dat het vredesgetuigenis, dat ons als Genootschap is toevertrouwd, geen kunstmatig aanhangsel is aan ons geloof, dat achterwege zou kunnen blijven zonder het geheel te schaden, doch veeleer een organisch uitvloeisel van ons geloof als christenen en als vrienden, dat niet kan worden prijsgegeven zonder onze gehele boodschap aan de wereld te verminken".

Op grond van deze godsdienstige overtuiging is het Genootschap gekant tegen elke vorm van oorlogvoering - de zogenaamde koude oorlog inbegrepen - onverschillig voor welk doel deze gevoerd wordt, zowel aanval als verdediging, zelfs indien verordend door de Overheid of gerechtvaardigd door juristen of theologen, als zijnde strijdig met Gods wil.

3. Organisatie, structuura. adres :

Plaats van vestiging van het Nederlands Genootschap: Amsterdam
Secretariaat : Quaker-Centrum, Vossiusstraat 20, Amsterdam-Z

b. juridische vorm : officieel erkend kerkgenootschapc. structuur en omvang :

Elke nationale Quakergroep is autonoom en wordt ook wel "Jaarvergadering" genoemd. Er is geen wereldbestuursorgaan. Wel werken de "Jaarvergaderingen" internationaal samen in het "Friends World Committee for Consultation", dat in Engeland is gevestigd. Het aantal Quakers over de gehele wereld bedraagt 186.000, waarvan er 117.000 in Noord-Amerika wonen. Het Nederlandse Genootschap telt ruim 100 leden en enige honderden belangstellenden. Behalve in Amsterdam zijn er in ons land plaatselijke Quakergroepen in Den Haag, Utrecht, Amersfoort, Zeist, Rotterdam en Noord-Nederland; voorts groepen van de "Wijdere Quaker Gemeenschap" in andere plaatsen als Groningen, Doetinchem en Leiden. Het Genootschap heeft ook een eigen Quakerschool, gevestigd op kasteel Beverweerd te Werkhoven bij Bunnik; aldaar bevindt zich ook een internationale Quakerschool voor jongens en meisjes.

d. bestuur:

Als sterk doorgevoerd democratisch religieus genootschap kent men geen bestuur. Het genootschap wordt tussen de grote jaarvergaderingen vertegenwoordigd door een Landelijke en een Dagelijkse Commissie. De leden hiervan worden benoemd door de algemene vergadering. Namen zijn niet bekend.

4. Publicaties en publiciteitsorganena. periodieken:

Het vaste orgaan is genaamd "De Vriendenkring"; het blad verschijnt

CONFIDENTIEEL

elf maal per jaar in een oplage van 400 stuks.
De redactie wisselt van jaar tot jaar. Laatstbekend redactie-adres (1967) is : A. WOLDENDORP, Scheldestraat 91 I, Amsterdam.

b. overige publicaties :

Het Genootschap geeft geregeld brochures uit op geestelijk gebied en soms ook m.b.t. problemen van oorlog en vrede.
In 1961 werkte het genootschap samen met het Convent voor een Nieuw Politiek Ethos, de Doopsgezinde Vredesgroep, de Pleingroep en Kerk en Vrede bij de uitgave van een gemeenschappelijke brochure onder de titel "Vrede en Verzoening".

5. Verhouding tot het communisme

Het Genootschap is geen enkele politieke richting toegedaan; het staat dan ook volkomen onbevangen tegenover het communisme. In sommige gevallen vindt indirect wel eens samenwerking plaats met communisten, namelijk als het gaat om acties, waarvan het doel strookt met de eigen beginselen. Internationaal was men op godsdienstig gebied oecumenisch bezig in betrekking tot Rusland, China en Polen. Als in communistisch geregeerde landen enige nood bestaat, zullen de Quakers con amore trachten hulp te bieden.

6. Nationale contacten

Het Genootschap maakte deel uit van de "Onafhankelijke Contactcommissie voor Vredeswerk (OCV); behoorde tot de oprichters van het Comité 1961 voor de Vrede, waarvan ook een Quaker deel uitmaakt. Voorts vindt nauwe samenwerking plaats met de Doopsgezinde Vredesgroep, Kerk en Vrede en de Algemene Nederlandse Vredes Actie.
Het Genootschap is vertegenwoordigd in het Interkerkelijk Vredesberaad.

7. Internationale contacten

Uiteraard onderhoudt men betrekkingen met Quakercentra in het buitenland en zeker met het Quaker wereldcomité in Engeland. De Quakers zijn met een internationale delegatie vertegenwoordigd in de Verenigde Naties. Het wereldcomité onderhoudt contact met het "International Liaison Committee of Organisations for Peace (ILCOP; zie aldaar)

8. Activiteiten

De activiteiten van het Genootschap der Vrienden liggen voornamelijk op het terrein van hulp, verzoening en goodwill. Zij hebben op dit gebied een wereldfaam gekregen. Bij het bieden van hulp storen zij zich niet aan gevestigde meningen. Medio 1967 stuurde het Quaker wereld comité bijvoorbeeld een schip met medicamenten naar Noord Vietnam, welk feit in Amerika nogal stof deed opwaaien.
Op het terrein van anti-militarisme e.d. zijn zij ook bijzonder actief, b.v. bij het verlenen van hulp en bijstand aan dienstweigeraars, voorlichting op dit gebied, meedoen aan activiteiten van andere vredesorganisaties zoals de Paasmarsen van het Comité 1961 en de jaarlijkse vredesweek van het Interkerkelijk Vredesberaad. Er wordt echter geen steun verleend aan activiteiten, die enig ander politiek doel beogen.

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

GESPREKSGROEP VOOR DE VREDE (Zuid-Limburg)

1. Oprichting, voorgeschiedenis, achtergronden

De Limburgse "Gespreksgroep voor de Vrede" (niet te verwarren met de Limburgse "Werkgroep voor de Vrede") is ontstaan op een bijeenkomst, welke op 23 mei 1964 op initiatief van de N.H. predikant Ds. J.C. MULLER te Heerlen werd gehouden. Deze bijeenkomst werd bijgewoond door een tiental personen van verschillende richtingen, die bereid waren open en eerlijk met elkaar te spreken over zaken van oorlog en vrede. Zij besloten dergelijke bijeenkomsten regelmatig te gaan houden en zo mogelijk ook gezamenlijk actie te gaan voeren.
In de Gespreksgroep zijn verschillende politieke en geestelijke stromingen (communisten, pacifisten, humanisten, katholieken, protestanten) vertegenwoordigd.

2. Doelstellingen, beginselverklaring

De Gespreksgroep bestaat uit mensen met zeer verschillende geestelijke achtergronden, maar allen één in de overtuiging, dat vrede en vreedzaam samenwerken noodzakelijk is en dat vredebedreigende elementen van onze samenleving gekeerd moeten worden.

De groep stelt zich ten doel :

- a. het houden van gespreksavonden over vraagstukken van oorlog en vrede ;
- b. het voeren van actie tegen alle zaken, die de vrede bedreigen.

3. Organisatie, structuur

a. adres :

De groep heeft geen vast adres. Meestal komt men samen te Heerlen, maar ook wel ten huize van leden in andere plaatsen.
Op een pamflet van 1965 stond als postadres vermeld :
F.C.PAULI, Voltalaan 30 te Hoensbroek.

b. juridische vorm : geen

c. structuur en omvang :

De Gespreksgroep is een losse verzameling van personen, die min of meer regelmatig samenkomen. De groep kent geen vaste organisatie. Het aantal deelnemers aan de vergaderingen bedraagt doorgaans niet meer dan 25 personen.

d. bestuur :

Er is geen vast bestuur. Mogelijk fungeert PAULI vnd. als secretaris. Personen, die vrij regelmatig de vergaderingen bijwonen zijn :

G.H.van APPEVEN, Roermond
C.BERTRAND, Wijlre
J.H.COBYMANS, Treebeek-Heerlen
Pater Drs B.J.DODENBIER, Aalbeek
F.DRAGSTRA, Heerlerheide
F.HEERENS, Heerlen
Ch.J.M.JANSSEN, Heerlen
Th.H.van der LAAN, Heerlen
G.van MAMEREN, Hoensbroek
Mej.C.W.MOLENAAR, Brunssum
F.C.PAULI, Hoensbroek
G.van MALKENHORST, Heerlen

Ds.J.C.MULLER, Beek
A.H.POLMAN, Heerlen
W.POSTMA, Brunssum
P.RINGNALDA, Hoensbroek
Past.J.R.ROTHKRANS, Borgharen
B.J.ROMEIN, Heerlen
J.H.R.STEYNS, Eysden
O.SCHUMACHER, Heerlen
P.STUIFFBERGEN, Sittard
N.TUMMERS, Welten-Heerlen
H.ZEELLEN, Wijlre
A.J.de ZEEUW, Stein

4. Publicaties, publiciteitsorganen

Er is geen vast orgaan; wel worden incidenteel pamfletten verspreid.

5. Verhouding tot het communisme

Communisten in de gespreksgroep zijn Frits DRAGSTRA (lid dagelijks bestuur der CPN), Otto SCHUMACHER (districtsbestuurder CPN), Ch.J.M. JANSSEN en Th. van der LAAN. Zij geven veelal de toon aan door hun grote activiteit en hun bereidheid zich persoonlijk in te zetten. De acties van de gespreksgroep hadden tot dusverre de volledige instemming van de communisten. CPN en Waarheid maakten veel propaganda voor deze acties. Dat wil niet zeggen, dat de overige leden volledig aan de communistische leiband lopen; op de bijeenkomsten wordt vaak fel gedebatteerd tussen beide groepen.

6. Nationale contacten

Er bestaan persoonlijke contacten met de Limburgse "Werkgroep voor de Vrede". Zowel pater DODENBIER als Mej. MOLENAAR zijn vooraanstaande leden van die werkgroep. Laatstgenoemde distancieert zich echter in zoverre van de Gespreksgroep, dat zij geen samenwerking tussen gespreksgroep en werkgroep wenst en zij geen communisten in haar Werkgroep wil toelaten. Via de overige leden van de Gespreksgroep bestaan persoonlijke contacten met andere vredesorganisaties als Kerk en Vrede, Doopsgezinde Vredesgroep, Comité 1961 voor de Vrede e.d.

7. Internationale contacten

Gene.

8. Activiteiten

Op de vergaderingen van de gespreksgroep hield men zich o.m. bezig met studie en bespreking van het boek "Oorlog en Vrede" van Prof. RÖHLING, alsmede met de bespreking van verschillende - door andere organisaties ondernomen - activiteiten. Op 22 mei 1965 organiseerde de Gespreksgroep te Heerlen een demonstratieve optocht voor een verbod van alle proeven met kernwapens, voor een atoomvrije zone in Europa, voor verwijdering van atoomkoppen uit ons land, tegen verstreking van kernwapens aan West-Duitsland en tegen verdere verspreiding van kernwapens, alsmede tegen de oorlog in Vietnam. Aan deze mars werd slechts door 65 personen deelgenomen; de Waarheid gaf van deze betoging echter een opgesmukt verslag. Op 22 okt. 1966 werd door de Gespreksgroep een betoging georganiseerd tegen de vestiging van AFCEM in Brunssum, tegen de benoeming van Generaal von KIELMANSEGG en tegen verspreiding van kernwapens. Van CPN-zijde werd voor deze betoging in het gehele land propaganda gemaakt. Het CPN-district Amsterdam bracht 4 bussen deelnemers op de been; voorts namen delegaties deel van andere communistische mantelorganisaties als het Auschwitz Comité, Verenigd Verzet '40-'45 en de Nederlandse Vredesraad. Op de slotbijeenkomst werd een resolutie aangenomen, gericht aan regering, parlement en prov. staten van Limburg, waarin de vestiging van AFCEM en de benoeming van Gen.v.K. onaanvaardbaar werden genoemd, terwijl het "Westduitse streven naar bezit van kernwapens" als een groot gevaar voor de vrede werd gekenschetst.

INTERKERKELIJK VREDESBERAAD (I.K.V.)1. Oprichting, voorgeschiedenis, achtergronden

Het Interkerkelijk Vredesberaad is in de eerste helft van 1967 door een aantal kerken in het leven geroepen. Aanleiding daartoe vormde de toenemende verontrusting van de kerken over de wereldsituatie, met name de steeds weer opkomende spanningen en conflicten in de wereld, de steeds groter wordende kloof tussen arme en rijke landen en de voortdurende dreiging van een derde wereldoorlog. Verontrusting ook over het feit, dat aan de verdere verspreiding van massale vernietigingswapenen geen halt kon worden toegevoerd; het onvoldoende besef - ook in Europa - dat in het atoomtijdperk de vrede een voorwaarde is geworden voor het voortbestaan van het menselijk geslacht. Verontrusting over het verschijnsel, dat de vrede weliswaar met de mond wordt beleden, maar overeenkomstige daden niet tot stand schijnen te kunnen komen, zodat de vraag rijst of de volken en regeringen werkelijk wel bereid zijn de prijs voor de vrede te betalen en of de mensheid vandaag de dag de moed heeft om de risico's van de vrede te aanvaarden, zoals in het verleden altijd de risico's van de oorlog zijn aanvaard. Nadat in het verleden diverse kerken - ieder voor zich en elk op eigen wijze - meer dan eens hadden gewezen op de uitzonderlijke betekenis van het werk voor de vrede, vonden de samenwerkende kerken nu de tijd gekomen om zich opnieuw, maar dan gezamenlijk uit te spreken en in te zetten voor de zaak van de vrede. Het I.K.V. heeft van de daarin participerende kerken bij de oprichting vrij mandaat gekregen om aan dit gezamenlijk besluit uitvoering te geven. Hieruit moet overigens niet de conclusie worden getrokken, dat het I.K.V. in al haar activiteiten en uitspraken volledig het denken en willen van de deelnemende kerken vertolkt. Het I.K.V. is min of meer een eigen leven gaan leiden en de organisatorische band met de kerkelijke overheden is tamelijk los.

2. Doelstellingen, beginselverklaring

Het Interkerkelijk Vredesberaad is een permanente dienst voor de vrede, die zowel een actie- als bezinningskarakter draagt. Via deze dienst willen de kerken, in de naam van de Heer Jezus Christus en in de geest van zijn evangelie, getuigen hoe juist in deze tijd de vrede als hoogste menselijke opdracht moet worden gezien. Het I.K.V. ziet o.m. als haar taak :

- het ontwikkelen van al die activiteiten, die het eigen kerkvolk, maar ook de mensen daarbuiten, tot bezinning kunnen brengen over de vraagstukken van oorlog en vrede en alle daarmee verband houdende problemen ;
- te trachten de geijkte denkpatronen in zwart-wit te doorbreken, o.m. door relativering van tegenstellingen, de mensen te leren mondiaal te denken en door een mentaliteitsverandering op alle niveaus te bewerkstelligen, teneinde de mensen ervan te doordringen, dat het zó niet langer kan, dat de vrede geen ideaal, geen utopie is, maar gewoon een bittere noodzaak ;

- c. het beïnvloeden van politieke partijen, volksvertegenwoordiging en regering in die richting, dat Nederland op internationaal niveau bij alle gelegenheden (vergaderingen V.N., ontwapeningsconferenties) een klaar en duidelijk vredesgeluid laat horen en zich ook actief gaat inzetten voor de realisering van de noodzakelijke maatregelen ter bevordering van de ontwapening en de wereldvrede

3. Organisatie, structuur

a. adressen :

Secretariaat I.K.V. : Celebesstraat 60, Den Haag (dit is ook het adres van het secretariaat van de Pax Christi beweging)
 Penningmeester Documentatie I.K.V. : Parkweg 20a, Voorburg
 Adres Werkgroep Vredesweek : Carnegielaan 9, Den Haag

b. juridische vorm : stichting

c. structuur en omvang :

In het I.K.V. participeren de volgende kerkgenootschappen :

- de Doopsgezinde Broederschap
- de Evangelisch-Lutherse Kerk
- het Genootschap der Vrienden ("Quakers")
- de Gereformeerde Kerken in Nederland
- de Nederlandse Hervormde Kerk
- de Oud-Katholieke Kerk
- de Remonstrants Broederschap
- de Rooms-Katholieke Kerk.

Er is een speciale Werkgroep Vredesweek, die jaarlijks de bekende vredesweek organiseert en voorbereidt. Voor de uitvoering der werkzaamheden wordt een beroep gedaan op plaatselijke kerkelijke organisaties, verenigingen e.a. groepen; op de plaatselijke afdelingen van politieke partijen en jongerenorganisaties en andere vredesbewegingen. Het I.K.V. zelf kent dus geen plaatselijke afdelingen.

d. bestuur :

Bij de oprichting in 1967 werd het bestuur gevormd door de volgende personen :

Dr. C.P. van ANDEL (N.H.)
 Ds. W.F. BOLT (Geref.)
 Mr. D.W.O.A. GROSHEIDE (Geref.)
 Prof Mr. P.H. KOOYMANS (Ev.Luth.) (leider Vredesweek 1968)
 Ds. F.W. LANDSMAN (N.H.)
 Prof. Dr. Ir. A. van LEEUWEN s.j. (R.K.)
 G.J.N.M. RUYGERS (R.K.)
 Mevr. Mr. M.J. SCHELTEMA-LADAGE
 Drs. F.J.A. TERWISSCHA van SCHELTINGA (R.K.)
 Dr. J.M. van VEEN (N.H.)
 Prof. Dr. G.A. ZUIDBERG (R.K.)

Of deze personen allen nog in het bestuur zitten is niet bekend. Voor 1969 zijn twee nieuwe voorzitters benoemd, te weten Prof.Dr. J.TINBERGEN, die de Vredesweek 1969 gaat leiden en E. KOPPELAAR (quaker), die de interne organisatie gaat leiden. De huidige secretaris van het I.K.V. is J.J. ter LAAK, Den Haag

De Werkgroep Vredesweek wordt gevormd door eerdergenoemde bestuursleden : Dr. C.P.van ANDEL, Ds. W.F.BOLT en Prof.Dr. G.A. ZUIDBERG.

Adviseurs voor de Vredesweek 1969 zijn :
 H. BIERSTEKER, MeJ.Dra.A.KOOKE, Drs.J.PRONK, P. RECKMAN,
 H.SCHRAM en Drs. B.J.Th.ter VEER.

4. Publicaties, publiciteitsorganen

a. periodieken :

- de VREDESKRANT (met toevoeging van jaartal), verschijnt eenmaal per jaar in zeer grote oplage en wordt in opdracht van het I.K.V. vervaardigd door het Persbureau van de N.H. kerk. Het blad wordt toegezonden aan alle R.K. en Protestantse geestelijken, vormings- en jeugdleiders, kerkbesturen, kerkeraden, parochieraden etc. In het begin van de vredesweek wordt de krant tevens bij alle kerken en op scholen in het gehele land verspreid.
- CAHIER VOOR VREDESVRAAGSTUKKEN. Deze Cahiers waren oorspronkelijk uitgaven van de R.K. vredesbeweging Pax Christi. Na de oprichting van het I.K.V. werd besloten een nieuwe redactie samen te stellen uit vertegenwoordigers van de deelnemende kerkgenootschappen. Het Vredescahier van 1968 stond onder verantwoordelijkheid van de Werkgroep Vredesweek. De nieuwe redactie heeft thans besloten de vormgeving en presentatie van de cahiers geheel voor eigen rekening te nemen. De bedoeling is dat er drie cahiers per jaar zullen verschijnen.
 De redactie wordt gevormd door :
 Prof.Jhr.Dr. F.A.M. ALTING von GEUSAU, Mr. C.A. BOS,
 Prof.Dr.J. COPPES, Mr. Ph.P.EVERTS, Drs. H.M.FRANSEN,
 Mr. P.J.A. IDENBURG, Prof.Mr.P.H. KOOYMANS, Ds. F.H. LANDSMAN, Prof. Dr. G. van LEEUWEN, Prof.Dr.H. LINNEMAN,
 Prof.Dr. A.F.MANNING, G.J.N.M. RUYGERS, Dr.L.J.M. ter STEEG, Drs. H.W. TROMP en Drs. B.J.Th. ter VEER.
 Administratie-adres : Parkweg 20a, Voorburg.

b. overige uitgaven :

- ter voorbereiding van de Vredesweek 1967 werd een zogenaamde Documentatiemap ter beschikking gesteld, te verkrijgen op bestelling, waarin allerhande informatie ter illustratie en voorlichting over de achtergronden van de problemen, die in de Vredeskrant aan de orde waren gesteld. Niet bekend is of deze documentatiemap nog verstrekt wordt of dat deze vorm van informatie wordt overgenomen door genoemde Vredescahiers.
- audio-visueel materiaal (films, filmstroken, geluidsbanden, gramfoonplaten) te gebruiken op voorlichtings- en discussiebijeenkomsten.
- eind 1968 werd een rapport in brochurevorm "Conclusies Vredesweek '68" aan de kerken in Nederland toegezonden.

CONFIDENTIEEL

5. Verhouding tot het communisme

Gezien de instelling en doelstelling van het I.K.V. (doorbreken van geijkte denkpatronen, relativisering van tegenstellingen) kan van deze organisatie niet verwacht worden, dat zij een vijandige of afwerende houding aanneemt t.a.v. communisten. Niet verheeld kan worden, dat diverse onderwerpen, die bij de vredesweken aan de orde komen - zeker als zij betrekking hebben op relativisering van Westerse standpunten en afzwakking van onze defensie - grote aantrekkingskracht uitoefenen op communisten en andere links-extreme figuren. Daar komt nog bij dat bij het uitwerken van de activiteiten alles aan plaatselijk en persoonlijk initiatief wordt overgelaten. Vogels van allerlei pluimage kunnen zich dan ook mengen in de manifestaties van de vredesweken. Zo riep het Amsterdamse comité Vredesweek een communistisch kunstenaar te hulp bij het ontwerpen van de omslag van het weekprogramma. Ook het Zeeuwse vredescomité, waarin communisten een vooraanstaande plaats innemen, maakt telkens dankbaar gebruik van de geboden gelegenheid om haar activiteiten in die weken sterk op te voeren.

6. Nationale contacten

Het onder punt 5 gestelde geldt ook voor contacten met andere - niet communistische - organisaties. Zo hebben tijdens de Vredesweek 1967 o.a. de Sjaloomgroep, Kerk en Vrede en de Wereldfederalisten grote activiteit ontplooid. Publicaties van deze organisaties bevonden zich in de bij pt 4 b genoemde documentatiemap. Zij vonden de Vredeskrant echter te "tam" en zorgden daarom voor een eigen vredeskrant "Vijf voor de Vrede", waarvan de inhoud veel scherper was. Zij verleenden voorts medewerking aan de gelijknamige petitie, die georganiseerd was door de Oecumenische Jeugdraad te Utrecht (zie ook punt 8).. Aan de totstandkoming van het Vredescahier '69 "Welvaart-Armoede" werkte ook de NOVIB mee.

7. Internationale contacten

Voor zover bekend zijn er geen rechtstreekse internationale contacten.

8. Activiteiten

De activiteiten van het I.K.V. bestaan vooral uit het lanceren, voorbereiden, begeleiden en afronden van de jaarlijks te houden vredesweek. In de loop van het jaar wordt al de nodige documentatie en informatie toegezonden aan alle plaatselijke kerkelijke organisaties. Later volgt dan de toezending van de Vredeskrant; vlak voor en tijdens de vredesweek wordt deze op zeer grote schaal verspreid. De Vredesweek start met het voorlezen van een kanselboodschap over het betreffende thema in alle deelnemende kerken. Tijdens de vredesweek worden allerlei plaatselijke initiatieven ontwikkeld t.a.v. bijeenkomsten, teach-ins, vredesmarsen e.d. en worden op scholen, universiteiten, catechesaties e.a. cursussen de opgegeven discussiepunten besproken. De Vredesweek 1967 liep van 8 tot 15 oktober en had als thema: "Geen spreiding van kernwapens, wel spreiding van welvaart".

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

De inhoud van de Vredeskrant '67 en de Kanselboodschap ondervond nogal kritiek in sommige deelnemende kerken, vooral v.w.b. de ongenueanceerde uitspraken m.b.t. de kwestie Vietnam. In de krant waren voors 7 punten ter discussie gesteld, waarvan echter met nadruk werd gesteld, dat deze geen afgebakende opinie van de kerken vormden. Deze punten waren:

- invoering van een nieuwe dienstplicht in de vorm van sociale dienst ten behoeve van de ontwikkelingslanden;
- ombouwen van het leger tot een vredesmacht in dienst van de V.N.;
- oprichten van een Ministerie voor de Vrede, resp. van een nationaal centrum voor vredesvraagstukken;
- afstemmen van het onderwijs op de opvoeding tot vrede;
- positieve Nederlandse bijdrage op de 2e Wereldhandels- en ontwikkelingsconferentie van New Delhi;
- afstemmen van de economische groei op de behoeften van de ontwikkelingslanden;
- toelating van comm. China tot de Ver.Naties.

De Vredeskrant werd ook in diverse messes en kantines in kazernes aangetroffen, o.m. door toedoen van geestelijke verzorgers. Tegen de verspreiding in kazernes e.d. bestond overigens van de zijde van Mindef geen bezwaar. Anders was het gesteld met de verspreiding van de vredeskrant "Vijf voor de Vrede" van Sjaloomgroep/Kerk en Vrede, welke de begeleiding vormde van een gelijknamige petitie. Het verzamelen van handtekeningen hiervoor en de verspreiding van deze krant in kazernes e.d. werd door de BLS verboden. Gedurende de vredesweek werden in tal van plaatsen door werkcomité's e.d. grote activiteiten ontplooid. Het Amsterdamse comité was zeer actief en kwam met een weekvullend programma, waarin concrete zaken aan de orde werden gesteld, zoals NAVO, Vietnam, kernbepapening, defensiebegroting en dienstweigering. Radio, T.V. en pers besteedden veel aandacht aan de vredesweek. De week werd afgesloten met een Vredesavond op 15 okt. met aansluitende prediking in alle deelnemende kerken.

De Vredesweek 1968, die van 22 tot 29 september werd gehouden ondervond veel minder publiciteit. Het thema luidde: "Europa - verzoening, vrede, veiligheid". In de vredeskrant werd gesproken over de "onmogelijke en onaanvaardbare situatie, dat Europa verdeeld is in een Oost- en een Westblok, waarbij NAVO en Warschaupact de tegenstellingen markeren"; gewezen werd op de mogelijkheden van nieuwe verhoudingen tussen Oost- en West-Europa. Aangedrongen werd op het scheppen van een nieuw Europees veiligheidssysteem, dat de militaire structuren van beide pacts zou moeten vervangen. De reeds volledig uitgewerkte propaganda werd enigszins verstoord door de vlak voor de vredesweek plaatsvindende gebeurtenissen in Tsjechoslowakije. Het I.K.V. nam het initiatief tot een verklaring van de kerken, waarin uitdrukking werd gegeven aan het medeleven met het Tsjechoslowaakse volk en aan de zorg m.b.t. de terugslag, die deze ontwikkeling zou kunnen hebben op het streven naar veiligheid en vrede in Europa. Op deze kwestie kwam het I.K.V. nog terug in een rapport "Conclusies Vredesweek'68", dat in dec.1968 aan de kerken van Nederland ter bestudering werd aangeboden. Hierin stelde het I.K.V. dat het handhaven van de machtsblokken tot gevolg heeft, dat de supermogendheden binnen hun eigen invloedssfeer naar willekeur hun onwillekeurige ontwikkelingen kunnen onderdrukken. Daarom hebben wij werkeloos moeten toezien toen Hongarije en Tsjechoslowakije werden overweldigd. Zolang de huidige situatie in Europa blijft bestaan zullen veranderingen in de status quo

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

kunnen worden uitgelegd als een bedreiging van de veiligheid, die om drastische maatregelen vraagt. Het zou daarom in ons aller belang zijn om de Sowjet-Unie en de landen van Oost-Europa meer garanties voor hun veiligheid te geven. Het I.K.V. had daarom ernstige bedenkingen tegen opvoering van het wapenpotentieel van de NAVO en de eventuele vorming van een West-Europese kernmacht. Het verdrag tegen de verspreiding van kernwapens dient zo snel mogelijk te worden geratificeerd. De gedachten van het I.K.V. gingen o.m. uit naar het tot stand brengen van een non-agressie-verdrag tussen de landen van de NAVO en het Pact van Warschau, als inleiding op verdergaande stappen in de richting van ontwapening, zoals het bevroren en verminderen van bepaalde categorieën wapens en het scheppen van zônes, waarin de bewapening wordt bevroren of verminderd. Gelet op de bestaande onevenwichtigheid in militaire opbouw tussen beide pacten zullen regelingen voor de bestaande kernbewapening slechts tot stand kunnen komen, indien ook voor de conventionele bewapening een regeling wordt getroffen, zodat het totale evenwicht in de verschillende fasen van het verminderingproces blijft bewaard. Het verwezenlijken van deze maatregeling is volgens het I.K.V. niet mogelijk zonder een erkenning van de onschendbaarheid van de bestaande grenzen (in het bijzonder de Oder-Neisse grens), een voorlopige regeling van het duitse vraagstuk, met name wat betreft de positie van West-Berlijn, en een erkenning van de D.D.R. Er zou voorts een diplomatiek orgaan onder auspiciën van de V.N. moeten worden gevormd, waarin NAVO en Warschaupact elkaar permanent kunnen ontmoeten en elkaars voorstellen kunnen bespreken. Wat volgens het I.K.V. bovenal nodig is, is een geestelijk klimaat dat open staat voor nieuwe ideeën, die breken met vastgeroeste en diep ingebedde gedachtenpatronen. Het I.K.V. roep daarom christenen en kerken op tot een voortdurend kritische bezinning op het bestaande en tot een houding, die met fantasie en vindingrijkheid zoekt naar wegen om vrede en gerechtigheid duidelijker gestalte te geven.

Inmiddels zijn de voorbereidingen voor de Vredesweek 1969, die van 21 tot 28 september zal worden gehouden, al in volle gang. Het thema van deze week zal zijn "Noord-Zuid", waarbij het gaat om de ontwikkelingsamenwerking tussen het rijke Noorden en het minder bevoorrechte Zuiden. In de ontwikkeling van de wereldvrede speelt de economische ontwikkeling een uiterst belangrijke rol. Er is een nieuw vredeschahier uitgekomen onder de titel "Welvaart en Armoede". Voor de komende periode hebben diverse kerkelijke vormingscentra reeds een serie voorbereidingsweekends uitgeschreven. Overwogen wordt ook om in het voorjaar een bijeenkomst voor predikanten en priesters te organiseren ter voorbereiding op de interkerkelijke vredesweek 1969.

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

INTERNATIONALE CHRISTELIJKE VREDESBEWEGING - NEDERLAND (I.C.V.B.)

1. Oprichting, voorgeschiedenis, achtergronden

De Nederlandse afdeling van de I.C.V.B. werd op 9 december 1949 te Amsterdam opgericht door o.a. Prof. Dr. G.H.J. van der MOLEN, Drs. J.W. de POUS, Prof. Mr. P.J. VERDAM, Dr. E. DIEMER en Jkvr. A.H. de BEAUFORT - HOOFT GRAAFLAND.

De internationale beweging is ontstaan uit het zoeken naar hernieuwd contact tussen de verschillende volken van Europa, die elkaar tijdens de tweede Wereldoorlog hadden bevochten, in eerste instantie een nieuw contact tussen Frankrijk en Duitsland. De I.C.V.B. heeft geen politieke achtergrond; het is een christelijke organisatie, die niet aan een bepaalde kerk is verbonden, maar open staat voor belangstellenden van alle kerken.

2. Doelstellingen, beginselverklaring

Uitgaande van een christelijke levensbeschouwing stelt de I.C.V.B. zich ten doel het bevorderen van vrede en verzoening tussen alle volken. De beweging stelt zich op het standpunt, dat oorlog niet onafwendbaar is, maar onder menselijke verantwoordelijkheid valt. Daarom roept de beweging alle christenen op om al hun krachten te geven aan het bevorderen van een beter begrip tussen individuen, groepen en volkeren, in het bijzonder daar, waar getracht wordt politieke, economische, sociale of raciale problemen en religieuze geschilpunten af te doen door gebruik van geweld. De beweging staat niet direct dienstweigering voor, maar wil ieder daarin persoonlijk vrij laten. Enkele concrete doelstellingen zijn voorts:

- a. het wekken van belangstelling voor en het verdiepen van inzicht in de internationale vraagstukken ;
- b. het bestuderen van de mogelijkheden tot handhaving van vrede en recht tussen de staten ;
- c. het leren verstaan van de noden en problemen van andere volken;
- d. het propageren van de oplossing van geschillen met vreedzame middelen ;
- e. het bestrijden van anti-semitisme en van elke vorm van rassen-discriminatie.

3. Organisatie, structuur

a. adressen :

Statuaire plaats van vestiging is Amsterdam.
Het secretariaat Nederland : J.J. Cremerplein 13, Amsterdam.

b. juridische vorm : geen

c. structuur en omvang :

Plaatselijke afdelingen zijn er in Amsterdam, Groningen, Zutphen en Rotterdam. Het aantal leden bedraagt circa 450 personen. Het lidmaatschap geschiedt op aanmelding.

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

d. bestuur :

Het Dagelijks Bestuur wordt gevormd door :

praeses : A.A.A. SCHIEBAAN, Amsterdam
 secretaris : Drs. B. de VOS, Amsterdam
 penningmeester : J.H.P. de VRIES, Amsterdam
 bureausecretaris : Mevr. J. de KRAKER-BIESHEUVEL, Amsterdam

Als Adviesraad fungeert een "ouderenbestuur" met :
 praeses : Drs. H.J. NANNEN, 's Gravenhage
 secretaris : Mr. E.P. GOLDSCHMIDT, Vlaardingen.

4. Publicaties, publiciteitsorganen

De Nederlandse afdeling van de I.C.V.B. geeft twee periodieken uit, met name :

- "Vrede door Gerechtigheid", dat tweemaal per jaar verschijnt en
 - "Mededelingenblad", dat eens per twee maanden uitkomt.

De oplage van beide bladen is 500 stuks, bestemd voor leden en belangstellenden. Redacteur is Drs. B. de VOS, Witte de Withstraat 91 I, Amsterdam.

Redactie-adres : J.J.Cremerplein 13, Amsterdam.

Er zijn geen andere publicaties bekend.

5. Verhouding tot het communisme

Geen enkele vorm van samenwerking of contact.

6. Nationale contacten

Er bestaan vermoedelijk wel contacten met andere christelijke vredesorganisaties in Nederland. Nadere gegevens hieromtrent zijn echter niet bekend. De I.C.V.B. wordt nimmer genoemd bij acties van samenwerkende groeperingen.

7. Internationale contacten

De Nederlandse afdeling maakt deel uit van een internationale organisatie, waarvan het algemeen secretariaat gevestigd is in Bern in Zwitserland, Dittlingerweg 4.

Enkele zusterorganisaties in het buitenland zijn :

Frankrijk : Mouvement Chrétien pour la Paix
 Duitsland (W) : Christlicher Friedensdienst
 Zwitserland : Christlicher Friedensdienst
 België : Mouvement Chrétien pour la Paix
 Engeland : Christian Movement for Peace.

8. Activiteiten

De activiteiten van de Nederlandse afdeling beperken zich tot het houden van congressen en tot deelname aan buitenlandse conferenties en werkkampen. De beweging treedt - althans in Nederland - niet erg op de voorgrond.

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

INTERNATIONALE VROUWENORGANISATIE VOOR VREDE EN VRIJHEID (I.V.O.V.V.)1. Oprichting, voorgeschiedenis, achtergronden

De I.V.O.V.V. is de Nederlandse sectie van de "Women's International League for Peace and Freedom" (W.I.L.P.F. - zie aldaar), welke gevestigd is in Genève. De oprichting vond plaats tijdens een in Den Haag in 1915 gehouden congres.

2. Doelstellingen, beginselverklaring

De I.V.O.V.V. stelt zich o.m. ten doel :

- universele ontwapening
- propageren van geweldloosheid
- bevorderen van sociale, politieke en economische gelijkheid voor alle volkeren, ongeacht ras, geloof of wereldbeschouwing.

3. Organisatie, structuura. adres :

Het adres van de organisatie als zodanig is niet bekend. Wel het adres van de voorzitter : Nieuwendammerdijk 133, Amsterdam

b. juridische vorm : verenigingc. structuur en omvang :

De I.V.O.V.V. streeft ernaar in elke provincie een afdeling op te richten. Tot dusverre is dit alleen in de provincie Noord-Holland gelukt. Over het aantal leden van de organisatie zijn geen gegevens bekend.

d. bestuur :

Als leden van het hoofdbestuur waren in 1967 bekend :
 Mevr. E. van der SLUIS-FINTELMAN, Amsterdam - voorzitter
 Mej. C.P. BAL, Kweekduinweg 4, Overveen (gem. Bloemendaal)

Het bestuur van de afdeling Noord-Holland bestond toen uit :

Mej. J.N. ten HAVE, AMSTERDAM
 Mevr. J.G. LOVINK-NEUTEBOOM, Lochem
 Mevr. A. RADEMAKER
 Mevr. E. STELLEMAN-SØDERQUIST, Zaandam.

4. Publicaties, publiciteitsorganen

Een vast orgaan is niet bekend. Publicaties beperken zich tot het incidenteel uitgeven van pamfletten.

5. Verhouding tot het communisme

In het verleden heeft de I.V.O.V.V. bij vredesacties wel eens samen-gewerkt met communistische organisaties. Ook internationale congressen worden wel eens bijgewoond door vertegenwoordigsters van communistische vrouwenorganisaties. Toch wijst niets er op, dat de organisatie als "links" gekenschetst zou moeten worden, eerder is de beweging wat "liberaal getint".

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

6. Nationale contacten

Via personen en bij acties met andere vredesorganisaties, o.m. het Comité 1961 voor de Vrede.

7. Internationale contacten

De I.V.O.V.V. is aangesloten bij de "Women's Intern. League for Peace and Freedom". Via deze organisatie bestaat er contact met andere buitenlandse secties. Ook zijn er buitenlandse contacten via internationale congressen.

8. Activiteiten

Deze beperken zich voornamelijk tot het bijwonen van en sturen van afgevaardigden naar internationale congressen. In juli 1965 verleende de I.V.O.V.V. medewerking aan en trad op als gastvrouw voor een lustrumcongres van de W.I.L.P.F. ter gelegenheid van het 40-jarig bestaan van de organisatie.

Overigens wordt van de Nederlandse sectie weinig activiteit bemerkt.

CONFIDENTIEEL

KERK EN VREDE1. Oprichting, voorgeschiedenis, achtergronden

De Geloofsgemeenschap van Christen Anti-Militaristen "Kerk en Vrede", zoals de naam van deze organisatie officieel luidt, werd in 1924 te Utrecht opgericht door Prof. Dr. C.J. HEERING en Ds. J.B.Th. HUGENHOLTZ. Aanleiding hiertoe was het voor de oprichters onverteerbare feit, dat de vraag van oorlog en vrede destijds voor het grote merendeel der christenen en voor de kerken nog geen probleem was. Naar hun mening moest vanuit de bijbelse boodschap worden getuigd, dat evangelie en oorlog onverzoenbare tegenstellingen zijn. Tijdens de tweede wereldoorlog werd de organisatie uiteraard verboden. Heroprichting vond plaats te Amsterdam op 1 juni 1946. Tevens werd toen besloten, dat Kerk en Vrede zou gaan optreden als de Nederlandse sectie van de wereldorganisatie "International Fellowship of Reconciliation" (I.F.O.R. - zie aldaar)

2. Doelstellingen, beginselverklaring

Kerk en Vrede spreekt als haar overtuiging uit :

- a. dat de ontfermende en verzoenende liefde Gods, in Jezus Christus geopenbaard, de enige hoop is voor de wereld en de vaste grond van onze menselijke verantwoordelijkheid op alle terreinen des levens ;
- b. dat oorlog met deze liefde en verantwoordelijkheid zozeer in strijd is, dat hij in woord en daad moet worden afgewezen ;
- c. dat geen enkele rechtvaardiging van oorlog en bewapening steun vindt in het Evangelie en dat de onder Christenen gangbare rechtvaardiging van oorlog en bewapening in de weg staat aan de vervulling van de dienst der verzoening, waartoe kerken en christenen geroepen zijn ;
- d. dat in persoonlijke, sociale, economische en politieke verhoudingen de strijd voor gerechtigheid, vrijheid en menselijkheid slechts gevoerd mag en kan worden met middelen, die daarmee overeenstemmen.

Kerk en Vrede stelt zich ten doel :

- a. kerk en volk van deze overtuiging te doordringen ;
- b. op te komen voor al wat uit deze overtuiging voortvloeit, in het bijzonder door :
 - met gebed, studie en opbouwende kritiek de verbeeldingskracht en volharding der staatslieden op de moeilijke weg naar ontspanning en ontwapening te steunen ;
 - de psychologische oorlogvoering tegen te gaan en de toenadering tussen de volken te bevorderen, ook en juist bij spanningen tussen de staten ;
 - te streven naar verwezenlijking van een internationale rechtsorde, naar geïnternationaliseerde hulpverlening aan de noodgebieden in de wereld en naar doorbreking en opheffing van door klassenstrijd, kolonialisme, rassenscheiding en blokvorming opgerichte barrières ;
 - studie te maken van en ons volk vertrouwd te maken met de gedachten en de praktijk van bovengewelddadige strijdwijzen en geestelijke weerbaarheid in de strijd tegen onderdrukking ;
 - te ijveren voor afschaffing van militaire dienstdwang en te pleiten voor erkenning van gewetensbezwaren tegen de militaire dienst, zolang deze niet is afgeschaft en voor zinvolle vormen van alternatieve dienst.

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

3. Organisatie, structuura. adres :

Plaats van vestiging : Amsterdam
Adres secretariaat : Prins Hendriklaan 9 te Driebergen

b. juridische vorm :

Vereniging, waarvan het beheer berust bij de Stichting Kerk en Vrede.
Geen Koninklijke goedkeuring.

c. structuur en omvang :

Er zijn geen officiële plaatselijke afdelingen; wel worden in vele plaatsen min of meer regelmatig groepsactiviteiten ontwikkeld.
Er zijn in totaal ongeveer 4000 leden en begunstigers. Het lidmaatschap geschiedt op aanmelding, minimum leeftijd 18 jaar.

d. bestuur : (1969)

voorzitter : Prof Dr J. de GRAAF, De Bilt
secretaris-penningmr.: Drs P.A. ETERMAN, Driebergen
studie-secretaris : J. SIMONSE
ere-leden : Dr. J.J. BUSKES, Amsterdam en
Ds J.B.Th. HUGENHOLTZ, Amerongen

overige bestuursleden:

Drs H. BREMER, Amsterdam	Prof.Dr.Kr. STRIJD, Amsterdam
Mr. A.H.HEERING, Den Haag	Pater F. VEELENTURF S.J., Amsterdam
Pater S. JELLSMA, Odijk	M.C.v.d.VEEN-ROOKMAKER, Wageningen
Ds. M.R. PLIESTER, Oudkarspel	J.J. WENTINK, Amsterdam
Drs. W.A. de PREE, Hindeloopen	Drs. H.H. v.d. WUSTEN, Haarlem

Nieuwe leden voor het stichtingsbestuur tot uitbreiding of vervanging van uittredende leden worden door het zittende bestuur benoemd uit leden van de vereniging.

4. Publicaties, publiciteitsorganena. periodieken :

Kerk en Vrede heeft als vast orgaan het blad "MILITIA CHRISTI", dat maandelijks in een oplage van 4000 ex. verschijnt en bestemd is voor leden en sympathisanten.
De redactie bestaat uit : J. de GRAAF, A.J. KOEJEMANS, P. RECKMAN, J. SIMONSE, H.H. van der WUSTEN.
Adres redactie : H.H. v.d.WUSTEN, Engelandlaan 420, Haarlem.
Adres administratie : Prins Bernhardlaan 9 te Driebergen.

b. overige publicaties :

Kerk en Vrede heeft in de loop der jaren vele pamfletten, oproepen manifesten en brochures uitgegeven, al dan niet in samenwerking met andere vredesorganisaties.
Van de verschenen brochures kunnen de volgende worden genoemd:

- 1950 - Kerk en Atlantisch Pact
- 1952 - Mededelingen over de Dienstweigeringswet (samen met de Doopsgezinde Vredesgroep)
 - Nieuwe Weerbaarheid
- 1961 - Vrede en Verzoening (als bijzonder nummer van Militia Christi, met medewerking van Convent Nieuw Politiek Ethos, Doopsgezinde Vredesgroep, Pleingroep en Quakers)
- 1962 - Verdediging zonder geweld
- 1963 - Over vragen van de vrede
- 1964 - Kerk en Vrede in het tijdperk van de balans der verschrikking
 - Geweldloze Weerbaarheid
- 1965 - Wederwoord op wederwoord
- 1966 - 52 vragen over oorlog en vrede
 - Wet Gewetensbezwaren Militaire Dienst (herdruk in samenwerking met andere vredesbewegingen)
 - Encycliek Pacem in Terris (herdruk in samenwerking met andere vredesbewegingen)
- 1968 - Rondom de Militaire Dienstplicht (samen met de Doopsgezinde Vredesgroep)
 - Bezwaren tegen militaire dienst (folder met medewerking van de Doopsgezinde Vredesgroep)

5. Verhouding tot het communisme

Kerk en Vrede voelt als organisatie niets voor samenwerking met communisten. In het verleden heeft de Nederlandse Vredesraad wel eens pogingen gedaan om tot samenwerking te komen, maar deze werden steeds afgewimpeld.

6. Nationale contacten

Kerk en Vrede is lid van het Algemeen Bestuur van de "Nederlandse Organisatie voor Internationale Bijstand" (NOVIB).
Kerk en Vrede werkt in federatief verband samen met de Doopsgezinde Vredesgroep, voor wat betreft de werkzaamheden van het Vredesbureau (voorlichting en bijstand aan dienstweigeraars). Kerk en Vrede was vertegenwoordigd in de voormalige "Onafhankelijke Contactcommissie voor Vredeswerk" en verleende steun aan de activiteiten van het Comité 1961 voor de Vrede.
Regelmatige samenwerking en/of contact bestaat voorts met de Anti Atoombom Actie, Convent Nieuw Politiek Ethos, Genootschap der Vrienden (Quakers), Interkerkelijk Vredesberaad, Pax Christi, Sjaloom, Stichting Vredesopbouw, Wereld Federalisten Beweging Nederland. Persoonlijke banden bestaan er met de P.S.P.; de voorzitters van beide organisaties hebben over en weer zitting in elkaanders hoofdbesturen.

7. Internationale contacten

Kerk en Vrede fungeert als de Nederlandse sectie van de I.F.O.R. en heeft als zodanig contacten met "Fellowships" in andere landen: Frankrijk en België : Mouvement International de la Réconciliation; België-Vlaams : Internationale Verzoeningsbond ; West-Duitsland : Internationaler Versöhnungsbund ; Engeland en U.S.A. : "Fellowship of Reconciliation".
Voorts maken diverse vooraanstaande leden van Kerk en Vrede - o.m. de voorzitter Prof. de GRAAF - deel uit van de Praagse Christelijke Vredesconferentie.

8. Activiteiten

Kerk en Vrede tracht in het algemeen haar doelstellingen te verwezenlijken door het houden van openbare bijeenkomsten, voorlichtingsavonden, vormingswerk, cursussen, propaganda d.m.v. pamfletten en brochures en door deelname aan acties van andere vredesorganisaties.

Kerk en Vrede is sterk gekant tegen blokvorming, tegen NATO en Warschaupact; ook tegen de organisatie Bescherming Burgerbevolking, welke zij ziet als een verlengstuk van het leger.

In het verleden heeft Kerk en Vrede zich gekeerd tegen de doodstraf, tegen de politionele acties in Indonesië, later ook tegen uitzending van troepen naar Nieuw Guinea, tegen de koude oorlog en tegen de verdeling van de wereld in Oost- en Westblokken. Voorts tegen wapenleveranties (M.D.A.P.-goederen), tegen de Duitse herbewapening, tegen plannen als Europese Defensie Gemeenschap en Multi Lateral Forces, vooral ook tegen kernbewapening, opslag en proeven daarmee, kortom tegen alle vormen van oorlogsvoorbereiding.

Alleen of in samenwerking met andere organisaties heeft Kerk en Vrede steeds in woord en daad geprotesteerd tegen het houden van militaire evenementen als taptoes, parades en tentoonstellingen; laatstelijk nog in 1968 tegen de NATO taptoe en taptoe Delft. Vanaf het begin heeft Kerk en Vrede zich bijzonder actief betoond inzake voorlichting en steun aan dienstweigeraars, dit in samenwerking met de Doopsgezinde Vredesgroep.

Kerk en Vrede heeft voorts stelling genomen bij alle internationale brandende kwesties als West-Berlijn, Korea, Vietnam e.d. Toen in 1966 de I.F.O.R., waarbij Kerk en Vrede is aangesloten, een "International Committee of Conscience on Vietnam" oprichtte, nam Kerk en Vrede dit initiatief voor Nederland over en vormde een Nederlandse afdeling van het Internationale Comité van het Geweten inzake Vietnam en liet vervolgens de Nederlandse vertaling van het I.F.O.R. manifest over Vietnam in een oplage van 20.000 stuks aamaken en verspreiden.

Kerk en Vrede nam ook actief deel aan de manifestaties van de jaarlijkse vredesweken van het Interkerkelijk Vredesberaad. In samenwerking met Sjaloom en de Wereldfederalisten Beweging Nederland gaf Kerk en Vrede in 1967 een eigen Vredeskrant uit, genaamd "Vijf voor de Vrede", welke moest dienen als begeleiding van de gelijknamige petitie.

Kerk en Vrede keerde zich overigens ook meermalen tegen de politiek van communistische landen, b.v. tegen de door Rusland gehouden kernproeven. Bij de Hongaarse opstand van 1956 sprak Kerk en Vrede haar afschuw uit over het Russische optreden, maar betreurde tevens de Frans-Britse-Israëlische actie tegen Egypte, waardoor het Westerse protest inzake Hongarije werd afgezwakt.

Kerk en Vrede sprak zich ook openlijk uit tegen de door Rusland c.s. uitgevoerde inval in Tsjechoslowakije, maar verklaarde daarbij tevens van mening te zijn, dat deze daad voortvloeiende uit dezelfde angst, die ook de NAVO doet voortbestaan. Uiteraard protesteerde Kerk en Vrede eveneens tegen de daarop volgende verhoging van de Nederlandse NAVO bijdrage.

Voor 1969 heeft Kerk en Vrede enige cursussen voor geweldloze weerbaarheid op het programma staan, te geven in het vormingscentrum te Amsterdam.

NATIONALE STICHTING TOT FINANCIERING EN ACTIVERING
VAN DE PROPAGANDA VOOR FEDERALE WERELDREGERING

1. Oprichting, voorgeschiedenis, achtergronden

Deze beweging dateert reeds van 1938. De stichting zelf werd pas op 17 oktober 1949 te Rotterdam opgericht. Aanleiding daartoe was volgens de oprichters "de innerlijke ontroering vanwege de omstandigheid, dat - zonder genoegzaam verzet daartegen - militair ingestelde krachten de mensheid met beslistheid naar de afgrond voerden". Voorts waren zij van mening, dat het de regering aan visie ontbrak t.a.v. de algemene wereldsituatie, terwijl de bevolking in haar apathische houding volhardde en de pers een gebrek aan adequate voorlichting vertoonde.

2. Doelstellingen, beginselverklaring

Respecterend ieders persoonlijke overtuiging en levensbeschouwing richt de stichting zich in hoofdzaak naar de inzichten van Gladstone, die leerde: "Wat tussen mensen in hun dagelijks leven onaanvaardbaar is, kan ook politiek gezien niet worden geaccepteerd". Eerlijkheid is de eis, die de stichting op alle gebieden en in elke omstandigheid met klem stelt.

Het doel van de stichting is : te streven naar wereldvrede en de financiering van een propaganda voor een federatieve wereldregering. Zij tracht dit doel te bereiken door propaganda, voorlichting, financiële en daadwerkelijke steun aan alle personen en organisaties, die een gelijk doel nastreven.

3. Organisatie, structuura. adressen :

Statuaire plaats van vestiging : Rotterdam
Adres : Bergselaan 348 d, Rotterdam (adres voorzitter)
Bureau Amersfoort : 's Zomers Buitenpark 11 (idem)

b. juridische vorm : stichtingc. structuur en omvang :

De stichting is nationaal van structuur en kent geen afdelingen. Zij telt in minstens 200 plaatsen adhaerenten, het juiste aantal is echter niet bekend. De adhaerenten worden ingedeeld als abonnee, begunstiger, donateur en medewerker. De Stichting treedt op als spreekbuis, correspondentie-adres en uitgangsbureau van actie voor de volgende bewegingen :

- Legioen van Werkers voor Staatkundige Wereldvrede
- Stichting Wereldburgers in Nederland
- Stichting Persdienst (federaal) Wereldbestuur
- Stichting Registratie Wereldburgers
- Urgentiecomité voor Vredeszaken
- Stichting Departement ter Bevordering van Wereldrechtsorde

Van deze groeperingen kan gezegd worden, dat zij evenals de stichting zelf van weinig betekenis te achten zijn en vrijwel geen aanhang bezitten (zie ook punt 8).

d. bestuur :

voorzitter : H.A.C. van der KRAAN, Rotterdam
 vice-voorzitter : N.J.C. KOSTER
 secretaris : P. van der LINDEN, Rotterdam
 plaatselijk secretaresse : Mevr. A. de HAAN - BOMGAARTS
 algemeen adjunct : J.K. BAKKER

Het bestuur voorziet zelf in ontstane vacatures.
 De stichting heeft voorts een aantal adviseurs.

4. Publicaties, publiciteitsorganena. periodieken :

De stichting geeft - mede namens de in punt 3 c genoemde organisaties - een blad uit, genaamd "Ban Oorlog Uit !...NU !"
 Het verschijnt zo mogelijk tweemaal per maand. Oplage onbekend.
 De redactie wordt gevormd door de besturen van de stichting en daarbij aangesloten organisaties.
 Redactie-adres : Rotterdam, Bergselaan 348 d.

b. overige publicaties :

Incidenteel worden pamfletten en folders uitgegeven ter voorlichting en bekendmaking van de activiteiten van de stichting voor een wereldvolksstemming en het bijeenroepen van een wereldgrondwetgevende vergadering.

5. Verhouding tot het communisme

Geen enkele vorm van samenwerking of contact bekend.

6. Nationale contacten

Er bestaat een zeer nauwe samenwerking met de onder 3 c genoemde nevenorganisaties. De verhouding tot andere federalistische bewegingen, zoals b.v. de Wereld Federalisten Beweging Nederland is niet duidelijk. De voorzitter van de stichting, v.d. KRAAN, behoorde destijds tot de oprichters van de W.F.B.N. ; er bestaan thans controverses tussen beide organisaties.
 Sedert april 1966 heeft de stichting een vorm van samenwerking met de stichting "Jeugd en de Wereldvrede". Ook bestaan er contacten met het Comité 1961 voor de Vrede.

7. Internationale contacten

De stichting treedt op als "Wereldbureau Vredeszaken Nederland" voor het "World Committee for a World Constitutional Convention", dat gevestigd is te Denver, Colorado, U.S.A.
 De stichting heeft voorts betrekkingen met :
 - United World Government
 - The Commonwealth of World Citizens
 - Incorporated National Committee for a Sane Nuclear Policy te
 - The Brotherhood of Nations, New Zealand. (New York)
 Zij distancieert zich echter van de World Association of World Federalists (W.A.W.F.), waarbij de W.F.B.N. is aangesloten.

8. Activiteiten

De activiteiten van de stichting beperken zich voornamelijk tot het uitgeven van haar periodiek en van andere publicaties, waarin propaganda wordt gemaakt voor een federale wereldregering en voor andere vredesonderwerpen. Het blad werd in het verleden meermalen gevraagd door beroepsmilitairen op hun huisadres ontvangen.
 Sedert 1960 ijvert de stichting in het bijzonder voor de realisering van een "wereldvolksstemming", zulks volgens zeggen in opdracht van het "World Committee for a World Constitutional Convention". Bij deze volksstemming zouden de afgevaardigden moeten worden gekozen naar een "Wereldgrondwetgevende Vergadering", welke aanvankelijk in 1961 of 1962 was gepland, maar - vermoedelijk wegens geringe belangstelling - van jaar tot jaar werd uitgesteld. De stichting wilde deze wereldvergadering graag in ons land gehouden zien en vroeg daarom in een request van 18 sept 1962 aan de Regering om een subsidie van 10 miljoen gulden voor de effectuering van een "internationale vredes-werk-conferentie" in ons land. Geen gehoor vindende kwam de stichting in een nieuw request van 17 sept 1963 op haar verzoek terug, uiteraard weer zonder succes. In de daarop volgende jaren bleef de stichting ijveren voor genoemde wereldvolksstemming en stuurde af en toe op bescheiden schaal leatuurzendingen rond, waarin behalve een brief met een uiteenzetting van de bedoelingen tevens een kandidatenlijst annex stembiljet was ingesloten.
 Op het "stembiljet tot aanwijzing van afgevaardigden naar de wereldgrondwetgevende vergadering in 1966 (!) te beleggen", kwamen de volgende Nederlandse kandidaten voor :
 H.K.M. DEFARES, Odijk
 Prof. Dr. B.G. ESCHER, Oosterbeek
 H.F.F.M. HOLZHAUS, Amsterdam
 Ir. T.W. HOMMES, Amstelveen
 C. HÜLSMANN, Bussum
 Mr. W. de JONG TAMMINGA van EYSINGA, Den Haag
 H.A.C. v.d. KRAAN, Rotterdam
 C.J. NICOLAI, Zeist
 Prof. Dr. J. TINBERGEN, Den Haag
 J.W. VOGELPOEL, Amsterdam
 Prof. Dr. D. WIERSMA, Leiden.

Genoemde HOLZHAUS is oprichter en voorzitter van de onder pt 3 c genoemde Stichting Persdienst Wereldbestuur (opgericht 1949) en tevens oprichter van de Stichting Registratie Wereldburgers (1951), waarvan VOGELPOEL vnd. de landelijk secretaris is. Deze beide organisaties ontplooiden in het begin van hun bestaan nog wel enige activiteit op gebied van propaganda en registratie van "wereldburgers", maar hebben daarna praktisch niets meer van zich laten horen. Ditzelfde kan gezegd worden van de overige onder punt 3 c genoemde groeperingen, met uitzondering van de "Stichting Wereldburgers in Nederland", die in de jaren 1962/63 op "Hiroshimadag" (6 aug) een herdenking bij het Zadkine-monument in Rotterdam organiseerde, overigens met gering succes. Pamfletten van deze stichting werden o.m. verspreid tijdens de Paasmars van 1963. In dat jaar stuurde de Stichting Wereldburgers ook persoonlijk gerichte (gestencilde) "uitdagingen" rond - o.m. door een militair arts op zijn huisadres ontvangen - waarin van de adressant werd geëist nu kleur te bekennen en adhaesie te betuigen met het streven van de stichting. Alle namen van personen, aan wie deze uitdaging werd toegezonden, zouden geregistreerd zijn. Als zij deze uitdaging zouden negeren, zouden zij door de stichting worden te boek gesteld als behorende tot die groep van personen, "die wellicht straks in STAAT VAN BESCHULDIGING gesteld zullen worden".

NATIONALE STICHTING "NEDERLAND - VREDELAND"1. Oprichting, voorgeschiedenis, achtergronden

In het televisieprogramma "Voor de vuist weg" van 17 maart 1967 kreeg de bekende pacifist (lid PSP) J.J.L. van ZUYLEN (alias Dr. Lastpost) de gelegenheid om tot een groot deel van het Nederlandse volk een bewogen oproep te richten m.b.t. een nieuw vredesinitiatief. Hij stelde daarbij, dat de wereldpolitiek in een impasse was gekomen: de bewapeningswedloop tussen Oost en West duurde maar voort; vredes- en ontwapeningspogingen kwamen maar niet van de grond; enorme bedragen werden z.i. weggesmeten aan defensiedoelinden - in Nederland alleen al voor 8 miljoen gulden per dag - terwijl anderzijds in de wereld nog zoveel nood en ellende voorkwam. Nederland moest nu volgens hem eens een daad stellen, waardoor deze impasse zou kunnen worden doorbroken. Als klein land zonder macht en invloed kon het zich dat wel permitteren. Deze daad zou bestaan uit de verwezenlijking van de onder punt 2 genoemde gedachten. Hierdoor zou ons land naam en faam verwerven en zich tot een oase van vrede en veiligheid in de wereld ontwikkelen. Het voorbeeld zou mogelijk door andere landen worden nagevolgd en daardoor een kentering in de wereldpolitiek veroorzaken.

En ieder, die het met zijn plannen eens was, werd verzocht hiervan via een briefkaart kennis te geven, zodat hij een indruk zou krijgen, wat het Nederlandse volk hiervan dacht. Zijn oproep vond in den lande ongedacht grote weerklank. Circa 120.000 adhaesiebetuigingen stroomden binnen, waarvan ook een aantal uit België en van Nederlandse militairen; voorts een aanzienlijk aantal giften ter bestrijding van de kosten van deze actie. Een en ander gaf aanleiding tot nog een optreden voor de T.V. en nog meer publiciteit en resulteerde tenslotte in de oprichting van de Nationale Stichting "Nederland - Vredeland".

2. Doelstellingen, beginselverklaring

De stichting streeft naar geleidelijke omschakeling van het defensie-apparaat en het gebruik van mensen, materiaal en geld van de defensiebegroting voor menslievende acties en voor de vrede, verder uitgewerkt in de volgende programmapunten :

- a. geleidelijke ontwapening van Nederland ;
- b. uittreden van Nederland uit de NAVO bij afloop van het contract in 1969 ;
- c. omschakeling van het Defensie-apparaat in een vredesapparaat ten dienste van de Verenigde Naties ;
- d. handhaving van de dienstplicht, maar omschakeling daarvan in menselijke plicht, niet gericht op vernietiging maar op hulpverlening. De dienstplichtigen op te leiden in vredetaken als rampenbestrijding, ontwikkelingshulp e.d. en hen in te zetten waar dit ter wereld ook nodig mocht zijn ;
- e. handhaving eveneens van de Defensiebegroting, maar de gelden daarvan aanwenden om bovenstaande activiteiten te financieren en de nood in de wereld te bestrijden.

Als er dan toch nog eens oorlog zou komen, moet Nederland een oase van vrede en rust zijn, waar de slachtoffers van die ramp hun toevlucht kunnen zoeken.

3. Organisatie, structuura. adres :

Het adres van de stichting is dat van de voorzitter :
Sterappelstraat 57, Den Haag

b. juridische vorm : stichtingc. structuur en omvang :

de stichting kent geen afdelingen of leden. Wel donateurs en belangstellenden, in eerste instantie circa 120.000.

d. bestuur :

Voorzitter en secretaris is de promotor van de actie :
J.J.L. van ZUYLEN, Sterappelstraat 57, Den Haag.
Overige bestuursleden zijn :
A.H. LANDERS, Den Haag, penningmeester
Aart van DOBBENBURG, Zandvoort
Prof Dr A.J. RASKER, Oegstgeest
Mevr. D. LICHTENSTERN - SCHAEFFER, Rijswijk

4. Publicaties en publiciteitsorganen

De stichting heeft geen periodiek orgaan. Publiciteit vond en vindt plaats via T.V., Radio en de Pers. Voorts een advertentiecampaagne en de verkoop van een affiche "Handen af van onze kinderen!"

5. Verhouding tot het communisme

Geen connecties bekend.

6. Nationale contacten

De P.S.P. heeft de stichting steun toegezegd. Verder zijn er geen andere contacten dan persoonlijke.

7. Internationale contacten : gene8. Activiteiten

Zoals door de heer van ZUYLEN bij zijn eerste T.V.optreden was aangekondigd, werd op de herdenkingsdag 4 mei 1967 in het circusgebouw te Den Haag-Scheveningen een eerste massale bijeenkomst van adhaesiebetuigers gehouden. Daarna werd lange tijd niet veel meer van de stichting vernomen. Eind feb. 1968 heeft van ZUYLEN een onderhoud van een uur met de Minister van Defensie gehad, waarbij hij de gelegenheid had zijn bedoelingen uiteen te zetten en toe te lichten. Eind 1968 is de stichting tot een nieuwe actie overgegaan nl een advertentiecampaagne voor een petitie. De lezer van de annonce werd opgewekt het stembiljet aan de voet van de advertentie uit te knippen en ingevuld en ondertekend op te sturen aan de stichting. Deze stembiljetten/adhaesiebetuigingen zouden door de stichting aan de regering worden aangeboden ter ondersteuning van een volledig uitgewerkt voorstel met betrekking tot meergenoemde omschakeling van het defensie-apparaat. Het plan zou ook naar de Kamerleden ter bestudering worden gezonden.

NEDERLANDS COMITÉ TEGEN VERSPREIDING VAN KERNWAPENS1. Oprichting, voorgeschiedenis, achtergronden

Het "Nederlands Comité tegen verspreiding van kernwapens" is voortgekomen uit een anti-MLF (Multi Lateral Forces) demonstratie, die op 9 januari 1965 te Amsterdam werd gehouden op initiatief van de communistische Nederlandse Vredesraad in samenwerking met het pacifistische Comité 1961 voor de Vrede. Vanwege het succes van deze demonstratie wilde men het comité ad hoc, dat zich met de voorbereiding van deze demonstratie had bezig gehouden, een permanent karakter geven. Het werd van een bredere basis voorzien door aanvulling met figuren uit andere organisaties als de Pugwashbeweging, Kerk en Vrede, Socialistische Jeugd e.d. In september 1965 kwam men zo tot de oprichting van een voorlopig "Anti-MLF comité". Het merendeel der comité-leden voelde er echter weinig voor zich te beperken tot het zuiver anti-Westduitse standpunt (anti-MLF) van de communisten; men wilde een wat ruimere doelstelling. Nadat hierover een accoord was bereikt, kreeg het comité op 20 november 1965 te Amsterdam definitief gestalte onder de huidige naam.

2. Doelstellingen, beginselverklaring

Het comité stelt zich ten doel het grote publiek voor te lichten over de gevaren, verbonden aan de toenemende spreiding van kernwapens. Het comité wil actie voeren voor :

- a. uitbreiding van het beperkte kernstopverdrag van Moskou, zodat ook ondergrondse kernproeven hieronder vallen ;
- b. het tot stand komen van een verdrag tegen verspreiding van kernwapens, te ratificeren door zowel kernmogendheden als door landen die nog niet in het bezit van kernwapens zijn ;
- c. bevestiging van de situatie voor wat betreft kernwapens in centraal Europa, waaruit volgt dat West-Duitsland op geen enkele wijze toegang tot de kernbepapening mag krijgen en dat de plannen tot MLF, ANF en dergelijke geen doorgang mogen vinden ;
- d. het instellen van kernwapenvrije zône's in centraal Europa, Latijns Amerika en Afrika.

3. Organisatie, structuura. adres :

Het adres van het comité is : J. KASSIES, Comeniusstraat 119, Amsterdam.

b. juridische vorm : comitéc. structuur en omvang :

Het is een landelijk actie-comité zonder plaatselijke afdelingen. De groep bestaat uit een 25-tal personen, vrijwel allen voraanstaande figuren uit andere organisaties.

d. bestuur :

Als secretaris van het comité treedt op Gerard MAAS, die tevens secretaris is van de Nederlandse Vredesraad en lid van het partijbestuur der CPN. De praktische werkzaamheden worden geregeld door een werkomité, dat behalve G. MAAS bestaat uit de volgende personen :

Pater J. van DIJK, o.p.
J. KASSIES, Amsterdam en
Dr. Th. van TIJN, Amsterdam (vice voorzitter Comité 1961)

De overige leden van het comité zijn :

L. BOAS, Amsterdam (oud-voorzitter Comité 1961)
Prof. Dr. H. J. P. BRINK o.p., Nijmegen (Pax Christi)
L. O. ten CATE, Oranjewoud (nieuw links "P.v.d.A.")
Prof. Dr. B. DELFGAAUW, Haarlem (Ned. Pugwashcomité)
Dr. C. J. DIPPEL, Eindhoven (Ned. Pugwashcomité)
Prof. Dr. J. de GRAAF, de Bilt (PSP, Kerk en Vrede)
P. GROENENDAAL, Amsterdam (oud- HB-lid Socialistische Jeugd)
L. KONING, Amsterdam (bestuurslid Ned. Vredesraad)
Mevr. Dr. M. B. MINNAERT-COELINGH, Utrecht (Ned. Vredesraad)
Prof. Dr. A. F. NANNING, Nijmegen (Ned. Pugwashcomité)
Prof. Dr. A. J. RASKER, Oegstgeest (PSP, Kerk en Vrede)
A. A. REGTIEN, Amsterdam (intern.secr. Politie)
Pastoor R. W. TAPE o.p., Amsterdam
Prof. Dr. H. A. TOLHOEK, Groningen (Ned. Pugwashcomité)
Prof. Dr. E. V. W. VERCRUYSSE, Oegstgeest
Th. U. de VRIES, Amsterdam (Ned. Vredesraad, partijbestuur CPN)
R. WALRAVEN, Amsterdam (voorzitter A.N.J.V., partijbestuur CPN)
Mevr. A. WEBER- de HONDT, Amsterdam (Ned. Vredesraad)
Prof. Dr. D. WIERSMA, Leiden
W. de WOLF, Amsterdam (vice-voorzitter PSP)

4. Publicaties, publiciteitsorganen

Het comité heeft geen periodiek orgaan. Een van de eerste werkzaamheden van het comité bestond uit het uitgeven van een brochure, getiteld "De gevaren van de verspreiding van kernwapens" (1966), samengesteld door Prof. Dr. B. DELFGAAUW, L. O. ten CATE en Prof. Dr. H. A. TOLHOEK.

5. Verhouding tot het communisme

Het initiatief tot de oprichting van het comité is in feite uitgegaan van de communistische Nederlandse Vredesraad. In het comité hebben ook meerdere voraanstaande communisten zitting. De N.V.R.-secretaris Gerard MAAS vervult zelfs een sleutelfunctie. Echter is het communistische streven om het comité zo breed mogelijk op te zetten zozeer geslaagd, dat de communisten zwaar in de minderheid zijn en hun invloed sterk bemoeilijkt wordt. Niettemin zullen zij steeds trachten het comité voor eigen propaganda-doel-einden te gebruiken.

6. Nationale contacten

Het Comité 1961 voor de Vrede en de Nederlandse Vredesraad hebben aan de wieg van het comité gestaan. Persoonlijke banden zijn er voorts met diverse andere vredesorganisaties (zie punt 3 d). De inhoud van de onder punt 4 genoemde brochure werd door op één na alle leden van het Nederlands Pugwashcomité onderschreven.

7. Internationale contacten

Niet rechtstreeks; via personen wel met internationale vredesorganisaties als de Pugwash beweging, Pax Christi, Wereldvredesraad e.d.

8. Activiteiten

Het comité trad in de openbaarheid met een persconferentie op 23 dec. 1965 en startte vervolgens met een "landelijke informatieve bijeenkomst tegen de verspreiding van kernwapens", welke op 2 april 1966 te Utrecht werd gehouden, bezocht door circa 250 personen. Een groot deel van de opkomst was - in opdracht van Gerard MAAS vnd. - op de been gebracht door de CPN-afdelingen van Utrecht, Amsterdam en Rotterdam. Op deze bijeenkomst voerden ook leden van P.v.d.A., P.S.P. en C.P.N. fracties van de Tweede Kamer het woord. Op deze bijeenkomst werd ook de in punt 4 genoemde brochure ten doop gehouden, welke brochure in een oplage van enkele tienduizenden exemplaren zou worden verspreid. Hierna volgde een periode van inactiviteit tot oktober 1966, toen opnieuw een bijeenkomst werd gehouden, waarbij besloten werd tot het houden van een landelijke manifestatie begin 1967 te Amsterdam. Deze manifestatie heeft echter geen doorgang gevonden; de CPN-leiding zag er namelijk niet veel meer in en de invloed van de communisten in het comité bleek op dit punt toch doorslaggevend. Door de besprekingen tussen de U.S.A. en de U.S.S.R. over een non-proliferatieverdrag kwamen de activiteiten van het comité enigszins in de lucht te hangen. Sedertdien is dan ook nauwelijks meer iets van het comité vernomen.

NEDERLANDS PUGWASH KOMITEE (N.P.K.)1. Oprichting, voorgeschiedenis, achtergronden

Voor wat betreft de voorgeschiedenis en achtergronden van dit comité moge worden verwezen naar het overzicht van de internationale Pugwash-beweging en het Pugwash Continuing Committee. Het Nederlands Pugwash Komitee werd pas in 1961 opgericht.

2. Doelstellingen, beginselverklaring

Het N.P.K. stelt zich ten doel het bevorderen van de wereldvrede en het tegengaan van de wedloop in kernbepapening, volgens de beginselen van de internationale Pugwashbeweging. Het comité dient hoofdzakelijk voor de afvaardiging van geleerden naar de Pugwash conferenties. Daarnaast probeert het in Nederland de publieke opinie te beïnvloeden ten gunste van de vrede.

3. Organisatie, structuura. adressen :

Statuaire plaats van vestiging : Groningen
Secretariaat : Verlengde Hereweg 102, Groningen

b. juridische vorm :

Het N.P.K. is een losse vereniging van personen, niet Koninklijk goedgekeurd, die alleen beperkt is in dit opzicht, dat geen openbare verklaring in haar naam gedaan mag worden door één of meer leden zonder schriftelijke goedkeuring van alle leden.

c. structuur en omvang :

Het comité is landelijk van structuur en kent geen plaatselijke afdelingen. Het aantal leden bedraagt 37, merendeels hoogleraren. In 1963 werd besloten tot de oprichting van een kring "Vrienden van Pugwash", bedoeld als steunfonds om voor de voorlichtende taak van het comité en het bezoek aan de internationale conferenties meer financiële armslag te krijgen. Deze vriendenkring telt thans circa 1000 leden.

d. bestuur :

voorzitter : Prof. Dr. H.A. TOLHOEK, Groningen
secretaris : Prof. Dr. Ph. B. SMITH, Groningen
penningmeester : Prof. Dr. N.M. HUGENHOLTZ, Haren
vice-voorzitter : Prof. Dr. B. LANDHEER, Wassenaar, en
Prof. Mr. B.V.A. RÖLING, Groningen.

De overige leden van het N.P.K. zijn :

Dr. Mr. P.A.H. BAAN, hoogleraar RU Groningen
Dr. P. BOSKA, medewerker Polemologisch Instituut Groningen
Dr. P.J. BOUMAN, hoogleraar RU Groningen
Dr. C.J. BOUWKAMP, hoogleraar TH Eindhoven
Dr. G.K. BRAUN, hoogleraar RU Utrecht
Dr. H.C. BURGER, oud-hoogleraar RU Utrecht
Dr. J.M. BIJVOET, oud-hoogleraar RU Utrecht
Dr. B. DELFGAAUW, hoogleraar RU Groningen
Dr. C.J. DIPPEL, scheikundige Philips Natuurk.Lab. Eindhoven

Dr. J.D. FAST, hoogleraar TH Delft
 Dr. A. de PROE, hoogleraar GU Amsterdam
 Dr. H.J. GROENEWOLD, hoogleraar RU Groningen
 Dr. W.J. KOITER, hoogleraar TH Delft
 Dr. M. MULDER, hoogleraar RU Utrecht
 Mr W.H. NAGEL, hoogleraar RU Leiden
 Dr. B.R.A. NIJBOER, hoogleraar RU Utrecht
 Dr. N.G.M. ORIE, hoogleraar RU Groningen
 Dr. J. PRESSER, hoogleraar GU Amsterdam
 Dr. A. QUISPEL, hoogleraar RU Leiden
 Dr. A.Ch. RUYSS, hoogleraar GU Amsterdam
 Dr. M.J. SIRKS, oud-hoogleraar RU Groningen
 Dr. E.C. SLATER, hoogleraar GU Amsterdam
 Dr. F.H. SOBELS, hoogleraar RU Leiden
 Dr. M.J. STEENLAND, hoogleraar TH Eindhoven
 Dr. J. TINBERGEN, hoogleraar Econ. Hogeschool Rotterdam
 Dr. J.B. UBBINK, hoogleraar RU Leiden
 Dr. E.V.W. VERCRUYSSSE, hoogleraar RU Leiden
 Dr. E.J.W. VERWEY, directeur Philips Natuurk.Lab. Eindhoven
 Dr. H. de WAARD, hoogleraar RU Groningen
 Dr. P.J. WAARDENBURG, oogarts en geneticus, Arnhem
 Dr. W.WIERSMA, hoogleraar GU Amsterdam
 Dr. S.A. WOUTHUYSEN, hoogleraar GU Amsterdam

4. Publicaties, publiciteitsorganen

a. periodieken :

Het N.P.K. heeft geen eigen orgaan. De kring "Vrienden van Pugwash" verzorgde lange tijd de (onregelmatige) verschijning van een nieuwsbulletin. Sedert 1966 worden de publicaties van het comité echter afgedrukt in het tijdschrift van de Stichting Vredesopbouw.

b. overige publicaties :

De kring "Vrienden van Pugwash" stuurt aan donateurs als tegenprestatie documentatiemateriaal o.a. over de internationale Pugwash-conferenties. Enkele publicaties van het N.P.K. zijn voorts :

- Problemen van kernbewapening, bescherming en voorlichting (1e druk 1962, 4e druk 1965)
- Verslag Conferentie Sociale Problematiek van Oorlog en Vrede (uitgave 1963)
- Open brief aan de Nederlandse Regering over concrete stappen in de richting van Ontwapening en Wereldvrede (1964).

5. Verhouding tot het communisme

Tot het Nederlandse comité behoren geen communisten. De leden zijn merendeels ietwat links-georiënteerde en pacifistisch ingestelde figuren. Slechts enkele "fellow-travellers" zijn in het comité opgenomen, doch deze zijn verre in de minderheid. Via de internationale Pugwash conferenties komen de leden van het N.P.K. wel regelmatig in aanraking met geleerden van achter het IJzeren Gordijn en staan bloot aan communistische beïnvloeding. (zie verder bij het internationaal overzicht blz. 133)

6. Nationale contacten

Er is een niet geregementeerde samenwerking met de kring "Vrienden van Pugwash" en met het "Verbond van Wetenschappelijke Onderzoekers" (V.W.O.); voorts met de Stichting Vredesopbouw. Persoonlijke banden bestaan er ook met diverse andere vredesbewegingen (zie schema op blz 152)

7. Internationale contacten

Als organisatie onderhoudt het N.P.K. alleen contacten met het internationale "Pugwash Continuing Committee" en met de andere buitenlandse Pugwash comité's. Persoonlijke contacten bestaan er via de conferenties met geleerden uit de gehele wereld.

8. Activiteiten

Deze beperken zich voornamelijk tot het zenden van delegaties naar de internationale Pugwash conferenties. Op de 18e conferentie te Nice was Nederland vertegenwoordigd door Prof. Dr. Ph.B. SMITH en Dr. P.BOSKA. Het comité verleent voorts incidenteel steun en medewerking aan acties van organisaties met gelijke doelstellingen. Het N.P.K. heeft zich op 30 juni 1962 met een nota tot regering en parlement gewend, waarin geprotesteerd werd tegen h.i. onjuiste voorlichting van de organisatie B.B. over zelfbescherming bij een atoomoorlog. In jan. 1963 heeft het N.P.K. samen met het V.W.O. een conferentie gehouden over de sociale problematiek van oorlog en vrede. In 1964 heeft het N.P.K. zich nogmaals tot de regering gewend, nu met een Open Brief, waarin werd aangedrongen op het doen van concrete stappen in de richting van ontwapening en een stabiele vrede. De communistische Nederlandse Vredesraad sloot zich bij dit verzoek aan. In 1966 heeft het N.P.K. steun verleend aan de voorstellen van het "Nederlands Comité tegen Verspreiding van Kernwapens" en zich op één stem na unaniem achter de door dit comité uitgegeven brochure "De gevaren van de verspreiding van kernwapens" gesteld. Tot de samenstellers van dit boekje behoorde o.m. de N.P.K. voorzitter Prof. TOLHOEK.

NEDERLANDSE VREDESRAAD (N.V.R.)1. Oprichting, voorgeschiedenis, achtergronden

De Nederlandse Vredesraad - oorspronkelijk Nederlandse Vredesbeweging genaamd - werd in april 1949 opgericht als Nederlandse afdeling van de communistische Wereldvredesraad. (W.V.R. - zie aldaar)

De N.V.R. is in al de jaren van zijn bestaan een politiek sterk afhankelijke en vooral ook communistische vredesbeweging geweest. Dit karakter openbaarde zich door herhaalde koerswijzigingen en veranderingen in de organisatie. Het communistische vredesstreven komt nl. voort uit opportunistische overwegingen. De propaganda voor de vrede is slechts een middel om de communistische doeleinden sneller te realiseren en de weerstand van het Westen te verzwakken.

In de geschiedenis van de N.V.R. zijn tot dusverre drie perioden te onderscheiden.

In de eerste periode - vanaf de oprichting tot het jaar 1955 - vormde de N.V.R. met zijn plaatselijke vredescomité's een typisch communistische mantelorganisatie en een willig instrument van de C.P.N.

De N.V.R. volgde in die tijd nauwgezet de vaak grillige politieke lijn van de Sowjet-Unie, daarbij geleid door de directieven van de W.V.R.

De tweede periode - van 1955 tot 1961 - stond in het teken van samenwerking tussen communisten en andersdenkenden. De na de conferentie van de "Grote Vier" (te Genève, aug.1955) optredende politieke ontspanning en de door de Sowjet-Unie gelanceerde politiek van vreedzame coëxistentie vond zijn weerslag in de oprichting van een geheel nieuwe Vredesraad op 1 okt. 1955. Deze nieuwe Raad stelde op een veel bredere basis en telde onder zijn leden ook een aantal niet-communisten, waarvan sommigen zelfs in belangrijke functies. De communisten vormden in het algemeen en dagelijks bestuur slechts een kleine meerderheid. Deze brede basis-politiek hield echter in, dat de communisten het niet langer alleen voor het zeggen hadden en meermalen concessies moesten doen terwille van de lieve vrede en de eenheid; zij dreigden op den duur zelfs hun greep op de beweging te verliezen. Deze periode kenmerkte zich dan ook door voortdurende interne strubbelingen en conflicten (b.v. naar aanleiding van de Hongaarse opstand en de Suezcrisis en andere problemen) tussen de communisten en de andersdenkende leden, waaraan tenslotte de N.V.R. in deze samenstelling ten gronde ging.

De derde periode begon op 27 jan.1962, toen op instigatie van de C.P.N. een nieuwe Vredesraad werd gevormd, bestaande uit louter communisten, waarmede de C.P.N.-leiding een handzamer en volgzamer politiek instrument dacht te verkrijgen. In de eerstvolgende jaren ontplooidde de nieuwe Raad nog vrij veel activiteit, zelfs in samenwerking met andere niet-communistische groeperingen. Allengs raakte de N.V.R. echter door de te strakke leiding van de C.P.N. en door diens autonomie-politiek - zowel nationaal als internationaal - steeds meer in het isolement en werd daardoor tenslotte tot onvruchtbaarheid gedoemd.

Thans is de situatie zo, dat de N.V.R. als landelijke vredesbeweging niet veel meer te betekenen heeft en nauwelijks nog enige activiteit ontplooit. Het accent van het communistische vredeswerk is thans meer verlegd naar sommige plaatselijke en regionale - zogenaamd neutrale - vredescomité's, waarin de communisten de toon aangeven of trachten hun inzichten aan de man te brengen.

2. Doelstellingen, beginselverklaring

De in punt 1 geschetste veranderingen in de N.V.R. gingen telkenmale gepaard met een herziening van de grondslag en de doelstellingen van de beweging. De laatste versie is dus van 27 jan.1962 en luidt als volgt :

"Een aantal Nederlanders, vasthoudend aan de oude traditie van verdraagzaamheid, gedreven door hun eerbied voor het leven en door verantwoordelijkheidsgevoel jegens hun land, heeft zich verenigd in de Nederlandse Vredesraad.

De voornaamste doelstelling van de Nederlandse Vredesraad is : te voorkomen, dat Nederland in militaire conflicten wordt betrokken. Daartoe richt hij zich tegen al datgene, dat het gevaar van een dergelijke verwickeling in de hand werkt.

Overeenkomstig de grondgedachte van de Verenigde Naties, streeft de Nederlandse Vredesraad naar :

- vreedzaam naast elkaar bestaan (coëxistentie) van landen met verschillende maatschappelijke stelsels en wederzijdse samenwerking op economisch en cultureel gebied ;
 - het oplossen van conflicten tussen de staten door onderhandelingen ;
 - niet-inmenging in binnenlandse aangelegenheden en eerbiediging van de nationale onafhankelijkheid van ieder land ;
 - algemene en volledige ontwapening, met als mogelijke fasen : vermindering van de bewapening, verbod van alle kernproeven en verbod van de atoomwapens ;
 - afwijzen van elke vorm van koloniale onderdrukking ;
- en stelt hij zich ten doel de Nederlandse bevolking in al zijn groeperingen te doordringen van de noodzaak om actief voor het behoud van de vrede in de wereld en de veiligheid van ons land op te komen.
- Hij doet dit met alle daartoe dienstige wettige middelen.

Inziende, dat de vrede van het hoogste belang is voor de mensheid in haar geheel, streeft de Nederlandse Vredesraad in zijn activiteit naar het tot stand brengen van een zo omvattend mogelijke samenwerking van alle groeperingen van ons volk.

De Nederlandse Vredesraad voelt zich verbonden met de grondslagen en doelstellingen van de Wereldvredesraad, die op internationale schaal ijvert voor het behoud van de vrede."

3. Organisatie, structuur

a. adres : Prinsengracht 840 te Amsterdam

b. juridische vorm :

De Raad zelf heeft geen juridische vorm. Wel is er een Stichting ter Ondersteuning van de Propaganda voor de Wereldvrede (OPEWE), onder welke naam de N.V.R. naar buiten kan optreden.

c. structuur en omvang :

Volgens de in 1962 vastgestelde grondslag wordt de Nederlandse Vredesraad bij congresbesluit gevormd voor een periode van ten hoogste drie jaar. In feite hangt de beslissing over het al of niet voortbestaan van de N.V.R. volkomen af van de leiding van de C.P.N. Sinds genoemd congres van jan.1962 zijn er trouwens geen congressen meer geweest.

Volgens genoemde grondslag steunen de organisatorische werkzaamheden van de N.V.R. op comité's, groepen en op individuele activiteiten van personen. Deze comité's kunnen zowel in gewesten, steden, dorpen als op kantoren en bedrijven worden gevormd door personen, die de doelstellingen van de N.V.R. in hun omgeving wensen te populariseren.

Hieruit zou kunnen worden afgeleid, dat de N.V.R. als overkoepelend orgaan voor plaatselijke comité's fungeert. In de praktijk blijkt dit echter niet het geval te zijn. Wel werden destijds ter voorbereiding van het Nationaal Vredescongres van jan. 1962 - waarbij de huidige Vredesraad werd gevormd - door CPN en nevenorganisaties in diverse steden en op bedrijven z.g. initiatiefcomité's gevormd ter ontplooiing van vredes-acties. Voornaamste doel van de oprichting van deze comité's was echter het sturen van (communistische !) afgevaardigden naar genoemd congres. Sindsdien ontplooiën deze comité's geen enkele activiteit ; mogelijk bestaan ze nog wel in naam en kunnen ze, indien nodig, uit hun slapende toestand gewekt worden. De diverse regionale actie-comité's, waarin ook communisten zitting hebben en die wel actief zijn, hebben een bredere samenstelling en zijn organisatorisch in ieder geval niet aan de N.V.R. verbonden. Resumerend kan dus gesteld worden, dat de N.V.R. volgens de huidige situatie geen afdelingen heeft.

Volgens genoemde grondslag put de N.V.R. zijn geldmiddelen uit vrijwillige bijdragen, inzamelingen en verkoop van propagandamateriaal. De voornaamste bron van inkomsten vormde tot voor enige jaren echter de V.C.U.- Reisdienst. Deze was in 1959 onder de naam "Reisdienst voor de Vrede" door de N.V.R. opgericht en had als doel het organiseren van individuele vacantiereizen naar Oost-Europese landen. In 1964 werd deze dienst omgedoopt in "Vereniging voor Culturele Uitwisseling" (V.C.U.) en officieel losgemaakt van de N.V.R. In feite werd de dienst echter gerund door een speciale commissie van de N.V.R. Toen de V.C.U.- Reisdienst een bloeiend bedrijf was geworden, werd hij in 1967 door de C.P.N.-leiding omhals gebracht. De communistische bestuursleden kregen de opdracht hun toeristische activiteiten te staken, dit uit vrees voor "revisionistische" beïnvloeding van de reizende leden in Oost-Europa. Hierdoor viel een belangrijke bron van inkomsten weg en kwam de N.V.R. financieel in een precaire positie te verkeren. De V.C.U.-Reisdienst werd overigens in feb.1968 door de vroegere bestuurders opnieuw opgericht ; de leiders werden echter direct daarop uit de C.P.N. gestoten. De V.C.U."nieuwe stijl" heeft dus niets meer met de N.V.R. te maken.

Volgens de grondslag bestaat de N.V.R. uit individuele leden en vertegenwoordigers van de comité's. Ook organisaties en verenigingen kunnen zich doen vertegenwoordigen.

De Raad kan zich uitbreiden met nieuwe leden bij besluit van de zittende leden.
Voorzover bekend bestaat de N.V.R. nog steeds uit de 36 personen, die in jan. 1962 werden gekozen. Zij behoren vrijwel allen tot de C.P.N. of haar mantel- en nevenorganisaties. Hun namen zijn :

Ed.A. ALTHOFF, Amsterdam	L.H. KONING, Amsterdam
B.J. de BOO, Amsterdam	J. KRIJGSMAN
H.A. BOYMANS, Den Haag	H. LATASTER-van HALL, Amsterdam
F.M. la CROIX-HANSEN, Amsterdam	J. LIPPINKHOF
Ds W.S.Hugo van DALEN, Oostburg	G. MAAS, Rotterdam
S. DOLSTRA	A.G. MBEESTER, Amsterdam
H. EMDERINK	Prof Dr M.G. MINNAERT, Utrecht
P. GNIRREP	Dr M.B. MINNAERT-COELINGH
H. GOUMA, Deventer	W.J.A. NIEUWENHUYSE, Zaandam
K. de GROEN, Utrecht	A.A. SCHIER
C. HARINGA, Amsterdam	J. SPIER, Den Haag
W. HARTSKEERL, Rotterdam	J. STOUT, Amsterdam
G.C. HEYT, Amsterdam	Jhr G.J. van SUCHTELEN, A'dam
M. HILVERS - VOS	G. TIMMER, Amsterdam
A. HOMMA, Zaandam	M. VERMEULEN, Amsterdam
Prof. C. de JAGER, Utrecht	E. VERRIPS-de JONG, Amsterdam
Tj. JAGER, Deventer	TH. U. de VRIES, Amsterdam
W. KOLK, Wormerveer	A.M. WEBER-de HONDT, Amsterdam

d. bestuur:

Als dagelijks bestuur fungeert een z.g. werkcommissie, bestaande uit de volgende personen :

voorzitter	: L.H. KONING, Amsterdam
secretaris	: G. MAAS, die in feite de dienst uitmaakt
overige leden	: Ds. W.S.Hugo van DALEN, Oostburg
	Prof Dr M.G. MINNAERT, Utrecht
	Mevr. M.B. MINNAERT-COELINGH, Utrecht (voor buitenlandse contacten)
	Prof. C. de JAGER, Utrecht
	Tj. JAGER, Deventer en
	Mevr. A.M. WEBER- de HONDT, Amsterdam

4. Publicaties en publiciteitsorganena. periodieken :

Vanaf 1950 het blad "Vrede", officiële uitgave van de Nederlandse Vredesraad van de Stichting ter Propaganda van de Wereldvrede (OPEWE).
Redactie en administratie: Prinsengracht 840, Amsterdam.
Oorspronkelijk was het een weekblad, in 1957 werd het een 14-daags orgaan, sinds 1958 is het een maandblad. De oplagecijfers liepen terug van b.v. 12.000 ex. in 1957 tot 4000 ex. thans. Het blad wordt vnl. gevuld met opinievormende artikelen van de hand van Gerard MAAS vnd.

b. overige uitgaven :

Bij diverse acties in het verleden werden meermalen pamfletten van de N.V.R. verspreid.

5. Verhouding tot het communisme

Als gevolg van zijn huidige samenstelling loopt de N.V.R. volledig aan de leiband van de C.P.N. Bij de vorming van de tegenwoordige Vredesraad in jan. 1962 werd door de C.P.N.-leiding een comité van 8 vooraanstaande communisten samengesteld en belast met het toezicht op de activiteiten van de Raad. Of dit comité nog als zodanig bestaat en fungeert is d.z. niet bekend. Wel heeft de C.P.N.-leiding via de secretaris van de N.V.R., Gerard MAAS (tevens bestuurslid C.P.N.), de Vredesraad volledig in zijn greep.

6. Nationale contacten

Het leggen van contacten met andere niet-communistische groeperingen is steeds afhankelijk geweest van de nogal vaak wisselende politiek van de C.P.N. in deze. Toen de N.V.R. na de reorganisatie van 1962 door zijn communistische samenstelling in het isolement dreigde te raken, werd toch opnieuw getracht tot samenwerking met andersdenkenden te komen. Dit lukte vooral t.a.v. het Comité 1961 voor de Vrede, waarin pacifisten van diverse groeperingen samenwerken. In 1964 begon de N.V.R. deel te nemen aan de acties van dit Comité. De Paasmarsen van 1964, 1965 en 1966 gingen van beide organisaties gezamenlijk uit. Samen met het "comité 1961 voor de Vrede" vormde de N.V.R. in 1965 een breed opgezet "Nederlands Comité tegen verspreiding van Kernwapens". De samenwerking met het Comité 1961 geschiedde overigens uit louter tactische overwegingen. Elke gemeenschappelijke actie vormde steeds weer een bron van eendeloze onenigheid. Bij de voorbereiding daarvan werd de N.V.R. steeds meer buiten spel gezet en hadden de vertegenwoordigers daarvan zich maar te schikken naar de wensen van het Comité 1961. In 1967 moest de N.V.R. zich op last van de C.P.N.-leiding uit deze samenwerking geheel terugtrekken. Sindsdien verkeert de N.V.R. weer volledig in het isolement en bestaan er alleen nog maar contacten met andere communistische organisaties als A.N.J.V., N.V.B. en Verenigd Verzet '40-'45.

7. Internationale contacten

Ook internationaal verkeert de N.V.R. volledig in het isolement. De N.V.R. is altijd aangesloten geweest bij de communistische Wereldvredesraad en volgde in het verleden meestal de directieven van deze organisatie. Door de te nauwe binding met de C.P.N. - die zich in het kader van zijn autonomie-politiek steeds losser maakte van het internationale communisme - ging de N.V.R. zich ook steeds onafhankelijker van de W.V.R. opstellen. In 1965 liet de N.V.R. zich nog nauwelijks iets gelegen liggen aan de aanwijzingen van de W.V.R. en bepaalde meer en meer zijn eigen gedragspatroon. Het contact met de W.V.R. is thans volledig verbroken; de N.V.R. krijgt geen uitnodigingen meer voor internationale bijeenkomsten van deze organisatie. Formeel wil de N.V.R. nog wel lid blijven van de W.V.R. om te voorkomen dat de W.V.R. anders met de P.S.P. of een andere Nederlandse groepering in zee gaat.

8. Activiteiten

De N.V.R. heeft zich bij zijn talrijke activiteiten in het verleden steeds laten leiden door de politiek van de Sowjetunie en de daarmede overeenstemmende directieven van de Wereldvredesraad, met uitzondering echter van de laatste jaren, tijdens welke de N.V.R. zich meer en meer door de C.P.N. liet gezeggen.

In het algemeen waren de activiteiten gericht tegen alle Westerse maatregelen en objecten, die een versterking en samenbundeling van het Westen tegen het Oostblok beoogden, vooral ook het Nederlandse aandeel daarin. Daarmede verband houdende onderwerpen van agitatie en propaganda waren: de Amerikaanse leverantie van M.D.A.P. goederen in het begin van de vijftiger jaren, de vestiging in Nederland van Amerikaanse raket- en vliegbases, de opslag van buitenlandse munitie (atoomkoppen, Duitse munitie), de legering van Amerikaanse en Westduitse militairen in ons land, de vestiging van AFCENT in Brunssum e.d. Een steeds weer terugkerend onderwerp was ook de Duitse kwestie en het aandeel van de Bondsrepubliek in de Westerse defensie, zoals de herbewapening van Westduitsland, de benoeming van Duitse opperofficieren in bevelvoerende NATO-functies en de eventuele inschakeling van de Bondsrepubliek in de atoomdefensie. Daartegenover maakte de N.V.R. regelmatig propaganda voor de door de communisten gelanceerde voorstellen en plannen ter oplossing van het Duitse vraagstuk: het z.g. Rapacki-plan, demilitarisering, instelling van een atoomvrije zone in Centraal-Europa, neutralisering van de beide Duitslanden e.d.

Vanaf de oprichting maakte de N.V.R. zich ook steeds weer druk over A.B.C.-wapens, daarbij inhakend op de diverse oproepen van atoomgeleerden (appèl van Stockholm, Albert Schweitzer, Russel-Einstein appèl). Rechtstreeks of via neutraal aandoende comité's ontketende de N.V.R. meermalen acties voor stopzetting van kernproeven (wanneer de Sowjetunie tenminste daarmee opgehouden was), verbod van A- en H-bommen, tegen opslag en verspreiding van kernwapens (ANF, MLF). Ook haakte de N.V.R. herhaaldelijk in bij de diverse vredesoffensieven van de Sowjetunie: vreedzame coëxistentie, conferenties van Grote Drie of Grote Vier; ontwapeningsvoorstellen en -conferenties etc., maar stopte daarmee als de Sowjetunie van politiek veranderde. Uiteraard maakte de N.V.R. - conform aan de inzichten van de S.U. en de C.P.N. - ook anti-Westerse propaganda bij de diverse Oost-West conflicten als Berlijn, Korea, Vietnam etc. Op nationaal niveau ijverde de N.V.R. voor verkorting van de militaire diensttijd, vermindering van defensie-uitgaven e.d.; protesteerde ook in woord en geschrift tegen uitzending van Nederlandse troepen naar en militaire acties in Indonesië en Nieuw-Guinea. Al deze activiteiten vonden - met wisselend succes - plaats door middel van openbare vergaderingen, protestdemonstraties, handtekeningen-acties en vooral ook door verspreiding van pamfletten. Dit al of niet in samenwerking met andere vredesorganisaties, conform de steeds wijzigende communistische tactiek van toenadering tot of afwijzing van andersdenkenden.

Uit bovenstaande schets zou de indruk kunnen worden verkregen, dat de N.V.R. constant een grote mate van activiteit aan de dag heeft gelegd. Niets is minder waar, er zijn regelmatig terugkerende periodes van inzinking en inactiviteit aan te wijzen, verband houdende met de koerswijzigingen van de Sowjetunie en de C.P.N., waardoor de N.V.R. ook meermalen zijn gezicht dreigde te verliezen en soms interne conflicten ontstonden.

De N.V.R. bevindt zich thans weer in zo'n impasse. Na 1966 is het met de activiteiten van de beweging snel bergafwaarts gegaan. Dit als gevolg van het eerder geschetste isolement, waarin de N.V.R. door zijn te nauwe binding aan de C.P.N. is komen te verkeren. Samenwerken met andere groeperingen is er niet meer bij, terwijl de gelden om zelf acties te ondernemen, ontbreken o.m. als gevolg van de afgedwongen opheffing van de vrij lucratieve V.C.U. Reisdienst. Ook internationaal heeft de N.V.R. niets meer te betekenen. In het verleden werd door de N.V.R. regelmatig deelgenomen aan de vele internationale conferenties en andere W.V.R.-bijeenkomsten. Door toedoen van de C.P.N. is echter ieder internationaal contact verbroken, zodat directieven en uitnodigingen uitblijven. De onafhankelijkheid van de N.V.R. ten opzichte van de W.V.R. werd de laatste jaren in het bijzonder gedemonstreerd door de afwijkende opstelling van de Raad bij bijzondere kwesties. Zoals b.v. de oorlog in het Midden-Oosten in de zomer van 1967, waarbij de Wereldvredeesraad conform de Sowjetunie partij voor de Arabieren koos, terwijl de N.V.R. zich van duidelijke uitspraken onthield. Op aandrang van de C.P.N. verklaarde de Raad zich ook tegen het door de Sowjet-Unie en de Ver. Staten voorgestelde non-proliferatieverdrag. Wat betreft de Tsjechische crisis volgde de N.V.R. volledig het standpunt van de C.P.N., die de Russische interventie in Tsjechoslowakije veroordeelde als "een schandelijke en onduidbare inbreuk op de communistische beginselen", welke met goedvinden van de Ver. Staten had plaats gevonden om de politieke status-quo te handhaven. Behalve het doen van genoemde uitspraken en het uitgeven van het blad "Vrede" - dat zichzelf financieel nog wel kan bedruipen - heeft de N.V.R. de laatste jaren geen activiteit van betekenis meer aan de dag gelegd. Het wachten is op een nieuwe koerswijziging van de C.P.N.

ONAFHANKELIJKE VREDESLIGA (O.V.L.)

1. Oprichting, voorgeschiedenis, achtergronden

De Onafhankelijke Vredesliga is in het najaar van 1957 opgericht door Ds. P.J. de RIDDER, Ned.Hervormd predikant en overtuigd pacifist.

Aanleiding tot de oprichting vormden o.m. de oproepen van Albert SCHWEITZER en Karl BARTH met betrekking tot de gevaren verbonden aan atoombewapening en kernproeven. Voorts ook de persoonlijke overtuiging van de oprichter, dat elke toekomstige oorlog zal uitlopen op een atoomoorlog, welke naar algehele vernietiging leidt. Naar zijn mening wordt de vrede niet bevorderd door een sterk Westen en verwacht hij meer heil van geestelijke weerbaarheid dan van wapenning en geweld. Volgens hem is alles beter dan een totale oorlog, "zelfs een totale ontwapening, die de vijand aanvankelijk zal uitnodigen ons te overmeesteren"; "de superieure Westerse beschaving zal echter tenslotte op zijn beurt ook deze vijand overwinnen!"

Met de oprichting van de Liga beoogde hij niet het aantal reeds bestaande vredesorganisaties met één te vermeederen, doch veel eerder het opbouwen van een propaganda-apparaat, dat ten goede zou komen aan de gehele onafhankelijke vredesbeweging in de drie Noordelijke provincies, met name de A.N.V.A., De Derde Weg, de Doopsgezinde Vredesgroep en Kerk en Vrede. De naam van de organisatie slaat enerzijds op de onafhankelijkheid ten opzichte van de beide machtsblokken, anderzijds op een samenbundeling van vredeskrachten. Nadat door het werk van Ds. de RIDDER in verschillende plaatsen afdelingen waren ontstaan, werd op 21 nov. 1960 bij notariële acte de stichtingsvorm verkregen.

2. Doelstellingen, beginselverklaring

De O.V.L. stelt zich ten doel het pacifisme, dan genuanceerd leeft in de onafhankelijke vredesbewegingen, zoals onder meer de A.N.V.A., de Doopsgezinde Vredesgroep en Kerk en Vrede, gestalte te helpen geven en het in zo breed mogelijke kring te propageren, vooral daar, waar dit tot nu toe niet of niet voldoende gebeurt, waarbij ervan uitgegaan wordt, dat tenminste de ontwikkeling en het gebruik van ABC-wapens onaanvaardbaar zijn.

De O.V.L. tracht dit doel te bereiken door :

- a. in plaatsen, waar dit het meest nodig is, kernen te vormen van pacifisten, die op hun beurt de vredesgedachte uitdragen en vorm geven ;
- b. met alle dienstige middelen ons volk met het streven van de onafhankelijke vredesbeweging in contact te brengen, waarbij gepoogd wordt alle politieke en levensbeschouwelijke groeperingen te bereiken ;
- c. mede te werken aan een toenadering tussen de volken en het scheppen van een internationale rechtsorde ;
- d. mede-verantwoordelijkheid te willen dragen voor de leniging van de nood van andere volken, waarbij in het bijzonder gedacht wordt aan de nood van hongergebieden en aan die van rassenscheiding ;

- e. het helpen ontwikkelen van een niet-gewelddadige strijdwijze en het steunen van gewetensbezwaarden tegen de militaire dienst.

3. Organisatie, structuur

a. adressen :

Statuaire plaats van vestiging : De Wilp (Gr.)
Adres secretariaat : Pieter Jellessingel 6, Stiens (Fr.)

b. juridische vorm : stichting

c. structuur en omvang :

Er zijn vijftien plaatselijke kerngroepen in :

Friesland : Gorredijk, Heerenveen, Sneek, Drachten, Surhuisterveen, Oosterwolde-Appelscha, Bakkeveen, Oldeboorn-Akkrum en Rottevalde-Oostermeer;
Groningen : De Wilp-Noordwijk, Tolbert-Leek, Hoogezand-Sappemeer, Veendam-Wildervank en Stadskanaal ;
Drente : Assen.

Er zijn ongeveer 350 leden en begunstigers, welke veelal afkomstig zijn uit P.S.P. kringen.

d. bestuur :

voorzitter : A. HOEKSTRA, Groningen
secretaris : Ds. P.J. de RIDDER, Stiens
penningmeester : J. KASEMIR, Oosterwolde
leden : Mevr. A. PRAKTIEK-BOS te Kolham en
J. MEINSMA, Sneek.

Het bestuur van de stichting vult zichzelf aan; die van de afdelingen worden door de leden gekozen.

Er is nog een Adviesraad, bestaande uit :

Mr. J.H. van WIJK, Heemstede
Prof. Dr. J. de GRAAF, De Bilt
Ds. C.P. INJA, Baarn
Dr. Kr. STRIJD, Amsterdam
Mevr. T.C.C. SCHOLTEN - van ITERSOM
Pater S. JELSMA m.s.c., Odijk

4. Publicaties, publiciteitsorganen

a. periodieken :

De O.V.L. zelf heeft geen periodiek orgaan, maar verspreidt de bladen van A.N.V.A. en Kerk en Vrede.

b. overige publicaties :

In 1961 gaf de O.V.L. een brochure uit, getiteld "Realistisch Pacifisme", welke in de volgende jaren vier herdrukken beleefde en in heel Nederland werd verkocht.

Af en toe worden ook pamfletten e.d. verspreid.

5. Verhouding tot het communisme

De communistische Nederlandse Vredesraad is tot dusverre buiten de activiteiten van de Liga gehouden, hetgeen voortvloeide uit de onafhankelijke opstelling van de O.V.L. en uit de sterk anti-communistische instelling van Ds. de RIDDER.

6. Nationale contacten

Er bestaat een gereguleerde samenwerking met de A.N.V.A., Kerk en Vrede en de Doopsgezinde Vredesgroep. Ook bestaat er contact met het Comité 1961 voor de Vrede; leden van de O.V.L. namen meermalen deel aan de demonstraties van dit comité. Persoonlijke banden bestaan er met de P.S.P., waartoe vele leden van de O.V.L. behoren; Ds. de RIDDER zelf is lid van de Adviesraad van de P.S.P.

7. Internationale contacten

Voorzover bekend : gene

8. Activiteiten

Vanaf de oprichting is Ds. de RIDDER de stuwende kracht van de Liga geweest; zonder zijn leiding zou de O.V.L. vermoedelijk geen lang leven beschoren zijn geweest.

De Liga heeft tot dusverre een behoorlijke activiteit aan de dag gelegd. In het Noorden heeft zij vooral bekendheid gekregen door de jaarlijkse "winkeldag voor de Vrede", welke omstreeks oktober gehouden wordt en waarbij de deelnemende winkeliers 10% van hun omzet van die dag voor het werk van de Liga ter beschikking stellen. Enkele jaren geleden namen 150 winkeliers in een 8-tal plaatsen aan deze winkeldag deel, thans zijn het er nog een 75. Zij worden telken jare vantevoren door Ds. de RIDDER bezocht en bewerkt.

De O.V.L. belegde voorts regelmatig forum- en voorlichtingsavonden en lezingen in tal van plaatsen, o.m. over het onderwerp "dienstweigering". Zo hield in 1963 op initiatief van de O.V.L. een drietal dienstweigeraars een tournee door Z.O.Friesland om op openbare bijeenkomsten over hun ervaringen m.b.t. dienstweigering te vertellen.

De O.V.L. heeft tenslotte ook talrijke demonstraties gehouden, in het begin vooral tegen de atoombewapening, ook wel bij vliegbases en kazernes, waarbij tevens pamfletten werden uitgedeeld.

PACIFISTISCH SOCIALISTISCHE JONGEREN WERKGROEPEN (P.S.J.W.)1. Oprichting, voorgeschiedenis, achtergronden

Nadat in de loop van 1963 in verschillende plaatsen reeds werkgroepen van socialistische jongeren in het leven waren geroepen, kwam de landelijke organisatie van de P.S.J.W. op 29 september 1963 te Amsterdam tot stand.

De P.S.J.W. verenigt joodse pacifistische socialisten, die streven naar een socialistische maatschappij, die zij zien als een weg naar een vreedzame samenleving. Zij trachten vorm te geven aan dit ideaal in een zelfstandige organisatie, waarbij zij zich laten leiden door pacifistische beginselen.

De P.S.J.W. moet niet zonder meer gezien worden als de jongerenorganisatie van de P.S.P., hoewel naam en beginselen duiden op een ideale verbondenheid met deze partij.

2. Doelstellingen, beginselverklaring

In de beginselverklaring van de P.S.J.W. zijn de volgende punten m.b.t. het pacifisme opgenomen :

- a. de P.S.J.W. keert zich tegen iedere inspanning om door militair geweld andere volken te overheersen of tot een bepaalde politiek te dwingen. Zij tracht op iedere voor haar aanvaardbare wijze mee te werken aan het tot stand komen van een duurzame vrede ;
- b. de P.S.J.W. neemt op grond van deze beginselen op niet geweldadige wijze stelling tegen iedere vorm van onrechtvaardigheid, uitbuiting, onderdrukking en discriminatie op grond van geloof, ras of afkomst.

3. Organisatiea. adres :

Secretariaat P.S.J.W. : Jan Piet FLEEDT KOK, Kennedylaan 825 te Amsterdam.
Dokumentatiecentrum P.S.J.W. : G. KLEIN KRANENBORG, Homeruslaan 47 te Utrecht.

b. juridische vorm : verenigingc. structuur en omvang :

Het ledental van de P.S.J.W. kan geschat worden op ca 200.
Er zijn afdelingen in Amsterdam, Arnhem, Eindhoven, Friesland, 't Gooi, 's Gravenhage, Groningen, Den Helder, Rotterdam, Utrecht, West-Friesland, de Zaanstreek en Zeist.

d. bestuur :

Op de Algemene Vergadering van begin 1966 werd het volgende hoofdbestuur gekozen :

voorzitter	: Peter v.d. KLEY, Arnhem
algemeen secretaris	: Arnold van REEMST, Utrecht
penningmeesteresse	: Mej. Manja PACH, Utrecht
propagandasecretaris	: Martin HAGEN, Utrecht
internationaal secr.	: Robert MULDER, Diever
scholingssecretaris	: Sim SCHUURMANS, Amsterdam
hoofdredacteur	: Klaas SCHERMER, Amsterdam
redactiesecretaris	: Frank FEINER, Hilversum.

4. Publicaties, publiciteitsorganena. periodieken :

Er is een gestencild maandorgaan, dat tot 1965 de naam "Ontwaakt" droeg, maar thans "Anders" heet. In dec. 1965 was de oplage 500 exemplaren.

Redactieadres: Valentijnkade 47 II te Amsterdam
Hoofdredacteur: Klaas SCHERMER. Redactiesecretaris: Frank FEINER.

b. overige publicaties :

bestaan vnl uit pamfletten, die bij acties worden verspreid.

5. Verhouding tot het communisme

Officieel bestaat er t.a.v. de communistische jeugdorganisaties een toestand van gewapende vrede. P.S.J.W. verleende in het verleden wel (met andere organisaties) medewerking aan door communisten opgezette Vietnamdemonstraties en zit ook in comités's, waarin de communistische jeugd vertegenwoordigd is.

6. Nationale contacten

Er bestaat uiteraard een goed contact met de P.S.P. Er bestaat een regelmatige samenwerking bij diverse acties met andere pacifistische, socialistische en communistische jeugd- en studentenorganisaties. Ofschoon P.S.J.W. zich in het begin distancieerde van de Provobeweging, ontstond later in een aantal P.S.J.W. afdelingen vrij intensief contact met provo's. Nauw contact bestond er ook met de "Socialistische Jeugd van Nederland"; in 1967 kwam het zelfs bij tot een fusie met SJ en Politeia; op het laatste moment trok P.S.J.W. zich echter terug en bleef liever zelfstandig.

P.S.J.W. zit met een vertegenwoordiger in het "Jongerencomité Vrede en Zelfbeschikking voor Vietnam", waarin een aantal links-socialistische, pacifistische en communistische jeugdorganisaties samenwerken. De afdeling Amsterdam onderhoudt voorts contact met de "Vredesactie-groep van Studenten" (VAS). In Groningen is de P.S.J.W. tot nauwe samenwerking gekomen met de V.A.S. en de Noordelijke Anti-Mil. Jongeren Groep (N.A.J.G.) en werken de drie organisaties thans samen onder de naam Pacifistisch Socialistische Jongeren Actie Groep (P.A.S.J.A.)

7. Internationale contacten

Sedert 1965 onderhoudt P.S.J.W. contacten met het Britse "Committee of 100".

8. Activiteiten

P.S.J.W. wil het pacifistisch socialisme propageren. Daarvoor vormen de scholingsactiviteiten in de afdelingen de beste basis. De scholing bestaat uit het bestuderen en bespreken van politieke problemen, vraagstukken van oorlog en vrede, in het bijzonder socialisme, pacifisme en anti-militarisme. Tevens worden op de afdelingen avonden gehouden over allerlei actuele kwesties, zoals Zuid-Afrika, Angola, Berlijn, Vietnam, de M.L.F. e.d. De landelijke organisatie steunt deze activiteiten en coördineert ze. Jaarlijks worden drie conferenties georganiseerd, die aan een speciaal onderwerp zijn gewijd, zoals bijv. "Jeugd en Politiek" en "Geweldloos Verzet".

Naast deze scholing houdt P.S.J.W. zich ook bezig met straatactiviteiten zoals demonstraties en pamflettenverspreiding, al dan niet in samenwerking met andere organisaties. Tijdens de volkskerstzang Kerstmis 1965 te Utrecht nam de plaatselijke afdeling het initiatief tot een pamflettenactie. Demonstraties en pamflettenverspreiding waren ook meermalen gericht tegen militaire taptoe's en defile's e.d.

In 1966 organiseerde de P.S.J.W. een jongeren ABC-protestmars gedurende de Paasdagen en stelde een werkgroep samen uit jongeren van Comité 1961, Doopsgezinde Vredesgroep, Kerk en Vrede en S.J. (met passering van ANJV en OPSJ !) Sindsdien wordt ieder jaar zo'n jongerenprotestmars met Pasen gehouden.

De P.S.J.W. is de laatste jaren ook sterk betrokken bij acties inzake Vietnam. De Haagse afdeling organiseerde lange tijd Vietnamdemonstraties op elke tweede en vierde zaterdag van de maand. Voorts wordt via het gezamenlijke "Jongerencomité Vrede en Zelfbeschikking voor Vietnam" steun verleend en deelgenomen aan Vietnamdemonstraties, vooral in Amsterdam.

PACIFISTISCH SOCIALISTISCHE PARTIJ (P.S.P.)

1. Oprichting, voorgeschiedenis, achtergronden

Eind 1955 verenigde een aantal politiek dakloze socialisten en pacifisten - behorende tot de vredesbewegingen De Derde Weg, Kerk en Vrede, Algemene Nederlandse Vredesactie en de Wereldfederalisten - zich in het zogenaamd "Radicaal-Democratische Daklozen-beraad". Hun streven was erop gericht om aan de z.g. derde weg - gedachte een partij-politiek karakter te geven om zodoende de stem van het pacifisme, gesteund door een radicale socialistische politiek, in ons land en ook in het parlement beter en luider te doen weerklinken.

Voor de verwezenlijking van dit streven werd eerst contact opgenomen met de daarvoor het meest in aanmerking komende politieke partijen, te weten de toenmalige Socialistische Unie en de Partij van de Arbeid. Toen dit niet het gewenste resultaat opleverde - gevraagd was om een verkiesbare plaats op de kandidatenlijsten - besloot men tot de vorming van een eigen politieke partij, waarin men alle radicaal-democratische, socialistische en pacifistische krachten hoopte te verenigen.

Op 26/27 januari 1957 vond te Utrecht een oprichtingscongres plaats, waarbij de nieuwe politieke partij onder de huidige naam tot stand kwam.

De nieuwe partij bleek al dra in een behoefte te voorzien. In de loop der jaren traden vele leden van kleine linkse groeperingen - zoals de Socialistische Unie, de oude S.D.A.P. e.d. - tot de P.S.P. toe. Na de opheffing van de uit dissidente communisten bestaande Socialistische Werkers Partij per 1-1-66 volgde ook de toetreding van de meeste leden van die partij, zulks op advies van het bestuur van de S.W.P.

In 1958/59 deed de P.S.P. haar intrede in de vertegenwoordigende lichamen. Bij de daarna volgende verkiezingen wist de partij - na aanvankelijk grote successen behaald te hebben - haar positie te consolideren. In 1964 werd Koninklijke goedkeuring op de statuten verkregen.

Tengevolge van haar heterogene samenstelling heeft de P.S.P. een typisch dualistische karakter, hetgeen in de naam al tot uitdrukking komt. Vanaf de oprichting is er een voortdurende strijd om de macht in de partij geweest tussen de radicaal-socialisten en marxisten enerzijds en de meer ideëel ingestelde pacifisten anderzijds. Waren het in het begin vooral de pacifisten, die de toon in de partij aangaven en haar gezicht naar buiten bepaalden, sedert 1965/66 (toetreding van voormalige S.W.P. leden e.a.) is er als gevolg van een toenemende invloed van de socialistische/marxistische vleugel een tendens naar een radicaler en socialistischer beleid te bespeuren.

2. Doelstellingen, beginselverklaring

Uit het beginselprogramma blijkt, dat de P.S.P. een radicale vernieuwing van ons volksleven voorstaat, te onderscheiden in :

- a. een geestelijke vernieuwing : verhoudingen tussen individuen en groepen onderling dienen niet gebaseerd te zijn op macht en geweld, maar op liefde en recht ;

- b. een sociale en economische vernieuwing : uitgaande van de gelijkberechtigtheid van alle mensen - mede tot uiting te brengen in de economische gelijkheid van allen en in de volledige medezeggenschap van alle werkers in ondernemingen - zal de maatschappij zo dienen te worden opgebouwd dat daaruit de klassen zullen verdwijnen.

Op internationaal gebied streeft de P.S.P. naar een wereldorde, waarbij de hoogste macht wordt uitgeoefend door een federale wereldregering.

De in de loop der jaren nader uitgewerkte en gestelde politieke, socialistische en economische desiderata behoeven in het kader van dit overzicht geen verdere vermelding.

Wat betreft de vraagstukken van vrede en oorlog gaat de P.S.P. van het standpunt uit, dat pacifisme en socialisme een ondeelbare twee-eenheid vormen, omdat de vrede een voorwaarde is voor de verwezenlijking van het socialisme en alleen de socialistische samenleving de vrede kan garanderen.

De P.S.P. verwerpt iedere vorm van geweld als middel ter oplossing van nationale en internationale geschillen. Op grond hiervan weigert de partij om de militaire paraatheid te aanvaarden als factor voor het verkrijgen van een juiste verhouding tussen de volken en is uit dien hoofde gekant tegen elke bewapening. Voor wat betreft Nederland is het streven van de P.S.P. bij voortdurende gericht op :

- eenzijdige ontwapening
- afschaffing van de militaire dienstplicht
- uittreden uit de NAVO.

Uiteraard werden de concrete doelstellingen op pacifistisch gebied voortdurend gewijzigd en aangepast aan de uit de nationale en internationale politiek voortkomende problemen en conflicten. Zo publiceerde de P.S.P. in 1967 een vredesplan onder het motto "laten we nu eindelijk eens wat voor de vrede gaan doen".

De voornaamste punten van dit vredesprogramma waren :

- Nederland verlaat de NAVO bij afloop van het contract in 1969;
- Met één of meer landen van het Warschaupact wordt overleg gepleegd over soortgelijke stappen van die zijde;
- Nederland erkent de D.D.R. en de Oder-Neisse grens en neemt het initiatief om op korte termijn te komen tot de uitvoering van het Rapacki-plan (gedemilitariseerde/atoomvrije zone's in Midden-Europa);
- Nederland tracht met andere landen een Europese veiligheidsconferentie te stimuleren ;
- Het defensiebudget wordt voorlopig met 10% per jaar verminderd;
- Nederland verklaart zich vóór de toelating van de Chinese Volksrepubliek tot de vergadering van de Verenigde Naties ;
- Nederland verklaart zich vóór onvoorwaardelijke stopzetting van de Amerikaanse bombardementen op Noord-Vietnam en voor onderhandelingen met het z.g. Bevrijdingsfront op basis van terugtrekking van alle buitenlandse troepen uit Vietnam.

3. Organisatie, structuur

a. adres :

Het partijbureau is gevestigd te Amsterdam, Bloemgracht 55

b. juridische vorm :

Politieke partij, Koninklijk goedgekeurd.

c. structuur en omvang:

De P.S.P. is landelijk verdeeld in gewesten en afdelingen. De belangrijkste en grootste afdeling is Amsterdam; hier is juist de socialistische/marxistische aanhang het grootst. De P.S.P. is het sterkst vertegenwoordigd in Noord-Holland. Het totaal aantal leden bedraagt momenteel circa 5000. Het aantal sympathiserenden is uiteraard beduidend groter. Bij de laatst gehouden Kamerverkiezingen in 1967 kreeg de P.S.P. 197.206 stemmen of 2,9% van het landelijk totaal. De partij is met 4 man in de Tweede Kamer en met 3 man in de Eerste Kamer vertegenwoordigd.

d. bestuur :

De hoogste macht in de P.S.P. wordt gevormd door het ledencongres, de Algemene Vergadering, die eens per jaar bijeenkomt. Voorts zijn er diverse toezichthoudende, bestuurlijke en adviescolleges, zoals Partijraad, Hoofdbestuur en Dagelijks Bestuur en vaste commissies (Buitenlands Beleid, Radio/T.V.) Op de Algemene Vergadering van juni 1968 werd een nieuw partijbestuur gekozen van de volgende samenstelling :

Drs. H. WIEBENGA	voorzitter
P.P. de BRUIN	vice-voorzitter
A. de ROODE	vice-voorzitter
Drs W.KOERTS	algemeen secretaris
Mevr. L. BEUKEMA	lid algemeen secretariaat
Mevr. J.v.d.VEEN-WOELDERS	lid algemeen secretariaat
P.A.BURGGRAAF	lid politiek secretariaat
W.G. BOERBOOM	lid politiek secretariaat
P.VERDOOREN	lid politiek secretariaat
J.A.F.H. EYSERMANS	penningmeester
W. van DELDEN	tweede penningmeester
F. NEYTS	propagandist
L. van VEEN	propagandist
Drs. B. van der LEK	hoofdredacteur
P.H. KLOOSTERMAN	voorzitter Radio/TV commissie
C. HOEK	voorzitter landelijke organisatie
	jongerensecretaris
Van NOORTWIJK	lid
H. GORTZAK	lid
P.N.A. SMULDERS	lid

4. Publicaties, publiciteitsorganena. periodieken :

Het landelijk P.S.P. orgaan is genaamd "RADIKAAL" (tot 1-1-1967 heette het "Bevrijding"). Het blad verschijnt eens per veertien dagen in een oplage van 10.000 exemplaren en is bestemd voor leden en voor colportage.

De redactie bestaat uit : Drs. B. van der LEK, hoofdredacteur, Mevr. J. van SOOMEREN-BARELDS, redactiesecretaresse en de leden J. ENGELS, H. GORTZAK, E. MEYER, J. VOGT en W. van der SCHEE.
Adres redactie : Amsterdam, Rooseveltlaan 207 I
Administratie : Amsterdam, Postbus 700

Voorts worden plaatselijk en regionaal nog verschillende bladen uitgegeven, onder meer in de vorm van advertentiestreekbladen, die huis aan huis worden verspreid. Enkele daarvan zijn :

- KEERZIJDE, orgaan van het P.S.P. gewest Noord-Holland, oplage in 1965 was 200.000 exemplaren ;
- OPEN KAART, kritisch maandblad op pacifistisch-socialistische grondslag, uitgegeven door een gelijknamige stichting en dus geen officieel partijblad. Het blad wordt gratis verspreid in diverse plaatsen in de provincies Gelderland en Overijssel in een oplage van 110.000 exemplaren (1965);
- DE RODE OPSTERLANDER, uitgave van de Opsterlandse afdeling van de P.S.P., oplage 5000 exemplaren, bestemd voor verspreiding huis-aan-huis.

b. overige publicaties :

In de loop ter tijd heeft de P.S.P. verscheidene brochures e.d. uitgegeven, onder meer :

- Beginsselprogram P.S.P. (1958)
- Nieuwe wegen naar Vrede, Vrijheid en Gerechtigheid (1958)
- Zwartboek over Vietnam (1965)
- Kielmansegg - van Nazi-generaal tot NAVO-generaal (1966)
- Beurzensnijder Diepenhorst (1966)
- Informatiebulletin over het Midden-Oosten (1967)

Voorts werden bij tal van gelegenheden en acties pamfletten uitgegeven en verspreid, waarvan de inhoud gericht was op een bepaald onderwerp, dan wel verkiezings- en wervingspropaganda betrof.

Ook een vorm van publicatie zijn de regelmatige uitzendingen via radio en televisie in het kader van de door de Regering ten behoeve van de politieke partijen gevorderde zendtijd.

5. Verhouding tot het communisme

Volgens het beginselprogramma is de P.S.P. gekant tegen elke vorm van dictatuur, derhalve ook tegen het communistische stelsel. De P.S.P. wil echter geen steriel anti-communisme bedrijven en staat daarom open voor ieder gesprek. Destijds keerde de P.S.P. zich tegen de uitsluiting van communisten uit Kamercommissies e.a. functies. Ook verleende de P.S.P. meermalen steun aan C.P.N. - voorstellen en activiteiten, voorzover deze met de doelstellingen van de P.S.P. strookten. Voor verdergaande samenwerking met de C.P.N. heeft de P.S.P. - althans in partijverband - nimmer gevoeld.

Stond de C.P.N. in het begin niet onsympathiek tegenover de P.S.P., in de loop der tijd is de verhouding tussen beide partijen als water en vuur geworden. De toetreding van dissidente communisten - o.m. uit de S.W.P. - heeft aan deze verhouding geen goed gedaan, nog minder de toenemende contacten van de P.S.P. met Oost-bloklanden als Oost-Duitsland en de Sowjet-Unie, sedert de C.P.N. met deze landen in onmin leeft. Persoonlijke contacten tussen P.S.P.-ers en communisten hebben in het verleden wel herhaaldelijk plaats gevonden, bijvoorbeeld bij vredesacties van samenwerkende organisaties, waaraan ook de Nederlandse Vredesraad steun verleende. Zie ook bij punt 7.

6. Nationale contacten

Er bestaat een nauwe ideële - echter geen organisatorische - binding met de Pacifistisch Socialistische Jongeren Werkgroepen. In het verleden namen P.S.P.-ers regelmatig deel aan acties van samenwerkende vredesorganisaties - al dan niet in partijverband - zoals het Comité 1961 voor de Vrede en de daarmede gelijerde organisaties; ook met de O.V.B., S.V.B., S.J., F.J.G. en Politeia; de P.S.P.senator Otto M. BOETES was de leider van de Aktiegroep Vietnam; diens vrouw behoort met andere P.S.P.-ers tot het Centrum voor Geweldloze Weerbaarheid. Zie voorts bij punt 8.

7. Internationale contacten

De P.S.P. onderhoudt contacten met gelijkgezinde partijen in West-Europese landen, zoals de Engelse "Independent Socialist Party", de Noorse "Volkspartij", de Belgische "Union de la Gauche Socialiste" en de "Deutsche Friedens Union". In 1965 vond op initiatief van de P.S.P. een bijeenkomst plaats in Den Haag van vertegenwoordigers van genoemde organisaties. In 1963 stuurde de P.S.P. - op uitnodiging van de Cubaanse regering - een vertegenwoordiger naar de herdenkingsplechtigheden van de Cubaanse revolutie in Havana. In 1967 bracht de P.S.P.-senator BOETES - op uitnodiging van het Noordvietnamese Vredescomité - een zesdaags bezoek aan N.Vietnam. De secretaris van de Commissie Buitenlands Beleid van de P.S.P. onderhoudt uit hoofde van zijn functie contacten met personen en instanties, zowel in Westerse als in enkele Oost-Europese landen. Vooral met de D.D.R. zijn de contacten de laatste jaren sterk toegenomen. In 1967 brachten twee vooraanstaande P.S.P.-ers een bezoek aan de D.D.R. en spraken daar o.m. met partijfunctionarissen. Voor de brochure tegen de Generaal von KIELMANSEGG maakte de P.S.P. gebruik van Oostduits bronnenmateriaal, dat mogelijk bij dit bezoek in ontvangst was genomen. In 1968 bezochten de P.S.P.-kamerleden v.d.LEK en v.d.SPEK ook de Sowjet Unie op uitnodiging van het Russische Vredescomité. Zij spraken daar o.m. met leden van de Opperste Sowjet en andere partijfunctionarissen. Zij hadden volgens zeggen de indruk gekregen, dat het in de bedoeling van de Sowjetregering lag de banden met de P.S.P. nauwer aan te halen. Door de gebeurtenissen in Tsjechoslowakije d.a.v. is deze ontwikkeling echter - althans voorlopig - tot stilstand gekomen.

8. Activiteiten

Naast het normale partijwerk van vergaderingen, congressen, verkiezingsacties, wervingscampagnes e.d. heeft de P.S.P. zich vanaf de oprichting intensief bezig gehouden met buitenparlementaire vredesactiviteiten, zoals protestdemonstraties, -meetings, -marsen en andere -betogingen, teach-ins en met verspreiding van pamfletten, dit alles zowel landelijk als vooral ook plaatselijk, vaak in samenwerking met andere vredesorganisaties.

Bij al deze activiteiten moet echter een voorbehoud worden gemaakt ten aanzien van het aandeel van de P.S.P. als partij daarin. Het is namelijk bekend, dat er van "bovenaf" weinig of niets gedirigeerd of gecoördineerd wordt; de P.S.P. hangt namelijk als los zand aan elkaar en zelden komt het tot een eensgezinde besluitvorming.

Vele activiteiten, met name de plaatselijke acties, zijn dan ook meer het gevolg van de dadendrang van zelfstandige P.S.P.-leden of groepjes, die daarbij op eigen initiatief handelen zonder richtlijnen of opdrachten van de partij. Zij bepalen daarmee vaak het gezicht van de partij. Anderzijds hebben deze activiteiten toch ook wel de goedkeuring van de partij en hebben in het verleden ook vele landelijke partij-acties plaats gevonden.

Zo roerde de P.S.P. zich geducht bij de verscherping van de kwestie Nieuw-Guinea in de jaren 1960/62 en ageerde in woord en geschrift tegen de toenmalige regeringspolitiek en vooral tegen de uitzending van Nederlandse troepen naar dat gebied. Zo werden zit- en andere demonstraties gehouden en werden op grote schaal - onder meer aan militairen - pamfletten uitgereikt. De dienstplichtigen, bestemd voor uitzending naar Nieuw-Guinea, werden opgeroepen van de overheid te eisen dat zulks in uniform en met militair paspoort zou geschieden, waardoor het transport in feite onmogelijk zou worden. In de jaren 1965/66 keerde de P.S.P. zich tegen de parlementaire goedkeuring van het huwelijk van onze kroonprinses en gaf daarbij openlijk blijk van een sterk republikeinse en anti-monarchistische instelling.

Onder de partij- en verkiezingsleuze "Socialisme zonder Atoombom" keerde de P.S.P. zich door de jaren heen tegen atoombewapening, tegen proeven met kernwapens, tegen opslag van atoomkoppen in ons land en tegen verdere verspreiding van kernwapens (M.L.F.), daarbij propaganda makend voor algehele afschaffing en verbod van ABC-wapens en voor de instelling van atoomvrije zône's o.m. in centraal Europa. Regelmatig namen P.S.P.-ers ook deel aan de Paasmarsen van het Comité 1961 voor de Vrede en aan andere protestdemonstraties. Voorts werd in de loop der jaren veel propaganda gemaakt voor specifiek pacifistische onderwerpen, zoals algemene (desnoods eenzijdige) ontwapening, afschaffing of verkorting van de militaire dienstplicht, alternatieve dienstplicht e.d. De P.S.P. protesteerde ook tegen het aanleggen en gebruiken van militaire oefenterreinen, o.m. in de droog te leggen Lauwerszee; plaatselijke afdelingen demonstreerden en protesteerden - vaak in samenwerking met Kerk en Vrede - tegen militaire evenementen als (NATO)taptoes, parades, tentoonstellingen e.d., alsmede tegen militaire voorlichting op scholen. Partij-afdelingen besteden voorts veel aandacht aan dienstweigeringsproblemen; regelmatig worden voorlichtingsavonden over dienstweigeringsproblemen, aangekondigd o.m. via advertenties in dagbladen.

Een steeds weer terugkerend onderwerp van agitatie is de NAVO en al wat daarmee te maken heeft. Zo demonstreerde de P.S.P. tegen de in 1964 te Den Haag gehouden NATO-conferentie en verspreide bij die gelegenheid circa 180.000 pamfletten. In 1966 werd heftig geageerd tegen de vestiging van AFCENT in Brunssum en tegen de benoeming van Generaal van KIELMANSEGG als commandant daarvan; de P.S.P. gaf een brochure uit met belastend materiaal over de generaal en nam deel aan gezamenlijke protestdemonstraties. Voortdurend werd ook propaganda gemaakt voor uittreding van Nederland uit de NAVO, welke activiteiten in 1969 in verband met de afloop van het contract wel in kracht zullen toenemen. Voorts werden in de loop der jaren talrijke acties gevoerd tegen opslag en overslag van buitenlandse munitie in ons land, tegen de aanwezigheid van Amerikaanse raketbases en tegen de legering van Duitse en Amerikaanse eenheden in ons land. Veel activiteit ontvloede de P.S.P. ook bij allerlei internationale kwesties, die in de loop der jaren aan de orde zijn gekomen, zoals Zuid-Afrika, Algerije, Angola, Cuba en vooral ook Vietnam. Via het door de P.S.P.-senator BOETES geleide Actiecomité Vietnam heeft de P.S.P. - althans hebben P.S.P.-ers - zich zeer actief met de kwestie Vietnam bezig gehouden, vooral in de jaren 1965/67; protestdemonstraties, sandwich-acties, meetings etc. waren toen aan de orde van de dag. Hierbij werd veelal samengewerkt met andere groeperingen. De P.S.P. gaf ook een zogenaamd Zwartboek over Vietnam uit. In 1968 is de Vietnam-activiteit van lieverlee verminderd; het actiecomité van BOETES is inmiddels opgeheven. Ten aanzien van de crisis in het Midden-Oosten in 1967 nam de P.S.P. een onpartijdig standpunt in; de Arabische landen moesten Israël als staat erkennen en Israël mocht van zijn kant geen gebiedseisen gaan stellen; de verantwoordelijkheid voor het uitbreken van de vijandelikheden werd in het midden gelaten. De P.S.P. gaf over deze kwestie informatiebulletins uit. De P.S.P. verklaarde zich wel vierkant tegen de Russische interventie en de Warschaupact-invasie in Tsjechoslowakije in 1968, maar zag hierin overigens een parallel met de Amerikaanse "agressie" in Vietnam.

Naast al deze vredesactiviteiten heeft de P.S.P. uiteraard ook aandacht besteed aan de socialistische doelstellingen van de partij. Reeds vermeld werd de voortdurende interne strijd tussen de socialistische en pacifistische vleugels. De laatste jaren schijnt de links-socialistische groep duidelijk aan invloed te winnen; deze groep streeft nu naar de omvorming van de P.S.P. tot een marxistische partij, waardoor ook alle thans nog buiten de partij staande linkse groeperingen en elementen zouden kunnen worden aangetrokken. Dit streven stuit op felle tegenstand van de pacifistische vleugel, die zich tot dusverre redelijk heeft weten te handhaven. De aanhangers hiervan zijn van mening, dat degenen die het pacifisme van de partij niet lusten er beter aan doen zelf de partij te verlaten en elders hun heil te zoeken. Om echter enigszins aan de wensen van links tegemoet te komen, werd tijdens de Algemene Vergadering van juli 1968 een studiecommissie in het leven geroepen, die belast werd met het maken van een analyse over de huidige sociaal-economische en politieke situatie in Nederland en de rol, die de P.S.P. daarin zou moeten spelen. Deze analyse - inmiddels uitgebracht onder de titel "Roeddruk voor morgen" - vormde de basis en het uitgangspunt voor een drietal studieconferenties.

Met deze conferenties wilde de P.S.P. haar aandeel leveren in de totstandkoming van een "linkse concentratie". Teneinde een zo breed mogelijke discussie te bereiken werden ook geïnteresseerden buiten de P.S.P. uitgenodigd hieraan deel te nemen. De conferenties hebben inmiddels reeds plaats gevonden. De eerste in nov. 1968 over het onderwerp "automatisering en structuurplan"; de tweede in jan. 1969 over "parlementaire en buitenparlementaire actie" en de derde in maart 1969 over "Geweld in de samenleving". De conferenties werden door circa 150 personen bezocht, waaronder een vrij groot percentage leden van andere partijen en groeperingen als P.v.d.A., P.P.R., D'66, 4e Internationale, M.L.C.N., de groep rond "De Vrije", Soc. Jeugd, O.V.B., S.V.B. en Politeia. De serie conferenties wordt afgesloten met een tweedaags open politiek congres, dat in april 1969 zal worden gehouden.

PAX CHRISTI - NEDERLAND

1. Oprichting, voorgeschiedenis, achtergronden

Voor de wordingsgeschiedenis van de "Internationale Katholieke Vredesbeweging Pax Christi" moge worden verwezen naar het internationale overzicht. Pax Christi breidde zich al spoedig ook naar ons land uit; in mei 1948 werd de Nederlandse afdeling opgericht. De Nederlandse afdeling heeft in de loop der jaren een vooraanstaande plaats in de internationale Pax Christi-beweging ingenomen, hetgeen o.m. tot uitdrukking komt in het feit, dat het internationale presidentschap bekleed wordt door de Nederlandse Kardinaal ALFRINK en de beweging vanuit Nederland wordt geleid.

2. Doelstellingen, beginselverklaring

Pax Christi - Nederland beschouwt de Pauselijke Encycloek "Pacem in Terris" als haar handvest. Specifieke doelstellingen zijn o.m.

- a. het beleven en verspreiden van de vredesgedachten van het Evangelie en van de door de Paus en het Concilie dienaangaande gedane uitspraken;
- b. het verlenen van medewerking aan de vorming van het internationale geweten van de Christen; de Katholieken te mobiliseren voor de vrede en het besef te doen groeien dat door ieder bijgedragen kan worden tot betere verhoudingen van vrede en welvaart in de wereld, gebaseerd op :
 - versterking van internationale instellingen (Ver.Naties e.d.)
 - wederzijdse vermindering van de bewapening
 - rechtvaardige verdeling van de welvaart in de wereld
 - uitbreiding van de samenwerking tussen de volkeren, ongeacht ras, gezindheid of religie.

3. Organisatie, structuur

a. adressen :

Het secretariaat van Pax Christi - Nederland is gevestigd in Den Haag, Celebesstraat 60. Hier bevindt zich ook het internationale secretariaat. (en het secretariaat Interkerkelijk Vredesberaad) Het secretariaat van de Stichting Voettochten is gevestigd in 's Hertogenbosch, Nieuwstraat 35.

b. juridische vorm :

De beweging als zodanig heeft geen juridische vorm. Ten behoeve van de financiële zaken e.d. van de beweging bestaat er een Stichting Katholieke Vredesbeweging. Men is overigens bezig aan een omvorming tot ledenorganisatie. Het werk van de "voettochten" is ook in een aparte stichting ondergebracht.

c. structuur en omvang :

De Pax Christi - beweging was oorspronkelijk een officieel-kerkelijke beweging, maar staat thans ook open voor niet-katholieken. Wel is er nog steeds een stevige binding aan de R.K. kerk, hetgeen tot uitdrukking komt in de bezetting van voorzittersfuncties door bisschoppen.

CONFIDENTIEEL

De beweging wordt financieel door de kerk gesteund d.m.v. jaarlijkse collecten, terwijl ook enige subsidie wordt ontvangen van de (R.K.) SUS-loterij.

Plaatselijke en regionale afdelingen zijn :
Achterhoek (Doetinchem), Alkmaar, Amersfoort, Amsterdam, Arnhem, Breda, Eindhoven, 's Gravenhage, Haarlem, Heerlen, 's Hertogenbosch, Hilversum, Leiden, Limburg-midden (Roermond), Limburg-noord, Maastricht, Nijmegen, Oisterwijk, Rotterdam, Tilburg, Twente, Utrecht, IJmond en Zeist.

Er zijn in totaal circa 1000 contribuanten; de jongeren zijn in deze beweging zeer sterk vertegenwoordigd.

Pax Christi - Nederland heeft enkele diensten en commissies als :
Dienst Vormingswerk, Dienst Ontwikkelingssamenwerking, Commissie tot Persoonlijke Bijstand inzake Dienstplicht, Stichting Voettochten e.d.

d. bestuur :

De Landelijke bestuursraad wordt gevormd door :

voorzitter : Z.E. Kardinaal B. ALFRINK, Utrecht;
vice-voorzitter (tevens : was tot voor kort Dr. W.J. SCHUYT, Den
voorzitter Dagelijks Haag. Sinds zijn aftreden (zie pt.8) wordt
Bestuur) de functie waargenomen door de penning-
meester ;
secretaris : C. ter MAAT, Den Haag, Celebesstraat 60;
penningmeester : Jhr Drs W.R.I. van der DOES de WILLEBOIS,
Voorburg ;
overige bestuursleden : J. BOS, Pater Dr H. BRINK o.p., L.FREQUIN,
Drs H. GERRITSEN, Drs L.v.d. KLEKKHOF, Prof
Dr Ir D.P. ROCKMAKER, G.J.N.M. RUYGERS,
Prof Dr L. ter STEEG, Drs F. TERWISSCHA
van SCHELTINGA, Mr P. TRUNISSEN, Pater
P. VERKOELEN en Drs H. WESSELINK.

De leden van de Landelijke Bestuursraad worden deels gekozen en deels benoemd. De deelnemers aan enkele commissies en diensten (zie pt 3 c) kunnen in zekere zin als adviseurs worden beschouwd.

4. Publicaties, publiciteitsorganen

a. periodieken :

Er is een periodiek orgaan, genaamd "Wereldvrede", dat 8 à 10 maal per jaar verschijnt en voornamelijk bestemd is voor de leden. De oplage bedroeg tot voor kort 2000 exemplaren.
Redactie : W.J.B. BARTELS, Dr. H. BRINK o.p., Drs. H. TROMP,
Dr. L. ter STEEG en Drs B.J.Th. ter VEER.
Redactie-adres: G. KOKKE, Hindestraat 34, Nijmegen.

b. overige publicaties :

Pax Christi - Nederland heeft in de loop der tijd een aantal brochures e.d. het licht doen zien, zoals :
- Encycloëd " Pacem in Terris "
- Encycloëd "Populorum Progressio "
- Wet Gewetensbezwaren Militaire Dienst (samen met andere vredesbewegingen)
- De Christen en de Vrede (1963)
- Serie Cahiers voor Vredesvraagstukken, gewijd aan de volgende onderwerpen :

CONFIDENTIEEL

Kerk - Oorlog - Vrede (1964)
Met Pacem in Terris onderweg (1965)
Een wereld of geen wereld
Onderwijs en opvoeding in dienst van de vrede
Europa en het kernwapen
Vrede en Rechtvaardigheid (1968)

5. Verhouding tot het communisme

Van samenwerking of contact met communistische organisaties in Nederland is niets bekend. Wel zijn er persoonlijke contacten met Pax Christi-aanhangers in communistische landen. Dit contact is o.m. ontstaan door een internationale voettocht langs het "IJzeren Gordijn" in 1966, eindigend in de Kathedraal van Berlijn (Oostelijk stadsdeel). Sommige Nederlandse deelnemers zijn daarna voor een studiereis naar de D.D.R. gegaan. Ook bestaan er persoonlijke contacten van priesters van de Nederlandse Pax Christi met die van Polen.

Men is voorts geporteerd voor een dialoog Christendom - Marxisme.

6. Nationale contacten

Pax Christi heeft een verbinding met de R.K. kerk en daardoor ook contacten met R.K. organisaties, zoals de K.V.P.
Pax Christi - Nederland is betrokken bij het werk van samenwerkende vredesbewegingen; vertegenwoordigt o.m. de R.K. kerk in het Interkerkelijk Vredesberaad. Bijzondere contacten bestaan met andere christelijke vredesorganisaties zoals Kerk en Vrede, Doopsgezinde Vredesgroep, Quakers en de Sjaloomgroep.
Drs H. ten DAM van de Commissie Persoonlijke Bijstand inzake Dienstplicht (zie punt 3 c) is tevens landelijk voorzitter van de Bond voor Dienst - weigeraars (B.V.D. - zie aldaar)

7. Internationale contacten

Uiteraard zijn er nauwe betrekkingen met Pax Christi - afdelingen in het buitenland, temeer daar de internationale beweging vanuit Nederland wordt geleid. Persoonlijke contacten worden veel opgedaan bij de internationale voettochten.

8. Activiteiten

De Pax Christi - Beweging heeft vooral bekendheid gekregen door haar nationale en internationale voettochten, die sinds 1958 regelmatig worden gehouden en waaraan vooral jongeren deelnemen. Deze voettochten dienen om al voorttrekkende elkaar beter te leren kennen en te begrijpen. Elke tocht heeft een of meer bepaalde gespreksthemata's, waarover onderweg, op rust- en overnachtingsplaatsen wordt gediscussieerd en waaraan in de plaatsen langs de route tevens gebedsdiensten en Eucharistievieringen worden gewijd. Een dergelijke voettocht - in het teken van de vrede - eindigde op 16 mei 1967 op het Binnenhof te 's Gravenhage, waar door de 1500 jeugdige deelnemers een petitie werd aangeboden aan de voorzitter van de Vaste Kamercommissie voor Buitenlandse Zaken, de heer SCHEMELZER.

Tot de regelmatige en doorlopende werkzaamheden van Pax Christi - Nederland behoren het uitgeven en verspreiden van geschriften, het vormen en stimuleren van gespreksgroepen, het geven van vormingscursussen en het houden van voordrachten voor studenten en scholieren

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

over het vredeswerk.

Voorts het werk van de speciale diensten voor vormingswerk, ontwikkelingshulp en dienstplichtzaken. De Commissie Persoonlijke Bijstand etc. regelt het voorlichtingswerk onder de R.K. dienstplichtigen over dienstweigeringsproblemen en verzorgt de steun aan R.K. dienstweigeraars. De brochure "Het Pacem in Terris onderweg" zou een stijging van het aantal R.K. dienstweigeraars hebben bewerkstelligd.

Pax Christi - Nederland propageert ook de zogenaamde alternatieve dienstplicht d.w.z. de mogelijkheid voor dienstplichtigen voor andere vormen van dienst, bijvoorbeeld t.b.v. ontwikkelingswerk, indeling bij speciale troepen, bestemd voor het vredeswerk van de Ver.Naties e.d. Eind 1967 werd door Pax Christi - Nederland een resolutie aan de Minister van Defensie gezonden, waarin verzocht werd om een wettelijke regeling van deze alternatieve dienstplicht. Een teach-in over dit onderwerp werd o.m. georganiseerd door de afdeling Limburg-noord op 2-10-1968.

Pax Christi - Nederland heeft voorts een werkzaam aandeel gehad in de oprichting van een studiecentrum voor vredesvraagstukken aan de R.K. Universiteit van Nijmegen en verleent verder steun aan deze en andere polemologische instituten en leerstoelen (Groningen, Rotterdam, Tilburg).

Pax Christi - Nederland verleent steun aan de activiteiten van samenwerkende en christelijke vredesorganisaties en nam bijvoorbeeld actief deel aan de jaarlijkse vredesweken van het Interkerkelijk Vredesberaad en aan de acties van de Sjaloomgroep. Pax Christi - Nederland houdt op 1 januari 1969 een "vredesdag", waarop op allerlei wijzen in de R.K. kerk aandacht aan het werk van Pax Christi wordt besteed. De dag wordt tevens beschouwd als een soort afsluiting van de nasleep van de vredesweek van het Interkerkelijk Vredesberaad.

Sinds de oprichting zijn ook tal van nationale en internationale conferenties en congressen gehouden. Op de eind 1968 in Roosendaal gehouden conferentie werd vooral aandacht besteed aan de Tsjechische crisis en de verhoging van de Nederlandse NAVO - bijdrage. Er werd een resolutie aangenomen, waarin de NATO een noodzakelijk kwaad werd genoemd en waarin gepleit werd voor een overlegorgaan tussen NATO en Warschaupact; beide pacts zouden zich door een vredespolitiek overbodig moeten maken. Wat betreft de Tsjechische crisis was men van mening, dat men nu niet moet terugvallen op het oude militaristische denken, maar moet blijven zoeken naar nieuwe perspectieven. De verhoging van de Nederlandse NAVO bijdrage met 225 miljoen werd dan ook veroordeeld. Hierdoor is verschil van mening ontstaan met de KVP, die deze verhoging wel steunde, en kwam het tot een conflict met de voorzitter van het Dagelijks Bestuur van Pax Christi, Dr. W.J. SCHUYT, die tevens lid van de Kamerfractie der KVP is. Laatstgenoemde vond dat Pax Christi en met name Kardinaal ALFINK hierin te ver was gegaan en heeft om deze reden zijn functies in de beweging neergelegd.

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

PRAAGSE CHRISTELIJKE VREDESCONFERENTIE - AFDELING NEDERLAND

1. Oprichting, voorgeschiedenis, achtergronden

Voor wat betreft geschiedenis en achtergronden van deze beweging moge worden verwezen naar het overzicht van de internationale organisatie. De afdeling Nederland werd in 1962 door Prof. Dr. A.J. RASKER opgericht. De organisatie is gedeeltelijk kerkelijk, maar omvat ook leden buiten kerkelijk verband.

2. Doelstellingen, beginselverklaring

De Nederlandse afdeling van de Praagse C.V.C. heeft als doel :

- a. het maken van propaganda in woord en geschrift voor de doelstellingen van de internationale Praagse vredesbeweging ;
- b. het bestuderen van internationale vraagstukken en problemen, die de vrede in de weg staan ;
- c. deelname aan het werk en de conferenties van de internationale beweging .

3. Organisatie, structuur

a. adres :

Secretariaat Nederland : 2e Korte Baanstraat 1, Utrecht.

b. juridische vorm : vereniging.

c. structuur en omvang :

Er zijn geen plaatselijke afdelingen. Het regionaal comité telt ongeveer 15 leden. Verder zijn er nog 400 begunstigers, die voor de financiën zorgdragen.

d. bestuur :

Het moderamen van de Nederlandse afdeling bestaat uit :

voorzitter	: Prof. Dr. J. de GRAAF, De Bilt
secretaresse	: Mej. H. KOHLBRUGGE, Utrecht
leden	: Dr.A.Th. van LEEUWEN, Driebergen en Ds. G. MESSIE

4. Publicaties, publiciteitsorganen

De Nederlandse afdeling geeft periodiek een gestencild blaadje uit. Voor de overige publiciteit is men aangewezen op de internationale organisatie.

5. Verhouding tot het communisme

De Nederlandse afdeling heeft geen rechtstreekse contacten met communistische organisaties. Door deelname aan de Praagse conferenties en verdere internationale contacten staat men wel bloot aan communistische beïnvloeding.

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

De Nederlandse afdeling neemt soms een eigen - van het internationale bestuur afwijkend - standpunt in, zoals b.v. bij de crisis in het Midden-Oosten in 1967, toen het Internationale Bestuur de politieke lijn van Moskou volgde en de Israëliische aanval op de V.A.R. veroordeelde. De Nederlandse afdeling kon zich met deze uitspraak niet verenigen. Wel sloot zij zich aan bij de verklaring van het Internationale Bestuur inzake de Tsjechische crisis van aug. 1968, waarbij de inval van Rusland c.s. in Tsjechoslowakije scherp werd veroordeeld.

6. Nationale contacten

Er is geen directe samenwerking met andere groeperingen in Nederland. Het merendeel van de Nederlandse afgevaardigden naar de Praagse conferenties is wel aangesloten bij Kerk en Vrede. Prof. de GRAAF heeft ook persoonlijke banden met andere vredesbewegingen.

7. Internationale contacten

Uiteraard bestaat er een goed contact met het Internationale Bestuur in Praag en - vooral tijdens de conferenties - met andere buitenlandse afgevaardigden. Het bestuur van de Nederlandse C.V.C. is goed vertegenwoordigd in de diverse internationale lichamen van de Praagse C.V.C. Zo is Prof. de GRAAF een van de beide vice-voorzitters van het Permanente Werkcomité.

8. Activiteiten

Deze beperken zich voornamelijk tot het sturen van afgevaardigden naar de Praagse conferenties. De Nederlandse delegatie bestaat doorgaans uit een 20 personen. Voorts wordt deelgenomen aan het werk in de diverse werkgroepen en commissies. De beweging voert in Nederland geen politieke actie.

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

SERVAS COMITE NEDERLAND

1. Oprichting, voorgeschiedenis, achtergronden

Het Nederlandse SERVAS comité werd opgericht in december 1952. Het comité maakt deel uit van een internationale contactorganisatie voor vredeswerkers.

2. Doelstellingen, beginselverklaring

SERVAS stelt zich op de basis van geweldloosheid, zelfwerkzaamheid en universele sociale verantwoordelijkheid. Uitgaande van de overtuiging dat militarisme en geweld de wereld nimmer vrede zullen brengen, streeft de beweging ernaar om actieve vredeswerkers en sociale werkers van vele groepen en uit vele landen met elkaar in persoonlijk contact te brengen om van elkaars werk te leren. Zij doet dit door middel van het zogenaamde werk-studie-reis systeem. In zoveel mogelijk landen tracht men "open-deur-adressen" (O.D. = open doors) te verkrijgen van personen, die bereid zijn buitenlandse gelijkgezinden te ontvangen en hen met hun land en zijn problemen nader in kennis te brengen.

3. Organisatie, structuur

a. adres :

Het secretariaat van het Nederlandse SERVAS comité is gevestigd in Riethoven (NB), Tonterstraat 13

b. juridische vorm : comité

c. structuur en omvang :

Hierover is weinig bekend. Men beschikt in Nederland thans over een 40-tal O.D.-adressen. Zie verder bij punt 7

d. bestuur :

Als secretaris van het comité treedt op : A.J. SIETSMa te Riethoven. Namen van overige bestuursleden niet bekend.

4. Publicaties, publiciteitsorganen

onbekend

5. Verhouding tot het communisme

Van enige samenwerking of contact met communistische organisaties in Nederland is niets bekend. Wel beschikt het comité over adressen in enige Oost-Europese landen.

6. Nationale contacten

Hierover zijn geen gegevens voorhanden.

CONFIDENTIEEL

7. Internationale contacten

SERVAS beschikt over adressen van personen en zustercomité's in de volgende landen :

Belgie, Canada, Curaçao, Denemarken, Engeland, Frankrijk, Ghana, Hongarije, Italië, India, Japan, Noorwegen, Oostenrijk, Polen, Tsjechoslowakije, Verenigde Staten, West-Duitsland, Zweden en Zwitserland.

8. Activiteiten

Het SERVAS comité is tot dusverre weinig in de openbaarheid getreden. De activiteiten van het comité beperken zich to het werven van nieuwe O.D.'s en het verlenen van hulp en bemiddeling bij het leggen van internationale persoonlijke contacten.

Het genoemde werk-studie-reis systeem loopt als volgt. Wannser een Servas-contact buitenlandse O.D.'s wil bezoeken, moet hij aan het secretariaat toezenden :

- a. een aanbevelingsbrief van een vertrouwd persoon, waarin verklaard wordt, dat het verantwoord is de aanvrager de reis te laten maken.
- b. drie introductiebrieven, waarin vermeld worden :
 - personalia, beroep en nationaliteit van aanvrager
 - reden van de reis, punten van interesse
 - datum van vertrek, duur van de reis en de landen die men wil bezoeken.

Deze introductiebrieven moeten in de Engelse taal zijn gesteld of in de taal van het land, dat de aanvrager wil bezoeken.

De aanvrager krijgt daarop van het SERVAS secretariaat een lijst met O.D. adressen in de te bezoeken landen, alsmede genoemde introductiebrief, ondertekend door het comité, met behulp waarvan hij zich op de te bezoeken O.D.adressen kan legitimeren.

Na afloop van de reis moet hij de O.D. adressenlijst weer inleveren en wordt van hem een verslag over de opgedane ervaringen ingewacht.

SJALOOM

1. Oprichting, voorgeschiedenis, achtergronden

Deze zich godsdienstig-oecumenisch noemende beweging is ontstaan uit een spontaan gegroeide samenwerking tussen voorheen afzonderlijk werkzame groepjes en personen. De oprichting van de Sjaloomgroep vond plaats in oktober 1963 na een geslaagd oecumenisch jongerencongres te Utrecht. De leden zijn merendeels afkomstig uit de voormalige christenjongerenbeweging "Jeugd en Evangelie", de "Oecumenische Jeugdraad" te Utrecht en de "Pleingroep" van pater JELSMA. Deze laatste groep is inmiddels geheel in de Sjaloom - beweging opgegaan.

Sjaloom kan beschouwd worden als een christelijke avant-garde, een groep "angry young men", die zich niet kan verenigen met de bestaande verdeeldheid tussen de kerken en in de wereld en er daarom steeds op uit is gevestigde opvattingen te relativieren en de kerkelijke beslotenheid te doorbreken.

Na een oecumenisch-religieuze beginfase heeft Sjaloom in steeds toenemende mate een internationalistische en vooruitstrevende politiek ontwikkeld, enerzijds pacifistisch van inslag, anderzijds sterk georiënteerd op de ontwikkelingsproblematiek. Waarschijnlijk als gevolg van de zeer verzorgde en frequent verschijnende publicaties en doordat ze kennelijk de juiste toon weet te treffen is de Sjaloombeweging uitgegroeid tot een van de meest actieve vredesgroepen in Nederland.

2. Doelstellingen, beginselverklaring

De Sjaloomgroep kent geen statuten en heeft geen op papier vastgelegde beginselverklaring of program. Het is een experimentele beweging, die zoekt naar antwoorden op levende vragen langs proef-ondervindelijke weg. De leden van de groep zeggen Christus als hun Heer en als "Meester-in-het-dienen" te willen belijden. Zij zien de oecumene niet enkel als een streven naar eenheid tussen kerken, maar vooral als het gezamenlijk werken van kerken aan verbetering van de wereld vanuit christelijke en menselijke solidariteit. Oecumene betekent voor hen de hele bewoonde wereld, die geroepen is tot "sjaloom", dat is : tot heil, vrede, welzijn! Vanuit deze overtuiging is de groep ook sterk politiek geïnteresseerd, zowel nationaal als internationaal, en beweegt zij zich ook vaak op het terrein van de vrede.

3. Organisatie, structuur

a. adres :

Het hoofdkwartier van de Sjaloombeweging is gevestigd te Odijk bij Utrecht op het adres Drie Jofferengarde 7.

b. juridische vorm : stichting

c. structuur en omvang :

Sjaloom is nauwelijks een organisatie te noemen. Zij is opgebouwd uit informele werkgroepen in verschillende delen van het land, die zich veelal gespecialiseerde taken hebben gesteld.

Bij het geheel zijn ongeveer 500 personen betrokken. Daarnaast zijn er nog een groot aantal sympathisanten, te vinden onder de abonnees van het blad "Sjaloom" en een 6000 cursisten van de "oecumenische leergangen".

d. bestuur :

Sjaloom kent geen officieel bestuur. De leiding van de beweging gaat echter uit van een kerngroep van 31 personen. Deze zijn afkomstig uit verschillende kerken, maar vertegenwoordigen deze niet in de groep, zodat de groep zich geheel vrij kan opstellen. Het aantal kernleden wordt beperkt gehouden om de slagvaardigheid van de groep te bevorderen. De publicist Piet RECKMAN te Odijk vervult de functie van secretaris. Overige leden van de kerngroep zijn :

Ds. H. van ANDEL, Genève	M.de KEERSMAEKER o.p., Brussel
H. BIERSTEKER, Hilversum	Ds. A. KLAMER, Hilversum
P. BOUMAN, Rome	C. de MEESTER, Mechelen
D. COPPES, Odijk	D. PANHUIS, Zelzate
Mr. T. DELEMARE, Dordrecht	P. POLMAN, Den Haag
T. van der DOES, Odijk	E. PRUIM, Heino
Ds. A. DRONKERS, Amsterdam	Br. de ROECK o.c.d., Gent
G. GEERTZEN, Amsterdam	Ds. N.A. SCHUMAN, Westzaan
W. de GRAAFF, Sassenheim	T. van SOEST, Boxmeer
Mevr. M.M.v.HENGEL-BAAUW, Odijk	B. SPAENHOVEN, Brussel
K. HEREMANS, Mechelen	A. STEGGINK, Haarlem
P. HESSEL, Utrecht	R. STEINBUCH, Zeist
Dr. L. HOEDEMAEKER, Oegstgeest	P. van der VEN, Breda
Mej. A. INGEN HOUSZ, Odijk	Mej. H. VERHORST, Odijk
Pater S. JELSMA m.s.c., Odijk	H.K. van de WALLE, Antwerpen

De in Odijk gevestigde leden vormen samen de actieve "kop van de kerngroep", te beschouwen als een soort dagelijks bestuur. Zij wonen in één blok huizen dicht bij elkaar, zodat zij elkaar dagelijks ontmoeten en voortdurend nieuwe plannen kunnen ontwerpen en bespreken.

4. Publicaties, publiciteitsorganen

a. periodieken :

De groep geeft een maandblad uit onder de gelijknamige titel SJALOOM. Het blad is ontstaan uit de samenvoeging van de bladen "Plein", "Jeugd en Evangelie" en "Vergaard uit alle streken". De oplage bedraagt 6000 exemplaren. De redactie wordt gevormd door de gehele Sjaloom kerngroep, waarbij de publicist Piet RECKMAN vermoedelijk de leiding heeft. Redactie-adres is : Drie Jofferengaarde 7, Odijk. Administratie-adres: voor Nederland: Adelheidstraat 74, Den Haag voor België : Burgstraat 46, Gent.

b. overige publicaties :

Sjaloom is dol op publiciteit en papier, zoals zij zelf zegt. Er zijn reeds vele brochures, vouwbladen en pamfletten uitgegeven. Een van de laatste - meest bekende - brochures werd in het najaar van 1968 uitgegeven onder de titel "Het Witte Huis-aan-huis plan", ter begeleiding van de Aktie Precedent (zie punt 8)

Sjaloom geeft nog een "Oekumenische Leergang" uit, bestaande uit 4 cycli van elk 15 à 20 lessen. Hierin komen voornamelijk kerkelijke en godsdienstige zaken aan de orde; echter ook een les over "dialoog christenen-communisten" en een les "tussen oorlog en vrede".

Voorts een "Oekumenische Leergang voor Jongeren", bestaande uit 2 delen van elk 10 lessen, met onderwerpen als "Jeugd en revolutie", "oorlog en vrede" en "demokratie en medezeggenschap". Tenslotte geeft Sjaloom nog een "Kosmopolitieke Werkmap" uit, waarin informatie en dokumentatie over wereldvraagstukken van handel, economie, internationaal recht, politiek, ontwikkelingswerk etc. , alsmede een tweemaandelijks boekje met z.g."kosmostories". Hiervoor zijn een aantal wetenschappelijke werkgroepen gevormd.

5. Verhouding tot het communisme

Geen directe samenwerking met communistische organisaties. Wel staat Sjaloom open voor gesprek met communisten.

6. Nationale contacten

Er zijn persoonlijke contacten met tal van organisaties, ook met vredesbewegingen als Kerk en Vrede, Doopsgezinde Vredesgroep, Interkerkelijk Vredesberaad, Pax Christi etc. Is op gebied van de vrede te allen tijde bereid tot actieve medewerking aan acties van andere groeperingen.

7. Internationale contacten

De Sjaloombeweging heeft zich ook uitgebreid naar het buitenland. Er is een Belgische Sjaloomgroep, waarvan het secretariaat gevestigd is te Leuven, Justus Lipsiusstraat 18. In de Nederlandse kerngroep zijn enkele Belgen opgenomen. In november 1968 werden in West-Duitsland door relaties een 5-tal regionale Sjaloomgroepen opgericht rond een centraal secretariaat.

Sjaloom heeft voorts contact met het "Internationaal Register van Wereldburgers" te Parijs, 55 Rue Lacépède, een wereldfederalistenorganisatie, tot de oprichting waarvan de bekende "wereldburger" Gary DAVIS in 1948 de stoot heeft gegeven. Tijdens de Vredesweek 1967 van het Interkerkelijk Vredesberaad maakte de Sjaloomgroep bekend, dat zij zou gaan fungeren als secretariaat voor de inschrijving van "wereldburgers", die zich op deze wijze voor een internationale rechtsorde wilden uitspreken.

8. Activiteiten

De Sjaloomgroep is een dynamisch gezelschap, haar activiteiten zijn talrijk en vaak verrassend. De groep beweegt zich voor een groot deel op kerkelijk oecumenisch terrein en op het gebied van hulpverlening en dienstbetoon. In het gehele land zijn oecumenische gespreks- en actiegroepen werkzaam, die van materiaal en ideeën worden voorzien door de kerngroep. De kerngroep in Odijk houdt wekelijks z.g. agapè-vieringen (liefdemaaltijden met een sacramenteel karakter), studie-bijeenkomsten en ontmoetingsdiensten. Voorts worden cursussen en congressen georganiseerd.

De Sjaloomgroep neemt vaak het initiatief voor bepaalde acties, functioneert daarbij als secretariaat of als centrum, maar laat de eigenlijke uitvoering meestal over aan speciale werkgroepen. Zo participeert Sjaloom met ideeën en mankracht in de zelfstandig optredende stichting voor internationale werkkampen "Afbraak/Opbouw", welke stichting jaarlijks vele werkkampen en losse plaatselijke dienstverleningen organiseert. Hetzelfde geldt voor de stichting "Correlatie", een landelijke telefonische hulp- en verwijsdienst, die zich tweewekelijks voor de radio presenteert en zoveel mogelijk aanvragen om en aanbiedingen tot hulp tracht te combineren.

Het laat zich verstaan dat een organisatie met een dergelijke daadkracht, wanneer zij zich op het terrein van de vrede begeeft, dit ook met een zekere grondigheid en op grote schaal zal doen. Inderdaad behoort Sjaloom - zeker wanneer het om vredesacties met een christelijk karakter gaat - daarbij tot de meest actieve deelnemers. Zij treedt de groep bij de jaarlijkse vredesweken van het Interkerkelijk Vredesberaad zeer actief op. Bij de Vredesweek 1967 gaf zij samen met Kerk en Vrede (Militia Christi) een aparte vredeskrant uit, waarvan de inhoud veel scherper was dan die van de officiële vredeskrant. Deze diende ter begeleiding van de gelijknamige petitie-campagne "Vijf voor de Vrede".

In 1967 organiseerde de Sjaloomgroep via de werkgroep "Oorlog en Vrede" ook de actie "niet goed geld terug", betrekking hebbende op de belastingverlaging van juli 1967, waarvan Sjaloom van mening was dat in plaats hiervan meer aan ontwikkelingshulp kon worden gedaan. Er werd een oproep gedaan om de meerdere inkomsten, door deze belastingverlaging verkregen, terug te storten op de rekening van het Ministerie van Financien ten bate van ontwikkelingshulp. In datzelfde jaar organiseerde Sjaloom ook de bekende actie "Lunstime is over", welke actie het ontslag van minister Luns beoogde.

Bekend is ook de "Aktie Precedent" in het najaar van 1968 gehouden ter gelegenheid van de presidentsverkiezingen in Amerika, welke volgens Sjaloom van betekenis was voor de gehele wereld. Daarom werd iedereen omgeroepen mee te denken (mondiaal te denken) en voor zichzelf mee te kiezen. De resultaten van deze "mede-verkiezingen" zouden aan Amerikaanse bladen worden doorgegeven. De actie werd begeleid door genoemde brochure "Het Witte Huis-aan-huis plan", die in zeer grote oplage huis aan huis, bij kerken, op scholen etc. overal in den lande te koop werd aangeboden. Het boekje was samengesteld door genoemde Piet RECKMAN, de inhoud was nogal tendentius anti-U.S.A. De actie kreeg via pers, radio en T.V. grote publiciteit.

In de loop der jaren zijn sommige plaatselijke werkgroepen ook betrokken geweest bij politieke demonstraties en vredesacties. Dat Sjaloom op het gebied van vredesactiviteiten een zekere faam heeft verworven wordt geïllustreerd door het feit, dat onlangs het Comité 1961 voor de Vrede besloten heeft met resterende mankracht, financiën en materiaal op te gaan in de Sjaloombeweging. De oude medewerkers werden opgeroepen de acties van Sjaloom te steunen en zich met het centrum te Odijk in verbinding te stellen. Sjaloom zal ook de verkoop van het resterende propagandamateriaal ter hand nemen. Als motivering voor deze keuze van het Comité 1961 gold, dat de Sjaloomgroep qua doeleinden en sfeer de meeste verwantschap toonde en daarnaast het voordeel had de meest levende en actieve groepering te zijn op het Nederlands vredestoneel.

SOCIALISTISCHE JEUGD VAN NEDERLAND (S.J.)

1. Oprichting, voorgeschiedenis, achtergronden

De oprichting van deze strijdbare jongerenorganisatie vond plaats op een congres van links-socialistische jongeren, dat op 7 en 8 mei 1960 te Amsterdam werd gehouden. Het initiatief daartoe was uitgegaan van een aantal jeugdige PSP-ers, die van mening waren, dat de jeugd in de strijd voor een betere maatschappij een belangrijke rol had te spelen en dat in ieder geval in de lacune, ontstaan door de opheffing van de traditionele socialistische jeugdbeweging - de A.J.C. - moest worden voorzien. De nieuwe organisatie zou zich aan geen enkele politieke partij moeten binden. Vandaar dat in november 1959 een "Actiegroep tot oprichting van een Onafhankelijke Socialistische Jongeren Organisatie" (OSJO) werd gevormd, die de mogelijkheden van een nieuw te stichten organisatie zou gaan onderzoeken. Deze actiegroep belegde het genoemde congres van mei 1960. De toetredende leden waren afkomstig uit de Partij van de Arbeid, de Pacifistisch Socialistische Partij, de Socialistische Werkers Partij, het Sociaal Democratisch Centrum, Politeia en de vakbewegingen O.V.B. en N.V.V.-Jonge Strijd.

De S.J. is dus een onafhankelijke, niet gesubsidieerde organisatie van en voor jongeren op grondslag van een revolutionair-socialistisch program. Het lidmaatschap staat open voor jeugd van 14 tot 30 jaar, die zich actief wil inzetten voor het socialisme en bereid is deel te nemen aan de door S.J. georganiseerde manifestaties en vergaderingen.

2. Doelstellingen, beginselverklaring

Volgens de statuten stelt de S.J. zich ten doel socialistische jongeren - ongeacht hun partijpolitieke binding - te verenigen tot de internationale strijd voor het socialisme.

De belangrijkste doelstellingen, zowel genoemd in de beginselverklaring als later geformuleerd, zijn :

- a. strijd tegen het kapitalistische systeem, tegen imperialisme en tegen iedere vorm van klasse- en rassendiscriminatie;
- b. onbaatzuchtige hulp aan onderontwikkelde gebieden; onvoorwaardelijke steun aan politieke en sociale vrijheidseisen van deze volken; morele en daadwerkelijke steun aan sociaal-revolutionaire bewegingen;
- c. algehele afschaffing van de wapenning met als eerste stap daartoe afschaffing van atoombewapening; steun aan alle pogingen om het volk te wijzen op de vernietigingskracht van moderne wapens;
- d. strijd tegen de verdeling van de wereld in militaire machtsblokken, strijd tegen het militarisme en alle uitingen daarvan;
- e. actie voeren tegen de NAVO, die volgens S.J. in de eerste plaats een apparaat is om politieke minderheden in de lidstaten te onderdrukken (Griekenland; Portugal); Nederland moet uit de NAVO treden; NAVO-instellingen moeten uit Nederland verdwijnen.

Omdat volgens S.J. geen van de bestaande linkse partijen qua strijdmethoden en doelstellingen aan de eisen voldoet, streeft S.J. naar een bundeling van de verschillende socialistische groeperingen tot één krachtige socialistische arbeiderspartij.

CONFIDENTIEEL

S.J. wil voorts een zo groot mogelijk deel van de Nederlandse jeugd verenigen in belangengroepen op scholen, bedrijven, in het leger etc., die tezamen een jongerensyndicaat moeten vormen om zich des te beter te kunnen verzetten tegen het conservatisme van de ouderen en om de strijd aan te binden voor democratie op school, meerderjarigheid bij 18 jaar, vrije verkoop van voorbehoedsmiddelen, afschaffing van jeugdlonen en verkorting van de militaire dienstdiensttijd.

3. Organisatie, structuur

a. adres :

Het hoofdkwartier van de S.J. is gevestigd te Amsterdam op het adres Haarlemmer Houttuinen 73 ' .
Enkele adressen van afdelingen en districten zijn :
Rotterdam , Gaffeldwarstraat 5; Delft : Wilgenlaan 2
Utrecht : J.S. Bachstraat 19 ; Limburg: Maastricht, Falconstruwe 2 en Friesland : Drachten, Houtlaan 17

b. juridische vorm : vereniging

c. structuur en omvang :

De S.J. kent districten en afdelingen, gevestigd te Amersfoort, Amsterdam, Arnhem, Delft, Friesland (Drachten), 's Gravenhage, Groningen, Leiden, Maassluis, Limburg (Maastricht), Purmerend, Rotterdam, Utrecht en Zeeland.
Afdelingen in oprichting zijn Dordrecht, Eindhoven en Haarlem.
De afdeling Alkmaar is opgeheven wegens inactiviteit.
Voorts zijn er in tal van plaatsen nog individuele leden.
De S.J. telt momenteel ongeveer 400 leden.
Om het strijdbare karakter van de organisatie te handhaven, kent S.J. het instituut van "voorlopig lidmaatschap". Men moet namelijk eerst gedurende drie maanden door activiteit voor de organisatie bewijzen, dat men een waardig lid zal zijn.
Er bestaat voorts een vriendenkring, genaamd "Pijlers", bestaande uit oud-leden en sympathiserenden, die de leeftijdsgrens van het lidmaatschap van de S.J. hebben overschreden. Zij steunen de organisatie financieel en moreel.

d. bestuur :

Op het laatste congres van oktober 1968 werd het volgende hoofdbestuur samengesteld :

voorzitter	: Guus MARKMANN, Rotterdam
2e voorzitter	: Ernst VERHAAR, Amsterdam
algemeen secretaris	: Hugo van der HORST, Amsterdam
organisatiesecretaresse	: Margriet OELDRICH, Amsterdam
financieel secretaris	: Peter SCHRÖDER, Amsterdam
internationaal secretaris	: Alex KORZEC, Amsterdam
scholingssecretaris	: Maarten MÜLLER, Amsterdam
hoofdredacteur	: Erik MEYER, Amsterdam
lid	: Aad van der MAAREL, Delft

KORZEC vnd is inmiddels (in maart 1969) aangesteld als actie-secretaris van het district Amsterdam.

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

Bij genoemd congres werd tevens een Politiek Bureau ingesteld, dat gaat werken aan scholingsplannen en dat het hoofdbestuur zal moeten bijstaan bij het opstellen van verklaringen en uitspraken. Het Politiek Bureau staat onder leiding van Hugo van der HORST vnd. en bestaat verder uit de leden Maarten MÜLLER, Alex KORZEC, Erik de LANGE (namens de studenten), Paul COBBEN (scholieren) en Theo van der WAART (werkende leden).
Er komt ook nog een organisatiebureau, waarvan de samenstelling nog niet bekend is.

4. Publicaties, publiciteitsorganen

a. periodieken :

- maandblad ESJEE (voorheen "Voorwaarts"), bestemd voor leden en voor colportage (de colporteur krijgt 25 ct per verkocht ex.)
Hoofdredactie: Erik MEYER. Adres: Postbus 955, Amsterdam
D.S.S. "Politeia" heeft op dit blad een collectief abonnement
- Intern Bulletin, alleen bestemd voor leden, met verenigingsnieuws en gegevens, die niet voor de "buitenwacht" bestemd zijn. Een verzoek van "Politeia" om gezamenlijk een dergelijk bulletin uit te geven werd door S.J. van de hand gewezen.

b. overige publicaties :

S.J. heeft zeer recent een informatieve brochure uitgegeven, getiteld "Alles over de S.J."
Verder worden bij acties e.d. pamfletten verspreid.

5. Verhouding tot het communisme

Met het communistische Algemeen Nederlands Jeugd Verbond (A.N.J.V.) heeft in de beginjaren wel contact bestaan (o.m. bij acties) in het kader van het zoeken naar samenwerking met jongeren van alle linkse organisaties. Sedert 1965 heeft het A.N.J.V. zich echter volledig van de S.J. gedistancieerd, enerzijds omdat men de acties van S.J. te provocerend vond, anderzijds vanwege de toenemende contacten van S.J. met Oost-europese jongerenorganisaties, waarmee het A.N.J.V. in navolging van de C.P.N. niet zo best kon vinden.
In 1966 zocht de Oostduitse "Freie Deutsche Jugend" eigener beweging contact met S.J. en kwam het tot persoonlijke bezoeken. Een poging van S.J. om tot uitwisseling te komen met Cubaanse en Russische jeugdorganisaties mislukte echter. Ook vroeg S.J. het geassocieerd lidmaatschap van de communistische Wereld Federatie Democratische Jeugd (W.F.D.J.) aan en bracht in het kader hiervan persoonlijke bezoeken aan lid-organisaties in de U.S.S.R., Polen, Tsjechoslowakije en Joegoslavië. Het verzoek werd echter afgewezen, vermoedelijk op grond van bezwaren van andere aangesloten communistische jeugdorganisaties.
Wel ontvangt S.J. nog regelmatig convocaties en leetuurzendingen van de W.F.D.J. en zijn er bilaterale contacten met lid-organisaties in Tsjechoslowakije, Roemenië, Joegoslavië en landen van de z.g. derde wereld. Gezien de toenemende kritiek van S.J. op de Russische politiek (schrijversproces, Tsjechische crisis) zal het hier wel bij blijven.

6. Nationale contacten

S.J. heeft sinds 1967 een federatieve band met "Politeia". Pogingen om ook de P.S.J.W. hierbij te betrekken mislukten echter.

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

Volgens de statuten staat S.J. volkomen onafhankelijk ten opzichte van welke partij ook. Wel is er een nauwe verwantschap met de P.S.P. en is het volgens de huidige ontwikkeling niet onmogelijk dat het in de toekomst nog eens tot een partijpolitieke binding daarmee komt. S.J. streeft voorts naar een zo groot mogelijke samenwerking tussen alle linkse jeugdorganisaties. Bij diverse acties trok S.J. veel op met Provo, P.S.J.W., Studenten Vak Beweging, Actiegroep Vietnam, Comité 1961 voor de Vrede etc. Samen met Politeia, P.S.J.W., S.V.B. en het Comité 1961 vormde S.J. in 1967 een comité "Eleftheria" voor het voeren van actie tegen het huidige Griekse bewind.

7. Internationale contacten

In punt 5 zijn reeds de contacten met buitenlandse communistische jeugdorganisaties vermeld. S.J. streeft steeds naar samenwerking en contact met andere revolutionaire jeugdbewegingen in het buitenland. Goede en toenemende contacten bestaan b.v. met de Westduitse gelijkgezinde jeugdbeweging, de "Sozialistische Deutsche Studentenbund" (van Rudolf DUTSCHKE c.s.). Ook nam S.J. deel aan de in feb. 1968 in West-Berlijn gehouden manifestatie van de zogenaamde (West-Europese) Voorhoedejeugd voor steun aan het Noord-Vietnamese Volk en de strijd tegen de NAVO.

S.J. is geen lid van de bonafide "Internationale Unie van Socialistische Jeugd" (I.U.S.Y.). Een aanvraag tot lidmaatschap hiervan is destijds wel gedaan, maar het verzoek werd afgewezen, vermoedelijk op grond van slechte inlichtingen door de P.v.d.A. verstrekt. Vandaar dat in 1966 getracht werd het bij de W.F.D.J. te proberen.

8. Activiteiten

De S.J. heeft zich geleidelijk aan tot een zeer strijdbare organisatie ontwikkeld. In de beginjaren beschouwde de S.J. zich nog als erfgenaam van de A.J.C. en gedroeg zich ook daarnaar. Haar leden waren vrijwel allen boven de 20 jaar en waren geuniformeerd in blauwe hemden. De S.J. van de beginjaren wilde een fusie tussen P.v.d.A. en P.S.P. en wees zelfs de NATO niet af. De door Provo opgeroepen golf van politieke belangstelling onder de jeugd leverde de S.J. een grote ledenwinst op, ook onder de jongeren beneden de 20 jaar. Door die nieuwkomers, maar ook door omstandigheden van buiten (Vietnam e.d.) veranderde het karakter van de S.J. in meer revolutionaire richting, waardoor de sociaal-democratische tradities verdwenen. De S.J. werd steeds meer bekend door haar activiteiten als protestdemonstraties en andere manifestaties, die zij zelf of in samenwerking met anderen organiseerde. S.J. schroomde daarbij niet provocerend en ordeversturend op te treden. Hieronder volgt een bloemlezing van acties. In 1962 ageerde de S.J. tegen de Nederlandse politiek inzake Nieuw-Guinea en de uitzending van troepen daarheen. In 1963 zorgde S.J. voor relletjes rond de deelneming van Portugal aan de NAVO-taptoe. In 1964 deed S.J. mee aan de agitatie tegen M.L.F. plannen. In de jaren 1965 en 1966 zorgde S.J. voor manifestaties en ordeverstoringen rond verloving en huwelijk van het kroonprinselijk paar, o.m. via het daartoe opgerichte comité "R(epubliek)'66". In oct. 1965 vierde S.J. het eerste lustrum met een tentoonstelling genaamd F'65, over het hedendaags fascisme, zulks in samenwerking met het blad Vrij Nederland, de Anne Frankstichting en het Joods documentatiecentrum van Wiesenthal.

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

In 1966 liet S.J. pamfletten verspreiden, waarin geprotesteerd werd tegen de verhoging van inkomsten van het Koninklijk Huis. In de daarop volgende jaren had S.J. een zeer actief aandeel in de vooral in Amsterdam regelmatig gehouden Vietnamdemonstraties, waarbij het (niet in het minst door toedoen van S.J.) vaak uitliep op ongeregelheden.

Het zevende jaarlijkse S.J. congres op 7 okt. 1967 begon met een sandwichactie tegen de Griekse regering. Verdere activiteiten in deze werden ontwikkeld via het genoemde comité Eleftheria.

Ter gelegenheid van de 50e verjaardag van de Russische oktoberrevolutie in 1967 hield S.J. in verscheidene plaatsen openbare bijeenkomsten en manifestaties, alsmede een fototentoonstelling, waarbij o.m. propaganda werd gemaakt voor steun aan nieuwe revolutionaire bewegingen in het buitenland.

Op het politiek congres van april 1968 te Rotterdam werd besloten tot voortgaande actie tegen de oorlog in Vietnam, tegen de Griekse regering en tegen de NAVO en haar vestigingen in Nederland. Een belangrijk aandeel had S.J. ook in de met Pasen 1968 gehouden driedaagse ABC-NATO-verzetmars voor jongeren - naar Volkel, Brunsum en Heerlen - welke ontijdig moest worden gestopt, maar illegaal werd voortgezet en tenslotte in Maastricht eindigde met ongeregelheden.

S.J. was echter ook de eerste organisatie, die de straat opging om te demonstreren tegen de Russische inval in Tsjechoslowakije in aug. 1968. In de daarbij uitgereikte pamfletten werd de U.S.S.R. gemaand liever in Vietnam te gaan vechten.

S.J. houdt ook niet van militaire evenementen als defilé's, tentoonstellingen en taptoes. Een uitgewerkt plan van de S.J. tot grootscheepse ordeverstoring bij de taptoe Delft in sept. 1968 kon tijdig door de politie worden verijdeld.

Op 4 okt. 1968 namen leden van S.J. - w.o. voorzitter MARKMANN - Politeia en S.V.B. gedurende enige tijd bezit van het gebouw van het Mexicaanse consulaat te Amsterdam uit protest tegen de onderdrukking van de studentendemonstraties in Mexico.

Samen met andere groeperingen organiseerde S.J. nog verschillende demonstraties tegen verhoging van de Nederlandse NAVO-bijdrage en tegen de regeringen van Griekenland en Portugal.

Op het 8e congres van de S.J., gehouden te Amsterdam in okt. 1968, werd opnieuw besloten tot voortzetting van de acties tegen de NAVO, voor uittreding van Nederland uit de NAVO en voor verwijdering van NAVO instellingen uit Nederland.

CONFIDENTIEEL

STICHTING ANTI ATOOMBOM ACTIE (A.A.A.)1. Oprichting, voorgeschiedenis, achtergronden

De Anti Atoombom Actie is ontstaan naar aanleiding van een rede van Prof. Albert SCHWEITZER voor radio Oslo in april 1957 over de grote gevaren verbonden aan voortgaande proefnemingen met atoombommen, welke niet alleen de huidige mensheid, maar ook de komende generaties zouden bedreigen als gevolg van het vrijkomen van radioactiviteit. In een oproep tot de gehele wereld stelde hij, dat het noodzakelijk was elke vergroting van het reeds bestaande gevaar, dat uit verdere proeven zou voortvloeien, te verhinderen. De z.i. daartoe aangewezen weg was : de openbare mening zodanig te beïnvloeden, dat onder de druk daarvan de betrokken mogendheden zouden overeenkomen de proefnemingen te beëindigen.

Na deze radioboodschap werden in vele landen zogenaamde AAA-comité's opgericht. Zo ook in Nederland, waar Haarlem de primeur had. Toen ook in andere plaatsen in ons land AAA-comité's waren verzezen, werd het geheel in 1958 in een stichting ondergebracht.

De Stichting A.A.A. heeft geen politieke achtergrond en is niet verbonden met enige godsdienstige of levensbeschouwelijke richting.

2. Doelstellingen, beginselverklaring

De Stichting A.A.A. stelt zich ten doel de voorwaarden te scheppen, waaronder een nieuwe geestelijke instelling kan worden bevorderd, opdat dit zal leiden tot stopzetting van proefexplosies met kernwapens en uiteindelijk tot afschaffing van de produktie daarvan en tot demontage van de reeds vervaardigde.

3. Organisatie, structuura. adressen :

Statuair plaats van vestiging : Haarlem
Adres van de stichting : Verspronckweg 177, Haarlem.

b. juridische vorm : stichtingc. structuur en omvang :

Oorspronkelijk waren er plaatselijke AAA-comité's. Officieel kent de stichting thans geen plaatselijke afdelingen meer. Volgens eigen opgave van eind 1967 telt de stichting ongeveer 2500 begunstigers.

d. bestuur :

Het stichtingsbestuur wordt gevormd door :
G.A. de BOCK, Haarlem
W.A.A. GELDOLF, Haarlem
D. SLIKKER, Haarlem

Er is of was een landelijk aanbevelingscomité, bestaande uit de volgende personen :

Godfried BOMANS
Prof. Dr. F.J.J. BUYTENDIJK
Dr. P. CLAUSING
Mevr. A. COHEN STUART - FRANKEN
Mgr. Mr. A. DIEPENBROCK
Dr. C.J. DIPPEL
Prof. Dr. A. de FROE
Prof. Dr. H.J. GROENEWOLD
Ds. J.B.Th. HUGENHOLTZ
Pater S. JELSMA m.s.c.
Prof. Dr. B.R.A. NIJBOER

Dr. K.E.H. OPPENHEIMER
Prof. Dr. W. POMPE
Prof. Dr. A.J. RASKER
Prof. Dr. E.L. SMELIK
Rabbin J. SOETENDORP
Prof. Dr. H.A. TOLHOEK
Mevr. Mary VIRULY-DRESSENHUYSEN
Dr. Victor E. van VRIESLAND
Prof. Dr. H. de WAARD
Dr. P.J. WAARDENBURG
Prof. Dr. S.A. WOUTHUYSEN

4. Publicaties, publiciteitsorganena. periodieken :

De stichting geeft een "Voorlichtingsblad" uit, dat incidenteel verschijnt in een oplage van 2500 exemplaren, bestemd voor begunstigers. Het blad wordt tevens toegezonden aan leden van de Eerste en Tweede Kamer.

b. overige publicaties :

De stichting heeft een viertal folders uitgegeven, die in oplagen van 250.000 tot 350.000 exemplaren werden verspreid.

5. Verhouding tot het communisme

De stichting A.A.A. heeft steeds een afwijzende houding aangenomen ten aanzien van samenwerking met communisten, in het bijzonder voor wat betreft de Nederlandse Vredesraad. Ditzelfde kan niet gezegd worden van de I.C.D.P., waarbij de stichting is aangesloten en die wél sedert 1966 contacten met de communistische Wereldvredesraad onderhoudt.

6. Nationale contacten

De stichting is steeds huiverig geweest voor al te nauwe bindingen. Om te voorkomen, dat de A.A.A. in een bepaalde politieke of religieuze hoek zou worden gedrongen, werden in het begin alle personen, die als politici van welke partij ook of als geestelijken van enige religieuze richting op de voorgrond waren getreden, van medewerking aan de stichting uitgesloten. Later werd deze bepaling afgezwakt en beperkt tot de leidinggevende functies.

Toch bestaan er contacten met andere vredesorganisaties als het Comité 1961 voor de Vrede, Kerk en Vrede, Socialistische Jeugd en de P.S.P.

7. Internationale contacten

De A.A.A. is aangesloten bij de "International Confederation for Disarmament and Peace" (I.C.D.P.). De stichting maakte met een 10-tal andere buitenlandse A.A.A.organisaties deel uit van de "Europese Federatie tegen Kernbepapening". De voorzitter G.A. de BOCK was destijds penningmeester van deze federatie.

8. Activiteiten

Aanvankelijk waren de activiteiten van de stichting voornamelijk gericht tegen het houden van kernproeven e.d., later ook op het werk voor de vrede in ruimere zin.

In de beginperiode werden lezingen georganiseerd in alle delen van het land, waar professoren en geestelijken het woord voerden. Voorts werden protesten ingediend bij de regeringen van de kernmogendheden tegen de voortgaande proeven met kernwapens.

Beïnvloeding van de publieke opinie vond plaats door middel van autotochten met propagandaborden, begeleid door vliegtuigen met sleepteksten, door ingezonden stukken en artikelen in de pers, door huis-aan-huis verspreiding van folders, het houden van tentoonstellingen e.d. Ook werd steun verleent aan en deelgenomen aan acties van andere organisaties.

Na de oprichting van het Comité 1961 voor de Vrede, die zich op hetzelfde onderwerp richtte en daarmee de wind uit de zeilen nam, zijn de activiteiten van de stichting sterk teruggelopen. De stichting is thans weinig actief meer, treedt althans niet meer op de voorgrond.

STICHTING TER BEVORDERING VAN STUDIE, FORMING EN TRAINING IN GEWELDLOZE WEERBAARHEID

1. Oprichting, voorgeschiedenis, achtergronden

In 1960 werd in opdracht van "Kerk en Vrede" een studiegroep geformeerd om de mogelijkheden van geweldloze strijd, in het bijzonder met het oog op de internationale verhoudingen, te onderzoeken. Het resultaat van deze studie werd in 1964 gepubliceerd als pocketboek met titel "Geweldloze Weerbaarheid". Hierin werd de stelling geponeerd, dat weerloosheid geen alternatief is voor geweld, maar dat het alternatief gezocht moest worden in geweldloze actie, steunend op geestelijke weerbaarheid. Hiervoor werd een bepaalde vorming en training noodzakelijk geacht. Inmiddels was een lid van genoemde studiegroep met plannen gekomen om dit soort trainingswerk in navolging van andere landen ook h.t.l. aan te pakken. Andere vooraanstaande pacifisten, leden van de P.S.P. en van het Comité 29 november 1962 sloten zich bij hem aan. In februari 1963 vormden zij een "Commissie van voorbereiding over de opzet van een vormings- en trainingscentrum voor geestelijke weerbaarheid en geweldloze actie", welke commissie besloot tot het doen houden van proefcursussen. Het initiatief sloeg aan en ook in de volgende jaren werden regelmatig weekendcursussen gehouden, waarvoor een toenemende belangstelling ontstond. Daarom werd besloten tot een definitieve vorm voor dit werk te komen. Op 14 september 1966 werd te Zwolle de Stichting met de opgemelde naam opgericht. Het eigenlijke werk werd ondergebracht in een "Centrum voor geweldloze weerbaarheid".

2. Doelstellingen, beginselverklaring

Volgens de statuten stelt de Stichting zich ten doel het bevorderen van de studie, vorming en training in de geweldloze weerbaarheid door :

- a. het doen functioneren van een "Centrum voor Geweldloze Weerbaarheid" met een eigen reglement en eigen bestuur ;
- b. samenwerking met andere natuurlijke en rechtspersonen, waardoor verwezenlijking van het doel kan worden bevorderd ;
- c. alle andere wettige middelen.

Het Centrum stelt zich ten doel :

- a. vrijwilligers de gelegenheid te bieden zich te vormen tot geestelijk weerbare personen, zodanig dat zij steeds zullen trachten bij hun denken en handelen het beginsel der geweldloosheid trouw te blijven ;
- b. vrijwilligers te trainen in die methoden en middelen van handelen, welke overeenkomen met het onder a. genoemde beginsel ;
- c. het stimuleren en behulpzaam zijn bij de studie betreffende de geestelijke weerbaarheid en geweldloze actie.

3. Organisatie, structuur

a. adressen :

De Stichting is statutair gevestigd te Zwolle. Het secretariaat is gevestigd te Heiloo, Potgieterweg 16.

Het Centrum voor Geweldloze Weerbaarheid heeft nog geen vast adres. De cursussen worden op diverse plaatsen gehouden.

b. juridische vorm : stichting.

c. structuur en omvang :

De Stichting kent geen regionale of plaatselijke afdelingen en heeft ook geen leden. Het "Centrum" heeft deze evenmin, wel kunnen vrijwilligers, die belangeloos willen medewerken tot het Centrum toetreden. Zij vormen samen een "Kadergroep van Vrijwilligers", welke thans in opbouw is. Er zijn circa 1000 geregistreerde belangstellenden, waarvan enkele honderden financieel, administratief of op andere wijze tot het werk bijdragen.

d. bestuur :

Het Stichtingsbestuur bestaat uit :

voorzitter : Drs. E.A. HUISMAN, Zwolle
secretaris : Ir. J. OUWELTJES, Heiloo
penningmeester : H. CASPERS Jr., Rotterdam
lid : J.W.C. ONDERSTAL

die samen het dagelijks bestuur vormen.

Overige bestuursleden zijn :

Mevr. C.P. BOETES-RIDDER, Heiloo W.A. HARMS, Velsen-Noord
Drs. A.G. DEKKER o.p. Zwolle C.HOEK, IJmuiden
Pater Drs. J.B. DODENBIER, Zwolle T.H. KOORNWINDER, Leiden
Drs. A. DUYVENDAK, Zeist

Het Stichtingsbestuur vult zichzelf aan.

Het bestuur van het Centrum bestaat uit het Dagelijks Bestuur van de Stichting, aangevuld met 4 leden, die door de Kadergroep van Vrijwilligers worden aangewezen. Deze 4 leden zijn :

F.J. BENEDICTUS, Groningen Mej. E. TICHELAAAR
W. FAASSEN Bussum H.G.J. ZONNENBERG, Utrecht.

Voorts is er nog een Raad van Advies, bestaande uit de volgende personen :

L.C. ten CATE, Oranjewoud Ds. P.J. de RIDDER, Stiens
A. Th. J. van DIJK, Vleuten Drs. A. SAMSON, Rozendaal (Gld)
Prof. Dr. J. de GRAAF, de Bilt Prof. Dr. L. J. M. ter STEEG,
Mr. A. H. HEERING, Den Haag A. STORM, Utrecht (Huis ter Heide)
Dr. P. HOEKSTRA, Bilthoven Dr. Kr. STRIJD, Amsterdam
Ds. J. B. Th. HUGENHOLTZ, Amerongen G. H. M. VOET, Utrecht
Mej. C. MOLENAAR, Brunssum J. J. WENTINK, Amsterdam
Dr. C. Le PAIR, Beiroet Mr. J. H. van WIJK, Heemstede.

4. Publicaties, publiciteitsorganen

a. periodieken :

De Stichting geeft een voorlichtingsblad uit onder de naam "Centrumnieuws". Het verschijnt ongeveer 4 maal per jaar in een oplage van circa 1000 exemplaren en is bestemd voor cursisten, oud-cursisten, donateurs en belangstellenden.

Er is geen vaste redactie. In 1966 werd het blad samengesteld door W. FAASSEN, E.A. HUISMAN en J.W.C. ONDERSTAL vnd.

b. overige publicaties :

De Stichting publiceert incidenteel brochures of studies en geeft soms pamfletten en folders uit.

Een bekende uitgave is de brochure "Geweldloos Aktief" (1966)

5. Verhouding tot het communisme

Geen enkele binding of contact bekend.

6. Nationale contacten

Er bestaan persoonlijke contacten met andere groeperingen. De leden van het bestuur zijn vrijwel allen actieve en vooraanstaande leden van de P.S.P. en andere vredesorganisaties. Het Comité 1961 voor de Vrede steunt het "Centrum" door de deelname aan de cursussen te stimuleren en zo nodig bij te dragen in de kosten van cursisten. Goede contacten bestaan voorts met organisaties als Kerk en Vrede, Doopsgezinde Vredesgroep, Pax Christi en Polemologische instituten.

7. Internationale contacten

Er zijn persoonlijke contacten met internationale vredesbewegingen, vooral met de "War Resisters International", welke zich o.m. ook bezig houdt met het opzetten van vormings- en trainingscentra in diverse landen.

8. Activiteiten

Deze beperken zich voornamelijk tot het werk van het "Centrum", ergo het geven van cursussen en het maken van propaganda hiervoor. De cursussen bevatten informatie, bezinning en training. Techniek en tactiek zijn ontleend aan de inzichten en ervaringen van GHANDI en Ds KING. Men onderscheidt de volgende cursussen :

- informatieweekends : behandeling van achtergronden van conflicten, communicatieproblemen, vredesbrigades, legale en illegale actie en burgerlijke ongehoorzaamheid.
- beziningsweekends : theorie en praktijk van meditatie en intermenselijke relaties.
- trainingsweekends : training in geweldloze actie, vorming in de techniek en tactiek daarvan, bestaande uit de volgende punten :
 - voorlichting (verklaringen, vlugschriften, oproepen, leuzen, ingezonden stukken e.d.)
 - onderhandelen en bemiddelen (gesprekken, verzoekschriften, petitie e.d.)
 - verzetsacties (demonstraties, zit-acties, protestmarsen, burgerlijke ongehoorzaamheid)
 - stilte-bijeenkomsten, gebedsbijeenkomsten, vasten e.d.

De Stichting heeft wel plannen om uit de z.g. Kadergroep van Vrijwilligers actiegroepen te vormen, die bij voorkomende gelegenheden het geleerde in praktijk moeten brengen, maar verder dan plannen is het nog niet gekomen.

CONFIDENTIEEL

STICHTING VREDESOPBOUW1. Oprichting, voorgeschiedenis, achtergronden

De Stichting Vredesopbouw is op 14-7-1960 te Amsterdam in het leven geroepen door A. G. DAKE.

Aanleiding tot de oprichting was de overtuiging van de stichter, dat naast de bestaande organisaties voor studie of actie m.b.t. de vragen van oorlog en vrede of bepaalde aspecten daarvan, behoefte bestond aan een organisatie, die het tot stand komen en het groeien van een positieve vredesgezindheid in al haar aspecten bevordert. De Stichting heeft geen politieke achtergrond en is niet verbonden met enige godsdienstige of levensbeschouwelijke instelling.

2. Doelstelling, beginselverklaring

De Stichting heeft ten doel de bevordering van de vrede en de vreedzame samenleving tussen de volkeren (art. 2 der statuten).

Volgens artikel 3 der statuten tracht de Stichting dit doel te bereiken door het zoveel als mogelijk zal blijken toepassen, zowel in Nederland als daarbuiten, van de volgende middelen:

- a. het nastreven van de geestelijk-zedelijke opbouw en omkeer van personen en volkeren (zielszorg) en het beïnvloeden ten goede van hun motieven en doelstellingen, uitgaande van de gedachte, dat hiermede een onontbeerlijke grondslag voor de wereldvrede gelegd wordt;
- b. het i.v.m. het onder a. omschreven bestuderen van de invloed van geloof, levenshouding en levensverandering op de verhouding tussen de volkeren ;
- c. het verlenen van daadwerkelijke en/of financiële hulp aan organisaties, die de beoefening van de onder a. omschreven zielszorg ten doel hebben;
- d. het stimuleren van de ontwikkeling van een vredeswetenschap en van de beoefening daarvan ;
- e. het verlenen van daadwerkelijke en/of financiële steun aan organisaties en instellingen, die de onder d. bedoelde ontwikkeling en beoefening beogen ;
- f. het verlenen van daadwerkelijke en/of financiële steun aan personen voor de bestudering van en het publiceren over onderwerpen, die voor de ontwikkeling en beoefening van de vredeswetenschap bevorderlijk zijn ;
- g. het bevorderen en steunen van maatregelen tot oprichting en instandhouding van wetenschappelijke instituten ter bestudering van de vredeswetenschap en het ter beschikking stellen van beurzen aan personen, die een opleiding aan deze instituten volgen ;
- h. het oprichten of mede-oprichten van bijzondere leerstoelen ter beoefening van de vredeswetenschap aan universiteiten en hogescholen met inachtneming van de te dien aanzien gegeven wettelijke voorschriften;
- i. het bevorderen van de kennis en ontwikkeling van het volkenrecht en de leer van de internationale organisaties en betrekkingen ;
- j. het vormen, instandhouden en publiceren van een overzicht van personen en instellingen in en buiten Nederland, die zich bijzonder toeleggen op het bevorderen van de vrede ;
- k. het daadwerkelijk en financieel samenwerken met die organisaties, die tot hetzelfde doel als de stichting in algemene zin werkzaam zijn.

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

3. Organisatie, structuura. adres :

Statuair plaats van vestiging : Amsterdam.
Adres van het Bureau van de Stichting : Oegstgeest, Willinklaan 10

b. juridische vorm : Stichtingc. structuur en omvang :

Er zijn geen regionale of plaatselijke afdelingen. De Stichting kent geen leden, wel een 25-tal begunstigers

d. bestuur :

Het bestuur van de stichting wordt gevormd door :

voorzitter	: Prof Dr P.H. KOOMANS, Amsterdam
secretaris	: Dr N.A.C. SLOTEMAKER DE BRUINE, Oegstgeest
penningmeester	: Mr. A.C.A. DAKE, 's Gravenhage
leden	: Mev. M. Th. DAKE, Oegstgeest Dr W.J.L. DAKE, Oegstgeest G.J. KIRCOZ, Overveen Prof. Dr E. LANDHEER, Wassenaar G.J.N.M. RUYGERS, Rijswijk (ZH)

College van Advies:

Prof. Dr. H. BERKHOF,	Oegstgeest
Prof Dr. P.J. BOUMAN,	Groningen
Drs J. KUYPER,	Blaricum
Prof Dr Ir A.F. van LEEUWEN	s.j. Nijmegen
Dr. A. Th. van LEEUWEN,	Driebergen
Prof Jhr Mr H.F. van PANHUYS,	Wassenaar
Mr M. van der STOEL,	's Gravenhage.

4. Publicaties, publiciteitsorganena. periodieken :

De Stichting verzorgt een periodiek, genaamd "Vredesopbouw" ; dit blad verschijnt tenminste zes maal per jaar en is in hoofdzaak bestemd voor ontwikkelde belangstellende lezers. Oplage 1000 stuks. Er is een Redactiecommissie, bestaande uit :

voorzitter	: Prof Dr B. LANDHEER, Wassenaar
secretaris	: Dr N.A.C. SLOTEMAKER DE BRUINE, Oegstgeest
leden	: Dr W.J.L. DAKE, Oegstgeest; G.J. KIRCOZ, Overveen; Prof Dr P.H. KOOMANS, Amsterdam; S. KOSTER, Bentveld; Mevr Dr W.H. POSTHUMUS-v.d. GROOT, Amsterdam.

Redactieadres : Willinklaan 10, Oegstgeest.

b. overige publicaties :

- Vrede als opgave en uitdaging (1963)
- Overzicht der Nederlandse Vredesorganisaties (1963 en tweede herziene uitgave 1967)
- Herdrukken van de Encyclieken "Pacem in Terris" en "Populorum Progressio" in samenwerking met andere vredesorganisaties.

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

5. Verhouding tot het communisme

Geen contact of samenwerking bekend.

6. Nationale contacten

Er is een niet geregementeerde samenwerking ad hoc met enkele andere vredesorganisaties. Publicaties van het Nederlands Pugwash Komitee worden opgenomen in het blad "Vredesopbouw" van de Stichting. Voor de herziening van 1967 van het onder punt 4 b genoemde "Overzicht der Nederlandse Vredesorganisaties" heeft de Stichting destijds contact opgenomen met de daarin te vermelden organisaties en hen een vragenlijst ter beantwoording voorgelegd.

7. Internationale contacten : Gene.8. Activiteiten

De Stichting houdt zich in hoofdzaak bezig met de activiteiten als in punt 2 omschreven. De werkzaamheden zijn aangevangen met het vestigen van een bijzondere leerstoel bij de Rijksuniversiteit te Groningen waarbij Prof. Dr B. LANDHEER werd benoemd als bijzonder hoogleraar om te doceren : "De sociologie van de internationale betrekking met gerichtheid op de vredesproblematiek".

Wanneer daartoe aanleiding was is financiële steun gegeven aan organisaties, werkzaam voor studie en bevordering van de vrede. De Stichting voert geen politieke actie.

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

WERELD FEDERALISTEN BEWEGING NEDERLAND (W.F.B.N.)1. Oprichting, voorgeschiedenis, achtergronden

De W.F.B.N. werd op 1 maart 1948 te Amsterdam opgericht door een voorlopig bestuur onder leiding van Dr. J. HARDON. Aanleiding tot de oprichting was het aan de dag getreden onvermogen van de Verenigde Naties om de wereldvrede te verzekeren en een wereldeenheden te bewerkstelligen. Voorts de noodzakelijkheid om de toen reeds bestaande, maar sterk verdeelde, wereldfederalistische beweging in ons land beter te organiseren. De beweging kwam pas goed op gang in 1950, toen men voor het eerst officieel naar buiten trad met een eigen blad, een vastgelegde beginselverklaring en een veertiental "principiële richtlijnen". De W.F.B.N. heeft geen politieke achtergrond, is niet verbonden aan enige godsdienstige of levensbeschouwelijke instelling en staat open voor iedere Nederlandse ingezetene, zonder onderscheid van ras, wereldbeschouwing of politieke gezindheid.

2. Doelstellingen, beginselverklaring

De W.F.B.N. streeft naar het tot stand komen van een wereldgezagsorgaan op federale grondslag, uitgerust met voldoende wetgevende, rechtsprekende en uitvoerende macht om internationale geschillen en belangentegenstellingen op vreedzame wijze te regelen en om een blijvende internationale vrede en veiligheid te vestigen en te handhaven. Uit deze bevoegdheden dienen ook de mogelijkheden voort te komen om een rechtsorde te scheppen, die aangepast kan worden aan veranderde omstandigheden.

Een algehele en volledige ontwapening met een deugdelijk contrôle-systeem is onverbreeklijk verbonden aan het totstandkomen van de wereldrechtsorde. De bewapening van de staten dient dan ook beperkt te blijven tot een zodanige als nodig is voor de handhaving van de binnenlandse orde.

Om de wereldrechtsorde te kunnen handhaven dient het wereldgezagsorgaan te beschikken over een wereldpolitie-macht.

De W.F.B.N. is van mening, dat de totstandkoming van een wereldgezagsorgaan bij voorkeur dient te geschieden langs de weg van hervorming van de Verenigde Naties.

De W.F.B.N. ziet voorts als haar taak het Nederlandse volk over deze zaken voor te lichten en het te activeren voor het wereldvredesvraagstuk en het besef van zijn verantwoordelijkheid temidden der volkeren te wekken en te versterken.

De W.F.B.N. heeft op 16 november 1966 een program voor de vrede gepubliceerd, bestaande uit de volgende punten :

- a. directe vredesoperaties van het secretariaat van de V.N. ;
- b. versterking van het Internationale Hof van Justitie door intrekking van nationale voorbehouden; partijen moeten zich aan de uitspraken van het Hof gebonden achten ;
- c. als eerste stap om tot ontwapening te komen het sluiten van een verdrag tegen verdere verspreiding van kernwapens, uitbreiding van het beperkte kernstopaccorder en stopzetting van de productie van kernwapens ;

CONFIDENTIEEL

- d. instelling van kernwapenvrije zônes, neutralisering van gebieden als Zuid-Oost Azië onder waarborgen van de V.N., demilitarisering van de ruimte ;
- e. aandrang van de Nederlandse regering op het beleggen van een conferentie van alle regeringen tot versterking van de V.N.; ontwikkeling van vredeskorpsen; toelating van communistisch China tot de organisatie van de V.N.
- f. internationale planning en coördinatie van ontwikkelingshulp ;
- g. doeltreffende overheidssteun voor de wetenschappelijke benadering van vraagstukken van oorlog en vrede ;
- h. meer aandacht op scholen voor mede-wereldburgers.

Het vredesprogramma, dat op de Algemene Vergadering van 8-5-1967 werd goedgekeurd, is ingedeeld in drie fasen :

- 1e fase (tot 1970) : in deze fase dienen de vredeshandhavende functie van de V.N. en de bevoegdheden van het Internationale Gerechtshof te worden versterkt en moeten ontwapeningsmaatregelen worden getroffen. NAVO en Warschaupact - of de ledenstaten afzonderlijk - zouden een niet-aanvalsverdrag moeten sluiten.
- 2e fase (tot 1977) : Een kernwapenvrije zône in Europa zou moeten worden ingesteld; de beide Duitslanden volledig gedemilitariseerd.
- 3e fase (tot 1992) : Hierin zou de verplichte jurisdictie van het Internationale Gerechtshof tot stand moeten komen. NAVO, Warschaupact en andere militaire organisaties zouden moeten worden opgeheven. Alle A.B.C. wapens moeten dan zijn vernietigd.

3. Organisatie, structuur

a. adressen :

Statuaire plaats van vestiging is Amsterdam
Adres secretariaat : Burgem. Patijnlaan 49, 's Gravenhage.

b. juridische vorm :

De W.F.B.N. is een vereniging, goedgekeurd bij K.B. van 7-12-1953.

c. structuur en omvang :

Er zijn afdelingen in Alkmaar, Amsterdam, Arnhem, Bussum, Epe, 't Gooi, 's Gravenhage, Groningen, Haarlem, Leeuwarden, Nijmegen, Utrecht en Wageningen.

Er is nog een jongerengroep, genaamd "Werkgemeenschap van Jonge Wereldfederalisten", die de status heeft van een afdeling.
In totaal zijn er ongeveer 2000 leden, merendeels intellectuelen.

d. bestuur :

Erepresident is de oprichter Dr. J. HARDON, Lochem.
De Algemene Vergadering is bekleed met de uiterste en hoogste macht. Namens deze oefent het Hoofdbestuur toezicht uit op en draagt mede verantwoordelijkheid voor de werkzaamheden van het Dagelijks Bestuur.

Het Hoofdbestuur bestaat uit de volgende leden :

Prof. Dr. H. BRINK o.p.	Drs. H.J. NANNEN
Ir. J.V. COLIJN	Ir. H.E.C. POORTMAN
Mr. G.W. HAAS	Ir. J.D. SPAARGAREN
Mevr. M.L. HOPLAND - KOMTER	F.E. SPIERING
Mevr. J.C. v.d. LEK - SIPS	Chr. WAGTER
Mevr. H. MEYERS - KEHRER	Drs. J.P. van ZWEDDEN

Aan het Hoofdbestuur zijn nog toegevoegd Dr. J.H. AAFJES en H. BOSCHMA als vertegenwoordigers van de Afdelingsraad en Mej. M.F.P. van de RIET (Amsterdam) als vertegenwoordigster van de Studentenvereniging voor Internationale Betrekkingen. Het Hoofdbestuur wordt jaarlijks gekozen door de Algemene Vergadering. Kandidaatstelling gebeurt door het hoofdbestuur, de afdelingen en de leden.

Het Dagelijks Bestuur wordt gevormd door :

algemeen voorzitter	: Drs. Chr. N. van WIJNGAARDEN, Voorburg
vice-voorzitter	: Prof. O. KOEFOED, Voorburg
algemeen secretaresse	: Mej. E.E. v.d. LELIE, Rijswijk (Z.H.)
tweede secretaresse	: Mevr. J.G. MERENS-BONSET, Voorschoten
secretaris	: Drs. D. van SABBEN, De Bilt
algemeen penningmeester	: H. SEELEMEYER, Amsterdam
beleids- en voorlichtingssecretaris	: Drs. L. WECKE, Arnhem
hoofdreductrice	: Mej. Mr. A.W. HENNY, Den Haag
toegevoegde leden	: H. DUPONT, Utrecht Th. E. KNEGT, Amstelveen Drs. J. VERMEULEN, Leidschendam.

Er is nog een Raad van Advies, gevormd door de volgende leden:

Prof. Jhr. Dr. F.A.M. ALTING von GEUSAU	Dr. J.A. de KONING D. v.d. MEULEN
Mr. Dr. C. BERKHOUWER	Prof. Mr. B.V.A. RÖLING
Mr. C.A. BOS	G.J.N.M. RUYGERS
Prof. Mr. W.F. de GAAY FORTMAN	Dr. C.J. SCHUURMAN
Dr. J. HARDON	Dr. W.J. SCHUYT
Prof. Dr. T.T. ten HAVE	Mr. G.H. SLOTEMAKER de BRUINE
Prof. Dr. W.R. HEERE	Prof. Dr. J. TINBERGEN
Mr. N.J.C.M. KAPPEYNE van de COPPELLO	

4. Publicaties, publiciteitsorganen

a. periodieken:

- "WERELDFEDERATIE", uitgave van de W.F.B.N., verschijnt tweemaal per maand in oplage van 2500 exemplaren, bestemd voor leden, abonnees en andere belangstellenden, instellingen, bibliotheken.
Hoofdreductie : Mej. Mr. A.W. HENNY, Den Haag
Overige redactieleden : Drs. J. VERMEULEN, Drs. L. WECKE en Drs. C.N. van WIJNGAARDEN.
Redactie-adres : Burgem. Patijnlaan 49, Den Haag
- "START", periodiek van de "Werkgemeenschap van Jonge Wereldfederalisten". Redacteur : Chris WAGTER, Notenstraat 13, Amsterdam.

CONFIDENTIEEL

b. Overige publicaties :

De W.F.B.N. publiceert incidenteel brochures en studies ; jaarlijks verschijnt een serie syllabi ten behoeve van gebruik door gespreksgroepen. Voorts worden bij diverse gelegenheden pamfletten en folders uitgegeven.

Enkele door W.F.B.N. uitgegeven brochures zijn :

- Federale Wereldregering een Noodzaak !
- Op zoek naar vrede; toespraken President J.F. Kennedy - 1963
- Wereldfederalisme. Een Federalist antwoordt een Fatalist - 1965
- Voorstellen tot herziening van het Handvest der Verenigde Naties - herdruk 1965.
- Informatiebrief, een schriftelijke introductie van de W.F.B.N. - 1965, 1967.
- Programma voor de Vrede - 1967.

5. Verhouding tot het communisme

Van enige contact of samenwerking met communistische organisaties is tot dusverre niets gebleken. Inhaerent aan het federalisme is wel een onbevooroordeelde opstelling ten aanzien van communistische landen.

6. Nationale contacten

Er is een geregelde, maar ongereguleerde samenwerking met andere vredesorganisaties, zoals de Anti Atoombom Actie, Doopsgezinde Vredesgroep, Genootschap der Vrienden (Quakers), Kerk en Vrede, Pax Christi, Sjaloom, Stichting Vredesopbouw, Comité 1961 voor de Vrede e.d.

Voorzover bekend echter geen samenwerking met de "Nationale Stichting Propaganda Federale Wereldregering" of andere wereldfederalistische groepjes.

De W.F.B.N. heeft een vertegenwoordiger in de NOVIB. De Studentenvereniging voor Internationale Betrekkingen en de W.F.B.N. hebben over en weer vertegenwoordigers in elkaars hoofdbesturen.

In het kader van het Jaar van Internationale Samenwerking bestonden er in 1965 contacten met de Vereniging voor Internationale Rechtsorde (VIRO), Nederlandse Organisatie voor Internationale Bijstand (NOVIB), Atlantische Commissie, Europese Federalisten, UNESCO e.a. organisaties.

7. Internationale contacten

De W.F.B.N. is aangesloten bij de "World Association of World Federalists (W.A.W.F.), waarvan het internationaal secretariaat gevestigd is op het adres van de W.F.B.N. : Burgem. Patijnlaan 49 te Den Haag. Voorts bestaan er contacten met nevenorganisaties in het buitenland, t.w. :

Frankrijk	: Union Fédéraliste Mondiale, te Parijs
Duitsland	: Welföederalisten Deutscher Zweig EV, Frankfurt
Engeland	: Federal Union Ltd, te Londen
Belgie	: Union Fédérale, te Brussel
U.S.A.	: United World Federalists, te Washington D.C.

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

8. Activiteiten

Gedurende de eerste tien jaar van zijn bestaan legde de W.F.B.N. in de propaganda sterk de nadruk op de noodzaak van herziening van het Handvest der Verenigde Naties. Daarna verschoof het accent meer naar het propageren van praktische maatregelen, die het gezag van de V.N. moeten versterken en deze organisatie moeten stuwen in de richting van een werkelijke wereldfederatie.

De activiteiten van de W.F.B.N. worden de laatste jaren ook steeds meer gericht op de propaganda voor de bevordering van een goede verstandhouding tussen de volkeren door een politiek van ontspanning, wapenbeheersing en geleidelijke ontwapening in Europa en voor verbetering van de ontwikkelingshulp.

Jaarlijks wordt tenminste een weekendconferentie georganiseerd, gewijd aan een actueel wereldprobleem. Incidenteel vinden ook conferenties in samenwerking met andere groeperingen plaats.

De W.F.B.N. probeert voorts het beleid van de Nederlandse regering te beïnvloeden door zich met haar verlangens tot de ministers of de volksvertegenwoordiging te wenden. In de Tweede Kamer-fracties van alle grote partijen zit een lid van de Raad van Advies van de W.F.B.N. !

Voorts wordt medewerking verleend aan activiteiten van andere vredesbewegingen. Zo heeft W.F.B.N. actief deelgenomen aan de manifestaties van de Vredesweek 1967 van het Interkerkelijk Vredesberaad en medewerking verleend aan de uitgave van de vredeskrant "Vijf voor de Vrede" van Militia Christi en Sjaloom.

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

WERKGROEP ANTI MILITARISTISCHE STUDENTEN (W.A.S.)- VREDESACTIEGROEP VAN STUDENTEN (V.A.S.)1. Oprichting, voorgeschiedenis, achtergronden

De W.A.S. werd op 29 november 1951 te Amsterdam opgericht en omvatte aanvankelijk slechts studenten van beide Amsterdamse universiteiten. In 1960 werden ook in Utrecht en Delft afdelingen opgericht, in 1961 volgden Groningen en Leiden en in 1962 Wageningen.

De W.A.S. is of was niet aan een bepaalde politieke richting of levensbeschouwing verbonden en hield bij de oprichting het politieke element ook duidelijk buiten het program.

Na een periode van grote activiteit volgde verslapping. In 1964 sloot de grootste Amsterdamse afdeling zich aan bij het landelijk verbond van Pacifistisch Socialistische Jongeren Werkgroepen.

In 1965 werd bekend, dat althans de Groningse afdeling tot naamswijziging was overgegaan en zich voortaan "Vredesactiegroep van Studenten" (V.A.S.) zou noemen.

Zowel over het voortbestaan als over de naam bestaat thans weinig zekerheid; mogelijk is de werkgroep inmiddels geruisloos ter ziele gegaan. Wat activiteiten betreft is de W.A.S. in ieder geval verdrongen door actievere studenten- en jongerengroeperingen als de P.S.J.W., Politeia, S.J. en S.V.B.

2. Doelstellingen, beginselverklaring

De W.A.S. is - of was - een werkverband, dat studenten verenigt in samenwerking en op grondslag van :

- het afwijzen van de bereidheid - en daarmee van alle toebereidselen - tot georganiseerde dodelijke geweldpleging, ongeacht hun fundering van deze afwijzing ;
- het zoeken naar bovengewelddadige vormen van menselijk samenleven, ongeacht hun opvatting inzake alternatieve strijdwijzen en inzake oorzaken van en wettelijke maatregelen tegen het plaats hebben van militaire botsingen.

De W.A.S. stelt (stelde) zich ten doel :

- het anti-militarisme als probleem tot leven wekken in de studentenwereld ;
- het bevorderen van de gelegenheid tot individuele kennisneming van het anti-militarisme in al zijn schakeringen ;
- het bevorderen van de bezinning op vragen en eisen van een anti-militaristische houding ;
- het dienen van de anti-militaristische beweging in het algemeen.

3. Organisatie, structuur

Afdelingen zijn of waren er in Amsterdam, Delft, Leiden, Groningen Utrecht en Wageningen. Tussen deze afdelingen bestaat (bestond) weinig samenhang. Een landelijk bestuur en adres is dan ook niet bekend. Zo was het ook mogelijk, dat in 1964 de belangrijkste Amsterdamse afdeling zich aansloot bij de P.S.J.W. Niet bekend is of daarmee deze afdeling ophield te bestaan of dat het slechts een nauwe vorm van samenwerking betrof.

Eind 1963 bedroeg het totaal aantal leden slechts ongeveer 100 man.

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

4. Publicaties, publiciteitsorganen

Het orgaan van de W.A.S. bestaat c.q. bestond uit een gestencild periodiek met de naam "W.A.S." Incidenteel werden ook pamfletten vervaardigd en verspreid.

5. Verhouding tot het communisme

Geen rechtstreekse bindingen met communistische organisaties. Wel werd door leden deelgenomen aan acties, waaraan ook communisten hun medewerking verleenden.

6. Nationale contacten

In 1962 trachtte de Democratisch Socialistische Studentenvereniging "Politeia" tot een fusie met de W.A.S. te komen. Als gevolg van de a-politieke houding van de werkgroep kon deze fusie geen doorgang vinden; wel werd toen besloten tot een nauwe samenwerking in studiegroepen. Contacten waren er ook met de P.S.J.W., waarbij de Amsterdamse afdeling van de W.A.S. zich in 1964 aansloot. Verder werd in het verleden bij diverse acties samengewerkt met andere vredesorganisaties, zoals het Comité 1961 voor de Vrede. Persoonlijke contacten bestonden met het Comité 29 november 1962 door toetreding van verschillende figuren uit de W.A.S.

7. Internationale contacten : gene.8. Activiteiten

De W.A.S. hield zich in het begin voornamelijk bezig met het organiseren van lezingen, studiekringen en studieweekends, waarbij onderwerpen als "opbouw van de vrede", ontwapening, oorzaken van oorlogen en conflicten door diverse belangrijke sprekers vanuit wetenschappelijk, politiek of godsdienstig standpunt werden benaderd.

De W.A.S. zorgde ook voor het gemakkelijk bereikbaar zijn van lectuur over vredeszaken en beschikte daartoe over een kaartsysteem van anti-militaristische en pacifistische literatuur.

De grootste bloei beleefde de W.A.S. tussen 1958 en 1961, in welke jaren tal van lezingen e.d. werden gehouden. Ook naar buiten trad de werkgroep vaak actief op. De Groningse afdeling organiseerde op 9 december 1961 een anti-atoombom-tentoonstelling onder de naam "Mensheid zonder schuilplaats". De afdelingen Amsterdam en Leiden demonstreerden tezamen met andere groeperingen tegen de NATO-taptoe op 5-7-1963 en in het bijzonder tegen de Portugese deelname daaraan. Voorts vonden incidenteel verspreidingen van pamfletten plaats, o.m. bij een vliegfeest te Eelde op 13-6-1964. In dat jaar nam de W.A.S. ook deel aan de communistische "Volkeltocht" met Pinksteren.

De laatste jaren vindt weinig eigen activiteit meer plaats. Wel werd - zij het meer in naam dan in daad - medewerking verleend aan de activiteiten van het Comité 1961 voor de Vrede.

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

WERKGROEP VOOR DE VREDE (Limburg)1. Oprichting, voorgeschiedenis, achtergronden

De Limburgse "Werkgroep voor de Vrede" - niet te verwarren met de Limburgse "Gespreksgroep voor de Vrede" - is op 16 sept. 1963 te Brunssum opgericht. Oorspronkelijk vormde de groep de Limburgse afdeling van de Algemene Nederlandse Vredes Actie (A.N.V.A.), maar omdat het lidmaatschap van deze organisatie destijds door de Bisschop van Roermond voor Rooms-Katholieken ongewenst werd geacht, heeft de afdeling zich officieel van de A.N.V.A. los gemaakt en is als werkgroep onder opgemelde naam zelfstandig gaan optreden.

2. Doelstellingen, beginselverklaring

Ondanks de afscheiding van de A.N.V.A. is de ideologische verbondenheid met deze organisatie gebleven. De Werkgroep streeft dus dezelfde doeleinden na en stelt zich op een zuiver pacifistisch standpunt.

3. Organisatie, structuur

a. adres : vermoedelijk Brunssum, Mettebos 33 (Mej. Molenaar)

b. juridische vorm : geen

c. structuur en omvang :

De Werkgroep bestaat al vanaf de oprichting uit een 14-tal personen van verschillende gezindte, merendeels wonend te Brunssum of Heerlen. Er zijn geen afdelingen. Vergaderingen vinden doorgaans op huisadressen van de leden plaats.

d. bestuur :

voorzitter : Pater Drs B.J. DODENBIER s.m.a., Aalbeek
secretaresse : Mej. C. MOLENAAR, Brunssum
penningmeesteresse: Mej. A. GOOTJES, Heerlen
brochuredepot : P. de JONG, Brunssum

4. Publicaties, publiciteitsorganen

De Werkgroep heeft geen eigen blad. De leden zijn vermoedelijk geabonneerd op het blad "Vredesactie" van de A.N.V.A. Bij voorkomende gelegenheden worden wel eens pamfletten uitgegeven.

5. Verhouding tot het communisme

Mej. MOLENAAR - die in de Werkgroep min of meer de dienst uitmaakt - wil de groep zuiver en vrij van politieke smetten houden. Met name distancieert zij zich van communistische vredesactiviteiten, die volgens haar altijd stroken met de communistische doeleinden en niet zuiver pacifistisch en anti-militaristisch gericht zijn. Communisten zouden wel lid van de Werkgroep kunnen worden als zij de statuten van de werkgroep zouden willen ondertekenen, hetgeen strijdig zou zijn met hun beginselen. Overigens worden communisten wel voor de openbare bijeenkomsten van de Werkgroep uitgenodigd en hebben zij hieraan meermalen gehoor gegeven.

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

6. Nationale contacten

Er bestaat uiteraard nauw contact met de A.N.V.A. ; voorts ook met het "Centrum voor geweldloze weerbaarheid"; persoonlijke banden zijn er met de P.S.P., Kerk en Vrede, Pax Christi e.d. Er bestaat ook wel contact met de Limburgse "Gespreksgroep voor de Vrede", o.m. doordat leden van beide groepen over en weer elkaanders bijeenkomsten bezoeken. Omdat volgens Mej. MOLENAAR in deze groep de communisten er de dienst uitmaken, weigert zij echter iedere vorm van samenwerking of medewerking met deze groep.

7. Internationale contacten

De Werkgroep is rechtstreeks aangesloten bij de "War Resisters International". Voorts bestaan er contacten met het "Deutsche Friedens-Gesellschaft" te Keulen en Linz.

8. Activiteiten

De Werkgroep heeft sinds haar oprichting een behoorlijke activiteit ontplooid. Regelmatig werden en worden vergaderingen en openbare bijeenkomsten gehouden. In het verleden werd o.m. actie gevoerd tegen het kopen van z.g. oorlogsspeelgoed ; in 1963 diende de Werkgroep een protest in bij de Franse Ambassade m.b.t. de behandeling van dienstweigeraars in Frankrijk en bij de burgemeester van Alabamy n.a.v. de arrestatie van deelnemers aan de Quebec-Cuba-mars. Leden van de Werkgroep nemen regelmatig deel aan anti-atoombombarsen en andere protestdemonstraties van andere of samenwerkende vredesorganisaties.

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

ZEEUWS VREDES COMITÉ (Z.V.C.)1. Oprichting, voorgeschiedenis, achtergronden

Het Zeeuws Vredes Comité is in 1964 opgericht als voortzetting en bundeling van bestaande georganiseerde vredesacties in Zeeland. Aanleiding tot de oprichting was de verontrusting over de toenemende spanningen in de wereld, de voortschrijdende bewapening en de ontwikkeling en het gebruik van A.B.C. wapens. Het Z.V.C. heeft geen politieke achtergrond en is niet verbonden aan enige godsdienstige of levensbeschouwelijke instelling. Het lidmaatschap staat open voor ieder, die haar overtuiging deelt en zich daarvoor wil inzetten.

2. Doelstellingen, beginselverklaring

Het Z.V.C. spreekt als haar overtuiging uit, dat ieder mens de plicht heeft te werken aan het tot stand brengen van een stabiele wereldvrede. Om de massa hiervan te doordringen, wil het comité bijdragen tot de vorming van de openbare mening in die geest, door :

- a. het uitgeven van een periodiek orgaan, van brochures en pamfletten;
- b. het zo nodig door demonstraties protesteren tegen zaken, die de vrede in de weg staan ;
- c. het houden van gespreksavonden, openbare vergaderingen, teach-in's en dergelijke ;
- d. het in ingezonden stukken in de pers appelleren aan de vredeswil en het geweten van de massa.

3. Organisatie, structuura. adres :

Correspondentie-adres en secretariaat van het Z.V.C. is gevestigd te Vlissingen, Schaepmanstraat 35 (huisadres van B.van Mourik)

b. juridische vorm : Comitéc. structuur en omvang :

In de eerste vier jaar van haar bestaan was de organisatie van het Z.V.C. zo los mogelijk. Naar buiten trad een kern op, die het vertrouwen van de sympathiserenden genoot. In aug. 1968 werd echter besloten over te gaan tot een wat meer bestuurlijke vorm en het uitgeven van een soort beginselverklaring en program. Op een vergadering van 24 augustus 1968 werden deze zaken geregeld. Het Z.V.C. bestaat nu uit een Kern van 10 leden en een aantal sympathisanten. De Kern is autonoom en verantwoordelijk voor het functioneren van de beweging en organiseert ieder jaar een vergadering, tijdens welke aan de sympathisanten rekening en verantwoording moet worden afgelegd. Sympathisant is ieder, die zich als zodanig aanmeldt bij de Kern. Men beschikte over circa 130 contactadressen in Zeeland. Hieruit zouden plaatselijke en regionale commissies worden gevormd om aan de activiteiten van het comité verder gestalte te geven.

d. bestuur :

Het bestuur wordt dus gevormd door de "kern", bestaande uit 10 leden met verschillende politieke (CFN, PSP, PvdA en geen partij) en geestelijke (N.H., R.K., Geref., Doopsgez. en geen geloof) achtergronden. Namen van deze kernleden zijn :

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

F.W. ADRIANSEN, Middelburg ;
 Drs. C. van DUIN, Doopsgez. predikant/godsdienstleraar te Goes ;
 P.L. KORSTANJE, Goes ;
 F.J. LACOR, Vlissingen ;
 B. van MOURIK, Vlissingen, vermoedelijk optredend als secretaris ;
 E.G. PEL, Vlissingen ;
 E.P. REINHOUT, Wolphaartsdijk ;
 A.W. de SCHIPPER, Kapelle ;
 M.C. POLDERMAN, Goes ;
 G. de BEYN, Clinge .

4. Publicaties, publiciteitsorganena. periodieken :

Het Z.V.C. heeft een gestencild orgaan, genaamd "Vredesbulletin", dat iedere maand behoort te verschijnen en behalve voor leden en sympathisanten ook voor verspreiding bestemd is. Redactie en administratie : B. van MOURIK, Schaepmanstraat 35 te Vlissingen .

b. overige publicaties :

Incidenteel en bij acties worden brochures en pamfletten e.d. uitgegeven en verspreid ; voorts worden ook wel advertenties in de pers geplaatst, welke oproepen tot deelname aan bepaalde acties en demonstraties.

5. Verhouding tot het communisme

Het Z.V.C. zou destijds op communistisch initiatief tot stand zijn gekomen. In de kern hadden steeds twee communisten (w.o. E.G. PEL) zitting, die een onevenredig grote invloed uitoefenden. PEL maakt ook nu deel uit van de nieuw gevormde kern. Acties van het Z.V.C. kregen tot dusverre grote publiciteit in het comm. blad De Waarheid en actieve steun van de C.P.N

6. Nationale contacten

Bij bepaalde acties wordt samenwerking of medewerking verleend aan andere vredesorganisaties, zoals Comité 1961 voor de Vrede, Interkerkelijk Vredesberaad, Kerk en Vrede. Persoonlijke banden bestaan met diverse politieke partijen , o.a. PSP. Het Z.V.C. hoopt op vriendschap en samenwerking met een pas opgerichte Zeeuws-Vlaamse werkgroep "Vrede en Gerechtigheid", welke begonnen is aan een handtekeningenactie voor solidariteit met de ontslagen Italiaanse priester Enzo Mazzi, die zijn werkkring had in de armste wijken van Florence.

7. Internationale contacten : niet bekend.8. Activiteiten

Het Z.V.C. is tot dusverre een zeer actieve groepering gebleken. In het verleden werden reeds vele activiteiten ontplooid van de onder punt 2 genoemde soort. Het Z.V.C. heeft zich vooral gericht tegen het Amerikaanse optreden in Vietnam. Op 21-6-1966 werd te

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

Vlissingen een teach-in georganiseerd, tijdens welke de basis werd gelegd voor een grote petitionnementsactie, welke ten doel had de kwestie Vietnam op de agenda van de Tweede Kamer geplaatst te krijgen. In de daarop volgende jaren werden herhaaldelijk nog protestmarsen e.d. georganiseerd. In 1968 liet het comité via Kamerleden vragen aan de Regering stellen betreffende de vermoede inschakeling van de Amerikaanse firma DOW Chemical te Terneuzen bij de fabricage van napalm voor gebruik in Vietnam. Ook opende het Comité in 1968 een speciale giro-rekening voor de slachtoffers van de Amerikaanse bombardementen op Noord Vietnam; de verkregen gelden zouden worden overgemaakt aan de Medische afdeling van het Noord-Vietnamese Bevrijdingsfront. Het Z.V.C. ageerde in het verleden ook meermalen tegen het houden van militaire evenementen als parades, tentoonstellingen e.d. In de jaren 1967 en 1968 werd door het Z.V.C. actief deelgenomen aan de manifestaties in het kader van de Vredesweek, uitgaande van het Interkerkelijk Vredesberaad (zie aldaar). In een speciaal "Vredesbulletin" maakte het comité hiervoor propaganda, daarbij tevens de kans benuttend voor eigen parochie te preken om sympathisanten te werven. Naar aanleiding van de inval in Tsjechoslowakije stuurde het Z.V.C. in augustus 1968 een brief aan de diplomatieke vertegenwoordigingen h.t.l. van de U.S.S.R., Polen, D.D.R., Hongarije en Bulgarije met een scherp protest tegen deze interventie en het verzoek dit protest aan de resp. regeringen door te geven. In het kerstnummer 1968 van het Vredesbulletin nam het comité stelling tegen de Nederlandse verhoging van de NAVO bijdrage met 225 miljoen. Volgens het comité had de Regering de Tsjechische kwestie misbruikt om de NAVO eisen erdoor te drukken. Het Z.V.C. lanceerde hierbij een petitionnementsactie om van de volksvertegenwoordiging te eisen deze verhoging ongedaan te maken. Enkele leuzen uit dit Vredesbulletin waren: "Nederland uit de NAVO", "het kabinet De Jong ten val", "tegen de gevestigde orde", "tegen de confessionele partijen" e.d.

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

Internationale vredesorganisaties waarbij Nederlandse bewegingen zijn aangesloten of wier activiteiten zich ook tot ons land uitstrekken

CONFIDENTIEEL

EUROPESE FEDERATIE TEGEN KERNBEWAPENING (E.F.K.)1. Oprichting, voorgeschiedenis, achtergronden

Op initiatief van het Duitse "Komitee gegen Atomrüstung" en de Britse organisatie "Campaign for Nuclear Disarmament" werd van 16 tot 18 januari 1959 een Europese conferentie tegen de atoombewapening gehouden, welke in Londen van start ging en in Frankfort werd afgesloten. Tot de initiatiefnemers behoorden onder meer de bekende filosoof-pacifist Lord Bertrand RUSSELL, de componist Benjamin BRITTEN, de Anglikaanse Deken L. John COLLINS en de Zwitserse theoloog Karl BARTH. Van Nederlandse zijde werd hieraan deelgenomen door de voorzitter van de Stichting Anti Atoombom Actie, G.A.de BOCK. Op deze conferentie werd besloten tot de oprichting van een "Europees comité tegen atoombewapening", welke naam later in de huidige werd gewijzigd. De Federatie zou bedoeld zijn als een soort tegenhanger van de communistische Wereldvrede Raad.

2. Doelstellingen, beginselverklaring

De E.F.K. wil optreden als een federatief verband en coördinerend centrum van West-Europese A.A.A. organisaties. Doelstellingen zijn gelijk aan die van de nationale organisaties. Hoofddoel is de mobilisatie van alle krachten in Europa tegen het ontwikkelen, beproeven en gebruiken van kernwapens waar ook ter wereld.

3. Organisatie, structuur

Bij de E.F.K. zijn 12 A.A.A. organisaties uit West-Europese landen aangesloten. De Zetel van de E.F.K. is zowel te Londen als in München gevestigd.

Bij de oprichting fungeerde de bekende Westduitse schrijver Hans Werner RICHTER als voorzitter, de Deken L. John COLLINS als vicevoorzitter, terwijl de Nederlander G.A.de BOCK het financiële beheer op zich nam.

De dagelijkse leiding bestond in 1962 uit een driehoofdig bestuur, te weten L.J. COLLINS (Engeland), H. BUCHBINDER (Zwitserland) en Dr. H. KLOPPENBURG (West-Duitsland); hieraan nog toegevoegd de secretaresse Mej. P. DUFF (Engeland).

De tegenwoordige leiding is dzz niet bekend.

4. Publicaties, publiciteitsorganen

Geen gegevens bekend.

5. Verhouding tot het communisme

De Federatie heeft van meet af aan afwijzend tegenover het communisme gestaan, ofschoon COLLINS voornoemd wel contacten had met de Sowjetunie.

6. Contacten met Nederland

De Nederlandse Stichting A.A.A. is bij de Federatie aangesloten. Haar voorzitter zat destijds in het internationale bestuur.

7. Internationale contacten

Uiteraard bestaan deze met de aangesloten organisaties in de West-Europese landen, waaronder het Duitse "Komitee gegen Atomrüstung" en de Britse "Campaign for Nuclear Disarmament", welke organisaties beide zijn aangesloten bij de "International Confederation for Disarmament and Peace". Zie ook punt 8.

8. Activiteiten

De Federatie is nimmer tot grote activiteit gekomen. In het begin werden wel conferenties gehouden. Gestart werd met het richten van een brief aan de regeringen van de Sowjetunie, de Verenigde Staten en Engeland, waarin verzocht werd van verdere proefnemingen met kernwapens af te zien. Hierop werd o.m. door de Sowjetleider Chroestjow gunstig gereageerd in een antwoordbrief aan de voorzitter van de E.F.K.

De E.F.K. nam voorts in 1963 het initiatief tot het bijeenroepen van een internationale conferentie, welke van 4 tot 7 januari in Oxford werd gehouden en waaraan circa 80 vertegenwoordigers van onafhankelijke vredesbewegingen uit alle delen van de wereld deelnamen. Op deze conferentie werd besloten tot de oprichting van de "International Confederation for Disarmament and Peace" met als doel te streven naar een permanent verbod van kernwapens en kernproeven, algehele en algemene ontwapening en de niet-militaire oplossing van alle geschillen. De E.F.K. heeft daarmede min of meer de wind uit eigen zeilen genomen. De laatste jaren wordt weinig meer van deze organisatie vernomen.

CONFIDENTIEEL

INTERNATIONAL CONFEDERATION FOR DISARMAMENT AND PEACE (I.C.D.P.)1. Oprichting, voorgeschiedenis, achtergronden

Op initiatief van de "Europese Federatie tegen Kernbepapening" (zie aldaar) werd van 4 t/m 7 januari 1963 te Oxford in Engeland een internationale conferentie van onafhankelijke vredesorganisaties gehouden, welke werd bijgewoond door 80 vertegenwoordigers uit vele landen, waaronder ook een vertegenwoordiger van het Ned. Comité 1961 voor de Vrede. De conferentie had als doel een samenwerking tot stand te brengen tussen de verschillende vredesbewegingen, welke activiteiten gericht zijn tegen de kernbepapening en voor algehele en algemene ontwapening. Op deze conferentie werd besloten een overkoepelende organisatie in het leven te roepen onder de naam "International Confederation for Disarmament and Peace". Er werd een "continuing committee", bestaande uit 17 man, gekozen, welke belast werd met de voorbereiding van de definitieve oprichting. De organisatie kwam formeel tot stand tijdens een oprichtingscongres, dat op 11 januari 1964 - na afloop van een driedaagse conferentie - te Tyringe in Zuid-Zweden werd gehouden.

2. Doelstellingen, beginselverklaring

De I.C.D.P. wil de activiteiten van de ledenorganisaties op het internationale vlak coördineren en stimuleren. Algemene doelstellingen zijn:

- a. een definitieve overeenkomst tussen de landen m.b.t. een permanent verbod tot het houden van kernproeven;
 - b. algehele en algemene ontwapening van alle landen;
 - c. het instellen van nucleair en conventioneel gedemilitariseerde zônes;
 - d. niet-militaire oplossing van alle conflicten.
- Op de conferenties te Oxford en te Tyringe werden de aangesloten ledenorganisaties verzocht zich in te zetten voor de volgende concrete doelstellingen:
- a. stellingname tegen het testen, vervaardigen, opslaan en gebruiken van kernwapens door alle landen, inclusief het eigen land en tegen de aanwezigheid van kernbases ook in het eigen land;
 - b. het voorkomen van de oprichting van een multilaterale c.q. multinationale NAVO kernmacht (MLF, ANF) en het bevorderen van een verdrag tegen verdere verspreiding van kernwapens;
 - c. een vreedzame oplossing van de moeilijkheden in Centraal Europa, primair uitgaande van de huidige toestand in Berlijn en Duitsland, om alsdan aan te sturen op de vorming van een zo groot mogelijke kernvrije en geleidelijk te demilitariseren zône;
 - d. deelname door Frankrijk en communistisch China aan de 18-mogendheden-ontwapeningsconferentie; het beëindigen van China's isolement en de toelating van dit land tot de Verenigde Naties.

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

3. Organisatie, structuur

De I.C.D.P. is een internationaal overkoepelend lichaam van 24 onafhankelijke - d.w.z. niet aan de politiek van een bepaald land of "blok" gebonden - nationale en ook internationale vredesorganisaties uit 13 landen, zowel binnen als buiten Europa gelegen. De hoofdzetel van de organisatie is gevestigd te Londen. Het internationale bestuur wordt gevormd door de I.C.D.P.- Raad, waarin o.m. 5 vice-voorzitters van verschillende nationaliteit zitting hebben. Namen van bestuursleden zijn dzz. niet bekend.

4. Publicaties, publiciteitsorganen

De I.C.D.P. geeft in samenwerking met het I.L.C.O.P. (zie aldaar) een "Peace Information Bulletin" uit ter voorlichting van de aangesloten ledenorganisaties.

5. Verhouding tot het communisme

Bij de oprichting van de I.C.D.P. stond het merendeel der afgevaardigden sterk afwijzend tegenover samenwerking met of toelating als lid van communistische vredesorganisaties, omdat deze niet als onafhankelijke organisaties werden beschouwd, maar veeleer als verdedigers van en gebonden aan de buitenlandse politiek van de Sowjet-Unie. Zo werd bij de eerste conferentie te Oxford een 11 man sterke delegatie van de communistische Wereld Vredes Raad - die op uitnodiging van L. John COLLINS van de Europese Federatie tegen Kernbepapening de conferentie wilden bijwonen als waarnemers - niet tot de vergadering toegelaten. Ook bij de conferentie te Tyringe werd nog met meerderheid van stemmen afwijzend beschikt op een verzoek van het Britse communistische vredescomité om als lid tot de I.C.D.P. te worden toegelaten. Bleek het lidmaatschap van de I.C.D.P. voor communistische organisaties aldus niet weggelegd, ten aanzien van samenwerking met de communistische Wereld Vredes Raad ging de I.C.D.P. al spoedig overstag. Reeds na afloop van de conferentie van Oxford werden informele contacten met de W.V.R. waarnemers gelegd. Tijdens de oprichtingsvergadering van de I.C.D.P. te Tyringe - welke door 48 waarnemers van niet aangesloten organisaties w.o. ook van de W.V.R. werd bijgewoond - kwam het zelfs tot overleg met de W.V.R. waarnemers over een toekomstige samenwerking. Het contact met de W.V.R. is daarna vrij intensief geworden en thans kan zelfs gesproken worden van een nauwe samenwerking tussen de I.C.D.P. en de W.V.R. De congressen van de I.C.D.P. worden o.m. bijgewoond door waarnemers van Oost-Europese landen, die voortdurend trachten invloed op het verloop daarvan uit te oefenen. De Russische Prawda besteedt voorts veel aandacht aan de activiteiten van de I.C.D.P.

6. Contacten met Nederland

De Nederlandse Stichting Anti-Atoombom Actie is rechtstreeks bij de I.C.D.P. aangesloten. Andere Nederlandse vredesorganisaties als A.N.V.A. Comité 1961 voor de Vrede, Doopsgezinde Vredesgroep, Kerk en Vrede e.d. zijn aangesloten bij internationale organisaties als W.R.I., C.N.D., I.F.C.R. (zie pt 7), die op hun beurt bij de I.C.D.P. zijn aangesloten.

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

7. Internationale contacten

De I.C.D.P. onderhoudt rechtstreeks of indirect contacten met vrijwel alle vredesorganisaties ter wereld.

De nauwste contacten bestaan uiteraard met de aangesloten nationale en internationale vredesorganisaties, waarvan de laatsten op hun beurt weer overkoepelende organen vormen voor talrijke andere nationale vredesorganisaties. Enige belangrijke lid-organisaties van de I.C.D.P. zijn :

- War Resisters International (W.R.I.)
- International Fellowship of Reconciliation (I.F.O.R.)
- Campaign for Nuclear Disarmament (C.N.D.)
- Kampagne für Abrüstung (KFA)

Een bijzondere vorm van samenwerking bestaat voorts met het "International Liaison Committee of Organisations for Peace" (I.L.C.O.P.) met welke organisatie de I.C.D.P. destijds is overeengekomen beider werkzaamheden te coördineren en op sommige punten zelfs een functionele eenheid te vormen.

Reeds genoemd is het nauwe contact met de communistische Wereld Vredes Raad. Ook zijn er contacten met de Praagse Christelijke Vredes Conferentie (C.V.C.)

Via de in punt 8 genoemde "Vietnam Internationale" heeft de I.C.D.P. tenslotte nog contacten met alle Vietnambewegingen over de gehele wereld.

8. Activiteiten

Toen in 1963 besloten werd tot de oprichting van de I.C.D.P. bestond er reeds lang een internationale organisatie, gericht op samenwerking van vredesbewegingen, te weten het I.L.C.O.P. Om overlapping van werkzaamheden en eventuele onderlinge wrijving te voorkomen, nam het toenmalige voorlopige bestuur van de I.C.D.P. contact op met dat van het I.L.C.O.P. om tot een vergelijk te komen. Beide organisaties besloten tijdens een vredesconferentie te Oosterbeek (Ned.) in 1963 tot een zekere vorm van samenwerking en een onderlinge taakverdeling. Het I.L.C.O.P. zou zich bezig houden met informatie, studie en bevordering van vredesorganisaties in de diverse landen, terwijl de I.C.D.P. voor acties naar buiten zou zorgdragen, zoals congressen, demonstraties, petitie's en de opbouw van het vredeswerk in landen, waar dit nog niet bestond. Ook besloten zij een gezamenlijk informatiebulletin te gaan uitgeven.

In het kader van het "Internationale Jaar van Samenwerking" van de V.N. in 1965 kwam het tot een gezamenlijk optreden van I.C.D.P., W.R.I., I.L.C.O.P. en W.V.R., resulterend in een Donautocht voor jonge mensen in sept. 1965. Hieraan namen ook personen uit Oost-Europese landen deel, zij het dan dat deze landen geen jeugd, maar ervaren kaderleden van communistische organisaties hadden gestuurd. De I.C.D.P. hield in augustus 1966 haar tweejaarlijks congres te Hoechst in West-Duitsland. Dit congres stond in het teken van de kwestie Vietnam; het werd bijgewoond door waarnemers van de W.V.R. en afgevaardigden van "vredesorganisaties" uit de Sowjet-Unie, Tsjecho-Slowakije en Polen, die trachtten hun stempel op het congres te drukken en het verloop daarvan te beïnvloeden. Zo kwamen er verscheidene anti-Westers gekleurde voorstellen op tafel, waarover de I.C.D.P.-raad zich moest gaan bezinnen, zoals :

CONFIDENTIEEL

- een boycot van Amerikaanse goederen, bestemd voor Vietnam ;
 - de organisatie van een Internationale Dag van Protest op 10-12-66 ;
 - een actie om Vietnam in de V.N. te krijgen, e.d.
- Medio 1966 werd door de I.C.D.P. ook een "Vietnam-Internationale" opgericht, waarvan het bureau op het eigen kantoor te Londen werd ondergebracht, en dat tot taak kreeg de activiteiten te coördineren van de ongeveer 900 organisaties in de gehele wereld, die zich inspannen voor de vrede in Vietnam. Dit bureau heeft een informatiebulletin onder dezelfde naam in het leven geroepen, welk blad aan al deze organisaties zou worden toegezonden.

Medio 1966 lanceerde een Zweedse pacifistische organisatie het plan om een internationale Vietnamconferentie bijeen te roepen. Het plan vond onmiddellijk weerklank; vrijwel alle internationale vredesorganisaties, te weten de I.C.D.P., W.R.I., I.F.O.R., I.F.B. (ILCOOP) en de Praagse C.V.C. namen het beschermheerschap van de conferentie op zich. In de praktijk waren het echter vooral de I.C.D.P. en de W.V.R., die de Zweden het meeste werk uit handen namen. De conferentie, die van 6 tot 9 juli 1967 te Stockholm werd gehouden, werd bezocht door ruim 400 gedelegeerden en enkele tientallen waarnemers uit alle landen; vooral de communistische deelname was relatief groot. Het congres verliep in een sterk anti-Amerikaanse sfeer. Besloten werd o.m. tot de vorming van een "continuing committee" (contactorgaan zonder beslissingsbevoegdheid), waarin alle organiserende vredesorganisaties vertegenwoordigd zouden zijn en dat in de toekomst plannen tot gezamenlijke Vietnamactiviteiten zou uitwerken.

De tweejaarlijkse conferentie van 1968 werd in augustus in Lubljana in Polen gehouden. Hiervan zijn verder geen gegevens bekend.

De I.C.D.P. zou zich tenslotte in samenwerking met de W.V.R. gaan bezig houden met activiteiten op het thema "De NAVO uit Europa".

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

INTERNATIONAL FELLOWSHIP OF RECONCILIATION (I.F.O.R.)1. Oprichting, voorgeschiedenis, achtergronden

De I.F.O.R. (Internationale Broederschap der Verzoening) is in oktober 1919 opgericht in het Boshuis te Bithoven op initiatief van de bekende pacifist Kees BOEKE en Henry HODKIN.
Het is de oudste internationale organisatie op radicaal-pacifistisch gebied.

2. Doelstellingen, beginselverklaring

De I.F.O.R. wijst op grondslag der christelijke beginselen oorlog en militarisme af. Zij ziet als haar taak de kerken te wijzen op de onverenigbaarheid van evangelie en oorlog. Wil met name in de politieke spanning tussen Oost en West alle middelen tot verzoening aangrijpen.

3. Organisatie, structuur

Hoofdzetel van de organisatie is gevestigd te Londen, 3 Hendon Avenue. De I.F.O.R. heeft secties (nationale "Fellowships of Reconciliation") in ruim 30 landen, totaal omvattende circa 40.000 leden.

Enkele belangrijke secties zijn :

Frankrijk	: Mouvement International de la Réconciliation (M.I.R.)
Belgie - Waals	: idem
Belgie - Vlaams	: Internationale Verzoeningsbond
Engeland	: Fellowship of Reconciliation
Ver.Staten	: idem
Duitsland	: Internationaler Versöhnungsbund.

4. Publicaties, publiciteitsorganen

Niet bekend.

5. Verhouding tot het communisme

Geen rechtstreekse samenwerking met communistische organisaties.
Wel incidentele contacten met de communistische Wereld Vredes Raad (zie bij punt 7)

6. Contacten met Nederland

Als Nederlandse Fellowship van de I.F.O.R. treedt "Kerk en Vrede" op. Ook de Doopsgezinde Vredesgroep is bij I.F.O.R. aangesloten.

7. Internationale contacten

Allereerst bestaan uiteraard contacten met de nationale secties, w.o. de Quakers. De I.F.O.R. is zelf aangesloten bij de "International Confederation of Disarmament and Peace" (I.C.D.P. - zie aldaar). Samen met de I.C.D.P., I.L.C.O.P., W.R.I. en Wereldvredesraad nam de I.F.O.R. het beschermheerschap op zich van een internationale Vietnam-conferentie, welke van 6 tot 9 juli 1967 te Stockholm werd gehouden. Nam daarna met deze organisaties zitting in een "continuing committee" dat plannen voor verdere activiteit inzake Vietnam zou uitwerken.

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

8. Activiteiten

Begin 1966 nam de I.F.O.R. in de U.S.A. het initiatief tot de oprichting van een "International Committee of Conscience on Vietnam", welk comité op 23-1-66 een verklaring inzake Vietnam uitgaf. De Nederlandse sectie "Kerk en Vrede" nam dit initiatief over. (zie verder aldaar)
I.F.O.R. neemt verder als aangesloten organisatie deel aan de activiteiten van de I.C.D.P.

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

INTERNATIONAL LIAISON COMMITTEE OF ORGANISATIONS FOR PEACE (I.L.C.O.P.)INTERNATIONAL PEACE BUREAU (I.P.B.)1. Oprichting, voorgeschiedenis, achtergronden

Het I.L.C.O.P. werd in 1949 te St. Cergue opgericht als uitvloeisel van de in 1946 te Geneve gehouden Alabama-conferentie van vredeswerkers om als internationale "dak-organisatie" voor onafhankelijke vredesbewegingen te gaan fungeren.

Het I.L.C.O.P. zet tevens het werk voort van het International Peace Bureau (Bureau International de la Paix - Internationaal Vredes Bureau), dat in 1891 te Bern was opgericht en sedert 1924 te Geneve was gevestigd. Dit bureau vormde destijds het centrum van de vele vredesorganisaties, die in Europa en Noord-Amerika na de oorlog van 1870 waren ontstaan. Het I.P.B. werkte in hoofdzaak voor de bevordering van een internationale bond van alle volken, zoals die in de Volkenbond in 1919 tot stand kwam. Na de laatste wereldoorlog kwam het werk niet goed meer op gang. In 1951 werd het I.P.B. wegens afwezigheid van bestuurders door de Zwitserse Regering onder toezicht gesteld en het vermogen van de organisatie (circa 700.000 Zw.frs.) geblokkeerd. In 1961 werd het I.P.B. overgedragen aan het I.L.C.O.P., die het Bureau in 1962 onder dezelfde naam opnieuw oprichtte, waardoor tevens de gelden, die zolang door de Zwitserse Regering waren beheerd, weer ter beschikking kwamen.

Het I.P.B. is derhalve identiek aan I.L.C.O.P. en wordt door deze organisatie volledig gerund.

2. Doelstellingen, beginselverklaring

Het I.L.C.O.P./I.P.B. beoogt de samenwerking tussen de verschillende nationale en internationale vredesorganisaties en draagt zorg voor uitwisseling van gegevens, informatie en studie van vredeszaken.

3. Organisatie, structuur

Zowel I.L.C.O.P. als I.P.B. zijn gevestigd in Geneve, Rue de Zürich 41. Voorzitter I.L.C.O.P. is Prof. Dr. E. WOLF.

In 1962 werd Niels MATHIESEN als secretaris van het I.P.B. aangesteld.

4. Publicaties, publiciteitsorganen

I.L.C.O.P. geeft samen met I.C.D.P. (zie pt.7) een periodiek uit onder de naam "Peace Information Bulletin".

5. Verhouding tot het communisme

Sinds 1965 is er sprake van enige samenwerking en contact met de communistische Wereld Vredes Raad (zie pt.7).

6. Contacten met Nederland

De Onafhankelijke Contactcommissie voor Vredeswerk (O.C.V.) was destijds bij het I.L.C.O.P. aangesloten. Sedert de opheffing van de O.C.V. bestaan er v.z.v. bekend geen rechtstreekse contacten meer met Nederlandse organisaties.

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

7. Internationale contacten

Uiteraard bestaan er stevige contacten met de aangesloten nationale en internationale vredesorganisaties, waaronder met name de "War Resisters International" (W.R.I.)

Een bijzondere samenwerking bestaat er met de "International Confederation of Disarmament and Peace" (I.C.D.P.). Beide organisaties besloten in 1963 tot een gezamenlijke taakverdeling (zie pt.8), dit teneinde ongewenste dubblures te voorkomen. Zij coördineren hun werkzaamheden en vormen op sommige punten een functionele eenheid.

Verdere contacten bestaan er - vooral sinds 1965 - met andere internationale "dak-organisaties", zoals I.F.O.R., W.V.R. en de Praagse C.V.C.

8. Activiteiten

Het I.L.C.O.P. organiseert jaarlijks een internationale vredesconferentie. In 1963 werd de 15e conferentie te Oosterbeek in ons land gehouden, alwaar ook de I.C.D.P. op dezelfde tijd een congres belegde. Beide organisaties besloten toen tot de in punt 7 genoemde samenwerking. I.L.C.O.P. (I.P.B.) zou voortaan zorgdragen voor informatie, studie en bevordering van vredesorganisaties in de diverse landen, terwijl I.C.D.P. meer voor acties naar buiten zou zorgen, zoals demonstraties, petities, congressen en de opbouw van vredeswerk in landen, waar dit nog niet bestond. Ook werd besloten tot de gezamenlijke uitgave van een periodiek orgaan. In 1965 - in het kader van het "International Coöperation Year", uitgeschreven door de Ver. Naties - kwam het tot samenwerking met I.C.D.P., W.R.I. en W.V.R., onder meer bij de organisatie van een Donau(vredes)tocht voor jonge mensen, waaraan ook personen uit Oost-Europese landen deelnamen.

In 1966 nam I.L.C.O.P. samen met reeds genoemde internationale organisaties het beschermheerschap op zich van een in juli 1967 te Stockholm te houden internationale Vietnam-conferentie. Na afloop daarvan werd een "Continuing Committee" gevormd, dat zich zou gaan bezig houden met de ontwikkeling van verdere Vietnam-activiteiten. Hierin is ook het I.L.C.O.P. vertegenwoordigd.

CONFIDENTIEEL

INTERNATIONALE KATHOLIEKE VREDESBEWEGING PAX CHRISTI1. Oprichting, voorgeschiedenis, achtergronden

De wordingsgeschiedenis van de Pax Christi-beweging gaat terug tot de periode van de Tweede Wereldoorlog, toen in één van de concentratiekampen in Frankrijk - dat van de Compiègne - het initiatief ontstond voor het houden van een dag van gebed voor de vrede en het welzijn van het Franse volk. De gevangen zittende Franse Bisschop van Tarbes en Lourdes - Mgr THÉAS - weigerde echter zijn medewerking hieraan te verlenen als men niet meteen ook voor het Duitse volk wilde bidden. Deze gebedsdienst, gehouden op 14 juli 1944, liep uit op een bezinning over de christelijke vergevingsgezindheid, ook tegenover de vijand en bezetter. Toen ontstond het idee voor een beweging om de "vrede van Christus" (pax christi) gestalte te geven dwars door de tegenstellingen van dat moment heen. Op initiatief van 7 Franse verzetstrijders werd in het bevrijde Frankrijk op 12 maart 1945 de Pax-Christi beweging opgericht met genoemde Mgr THÉAS als eerste voorzitter. Deze beweging heeft zich eerst in Frankrijk en later ook internationaal sterk uitgebreid en is thans in vele Europese landen stevig genesteld.

2. Doelstellingen, beginselverklaring

Het oorspronkelijke doel van de Pax Christi-beweging was om via de beginselen van het Christendom - o.m. door gezamenlijk gebed en gezamenlijke voettochten de tegenstellingen tussen de christenen van Europa uit de weg te ruimen.

Toen de Europese eenheid begon te groeien richtte Pax Christi zich meer op de oecumenische eenheid tussen de christenen onderling. Ook ging men zich inzetten voor de belangen van de gekleurde volken, de ontmoeting van culturen, internationaal burgerschap etc.

Enige jaren geleden stelde Pax Christi tijdens een congres in Leuven zichzelf de opdracht uit te groeien tot een organisatie van bewuste vredemakers ("techniciens de la Paix"). Sindsdien richt Pax Christi zich in hoofdzaak op het voeren van bewuste actie om in een wereld met een steeds sterker groeiende wapening de basis te leggen voor een werkelijke vredesmentaliteit, hetgeen in de praktijk neerkomt op:

- actie voeren in en rond alle brandhaarden van conflicten overal ter wereld;
- stelling nemen tegen sommige militaire acties en interventies en tegen andere militaire maatregelen;
- bevordering van de studie van vredesvraagstukken, steun aan oprichting en ontwikkeling van polemologische instituten en leerstoelen;
- propaganda in algemene zin en op allerlei wijzen voor de wereldvrede en tegen alles wat daarvoor een bedreiging betekent.

3. Organisatie, structuur

Bij de oprichting van de beweging was bepaald, dat Pax Christi een officieel-kerkelijke (Rooms-Katholieke) beweging zou zijn. Daarom werd bepaald, dat één van de bisschoppen namens het gezamenlijke episcopaat president zou zijn. Dit is later doorgevoerd voor alle nationale afdelingen en ook voor de internationale organisatie.

De vice-presidenten zijn altijd leken met ruime bevoegdheden; zij zijn tevens voorzitters van de dagelijkse besturen. De aartsbisschop van Parijs, Kardinaal FELTON, was de eerste internationale president. Enkele jaren geleden is het internationale presidentschap overgedragen aan Kardinaal ALFRINK, juist omdat de Nederlandse Pax Christi-afdeling zo sterk had bijgedragen tot de vernieuwing van de beweging in de zestiger jaren. Het internationale secretariaat is thans dan ook in Nederland gevestigd en wel te 's Gravenhage, Celebesstraat 60. Nationale afdelingen bestaan er in alle West-Europese landen en ook in sommige landen van het Oostblok, zoals in Polen.

4. Publicaties, publiciteitsorganen

Of er een internationaal periodiek orgaan bestaat is dzz niet bekend. De Pauselijke Encycliek "Pacem in Terris" werd vanuit studietoelagen binnen de Pax Christi-beweging voorbereid.

5. Verhouding tot het communisme

In het algemeen bestaat er geen samenwerking met communistische organisaties; wel zijn er contacten achter het IJzeren Gordijn. In 1966 werd een internationale Pax Christi-voettocht langs het "IJzeren Gordijn" gehouden, eindigend in de kathedraal van Berlijn, gelegen in het Oostelijk stadsdeel. Daar heeft men o.m. gesproken over de mogelijkheden van een dialoog tussen christendom en marxisme. Uit deze tocht is een intensief contact voortgekomen, dat nog werd versterkt door deelneming aan allerlei congressen, ook in Oost-Europese staten. Er bestaan o.a. contacten met Pax Christi priesters in de D.D.R. en in Polen.

6. Contacten met Nederland

Zijn uiteraard zeer intensief, aangezien de internationale Pax Christi-beweging vanuit Nederland wordt geleid.

7. Internationale contacten

Er bestaat regelmatig contact tussen de nationale afdelingen onderling en tussen de leden daarvan, ook al door de regelmatig gehouden internationale voettochten. Er bestaat een internationale correspondentie, waaraan circa 26.000 personen uit 94 landen deelnemen.

8. Activiteiten

De Pax Christi-beweging is vooral bekend geworden door de reeds meer genoemde internationale en nationale voettochten. Deze waren in het begin opgezet als gezamenlijke bedevaarten naar bekende pelgrimsoorden. Op deze tochten, die soms barvoets werden afgelegd en grote lichamelijke inspanningen (o.m. door het dragen van kruisen) vroegen, kregen jongeren van diverse nationaliteiten de kans elkaar te ontmoeten en nader te leren kennen. Zo vonden Fransen en Duitsers, Nederlanders en Italianen, Engelsen en Belgen elkaar, ondanks alle tegenstellingen, die door en na de tweede wereldoorlog waren ontstaan. Langzamerhand ontdekte men, dat op deze wijze de weg erheen belangrijker was dan het doel en werd de weg zelf het doel en de route het middel om elkaar door gesprekken beter te leren verstaan. Ieder jaar werden er meer routes - zowel nationaal als internationaal - georganiseerd, elk met een eigen gesprekstema.

CONFIDENTIEEL

Daarnaast hebben de diverse nationale afdelingen zich in voorkomende gevallen bezig gehouden met militaire en politieke conflicten in binnen- en buitenland en daarbij - soms dwars tegen de gevestigde mening van volk, kerk of staat in - hun waarschuwend stem laten horen, zoals bijvoorbeeld :

- de Franse Pax Christi tegen de koloniale oorlog in Algerije ;
- de Duitse Pax Christi voor de erkenning van de Oder-Neisse grens ;
- de Spaanse Pax Christi tegen de ondemocratische achterstelling van bepaalde minderheden, etc.

Internationaal nam de beweging telkenmale stelling t.a.v. militaire en politieke conflicten, zoals de kwesties Korea, Vietnam, Hongarije, Midden-Oosten, Tsjechoslowakije.

Voorts hield men zich bezig met de bestudering van en het doen van uitspraken over problemen van kernbewapening, dienstweigering, ontwikkelingshulp etc.

Voor wat betreft de activiteiten van de Nederlandse afdeling moge worden verwezen naar het overzicht van Pax Christi - Nederland.

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

PRAAGSE CHRISTELIJKE VREDES CONFERENTIE (C.V.C.)

1. Oprichting, voorgeschiedenis, achtergronden

Op voorstel van een aantal Tsjechische protestante theologen belegde de Oecumenische Raad van Kerken van Tsjechoslowakije in 1958 in Praag een grote bijeenkomst van protestantse en orthodoxe kerken uit Oost- en West-Europa. Het doel van deze conferentie was : zich te beraden over vraagstukken van oorlog en vrede en hoe men tot een beter begrip tussen de volkeren zou kunnen komen. De bijeenkomst stond onder leiding van Prof Dr L. HRONADKA, Dekan van de Comeniusfaculteit te Praag, die als stichter van de beweging kan worden aangemerkt. Op deze bijeenkomst werd namelijk besloten het hier niet bij te laten, maar permanent verder te werken onder de naam "Christelijke Vredes Conferentie" (Krestanská Mirová Konference - Christian Peace Conference). Daartoe werd een permanent werkkomité samengesteld, dat de werkzaamheden verder zou continueren en op gezette tijden algemene conferenties zou bijeenroepen. In de volgende jaren breidde de beweging zich uit en ontstonden in vele landen nationale "afdelingen". In 1961 werd te Praag de eerste zogenaamde "Al-Christelijke Vredesconferentie" gehouden, waaraan afgevaardigden van protestantse en orthodoxe kerken uit de gehele wereld deelnamen. Daar werd ook besloten tot de huidige organisatorische structuur van de beweging.

2. Doelstellingen, beginselverklaring

De Praagse C.V.C. stelt zich ten doel een breed oecumenisch platform te verschaffen om de christelijke verantwoordelijkheid in toepassing te brengen, zoals men deze ziet op het gebied van de vrede. De C.V.C. wil op evangelische grondslag bruggen slaan tussen de partijen in internationale conflictsituaties en streeft naar een vreedzame samenleving der volken over de gehele wereld.

Enkele concrete doelstellingen zijn :

- a. algehele en algemene ontwapening, met als eerste stappen :
 - het regelen van kleine grensgeschillen door vreedzame onderhandelingen ;
 - het sluiten van een verdrag tussen de beide Duitslanden ;
 - het instellen van atoomvrije zônes ;
- b. onafhankelijkheid van alle volken, opruiming van de restanten van kolonialisme en het tegengaan van neo-kolonialisme in Afrika, Azie en Zuid-Amerika ;
- c. strijd tegen de hongersnood in de wereld, o.m. door hulp aan ontwikkelingslanden ;
- c. strijd ook tegen alle vormen van onrecht, opheffing van apartheidspolitiek en andere vormen van rassendiscriminatie.

3. Organisatie, structuur

De zetel van de C.V.C. is gevestigd te Praag, Jungmannova 9.

De beweging wordt geleid door :

- a. een Algemeen Bestuur, genaamd Adviesraad of Adviescommissie, o.l.v. de Internationale President Prof.Dr. L. HRONADKA ;
- b. een Internationaal Secretariaat o.l.v. Dr. J. ONDRA ;
- c. een Permanent Werkkomité, dat optreedt als Dagelijks Bestuur en dat zorgt voor de werkzaamheden van de C.V.C. tussen de algemene conferenties door. In dit werkkomité, dat uit 130 man bestaat, zijn de verschillende stromingen en landen goed vertegenwoordigd. De opzet is dat men aldus sneller en vaker bijeen kan komen.

CONFIDENTIEEL

Dit Permanente Werkcomité staat sedert 1968 onder leiding van de Aartsbisschop NIKODIM van het Moskouse Patriarchaat van de Russische Orthodoxe Kerk. Hij wordt bijgestaan door twee vice-voorzitters, te weten de Nederlandse Prof. Dr. J. de GRAAF en Dr. J. SANTA ANA uit Uruguay.

Voorts zijn er 6 vaste studie-commissies of werkgroepen, die zich bezig houden met bepaalde onderwerpen, te weten een "Theologische Commissie", een Commissie "Jeugd in Dienst van de Vrede" en de werkgroepen "Economie", "Oecumene", "Derde Wereld" en "Internationale Situatie". Zij brengen rapport uit op de algemene conferenties. In tal van landen over de gehele wereld bevinden zich nationale afdelingen.

4. Publicaties, publiciteitsorganen

Er is een internationaal periodiek orgaan, genaamd "Christian Peace Conference" ("Christliche Friedenskonferenz"), welk blad eens in de twee maanden verschijnt. Redactie-adres is : Jungmannova 9, Praag 1. Voorts zijn er 3 brochures verschenen over de "Allchristliche" Conferenties.

5. Verhouding tot het communisme

Afgaande op het feit, dat de algemene conferenties en overige bijeenkomsten van de beweging en haar bestuur doorgaans achter het "IJzeren Gordijn" plaats vinden en gelet op de nationaliteit van de initiatiefnemers en de meest vooraanstaande bestuursleden, was het van het begin af aan duidelijk, dat de beweging de sympathie van de communistische overheden moest hebben. Waarschijnlijk heeft de communistische Wereld Vredes Raad bij de oprichting van de C.V.C. op de achtergrond als "auctor intellectualis" gefungeerd. De initiatiefnemende Tsjechische theologen waren merendeels lid van de W.V.R. De internationale president HROMADKA maakt zelfs deel uit van het bureau van de W.V.R. en kreeg in 1957 de Lenin-prijs voor de Vrede.

Naast de Tsjechoslowaken, die traditioneel al een vooraanstaande plaats in de permanente organisatie innamen, hebben de Russische vertegenwoordigers in de loop der jaren kans gezien een groot deel van de bevoegdheden aan zich te trekken. De politieke inhoud van de op de conferenties aangenomen resoluties en besluiten kwamen dan ook voor een groot gedeelte overeen met de Russische vredespolitiek. Het internationale bestuur volgde bij diverse gelegenheden meestal de politieke lijn van Moskou, zoals bijvoorbeeld bij de crisis in het Midden-Oosten in 1967, toen het Israëliëse optreden werd veroordeeld. Deze verklaring stuitte overigens op verzet van de Westduitse, Franse en Nederlandse afdelingen. De goede verhouding van de C.V.C. tot de U.S.S.R. en andere Oostbloklanden is echter in de laatste tijd ernstig verstoord als gevolg van het feit, dat de C.V.C. zich t.a.v. de Tsjechische crisis solidair verklaarde met de Regering DUBCEK en de inval van Rusland en zijn satellieten in Tsjechoslowakije scherp veroordeelde. Zie daarvoor verder bij punt 8.

6. Contacten met Nederland

Van Nederlandse zijde werd regelmatig deelgenomen aan de Algemene Conferenties in Praag. De Nederlandse afvaardiging bestond doorgaans uit een 20-tal personen, merendeels leden van Kerk en Vrede.

Het bestuur van de Nederlandse C.V.C.-afdeling (zie aldaar) is sinds 1964 goed vertegenwoordigd in de diverse internationale lichamen van de Praagse C.V.C.

7. Internationale contacten

De Praagse C.V.C. onderhoudt contacten met vrijwel alle andere internationale vredesorganisaties, zoals de I.C.D.P., de W.R.I., het I.F.O.R., het I.L.C.O.P./I.P.B. en de W.V.R. Deze organisaties namen gezamenlijk met de C.V.C. het beschermheersschap op zich van een in juli 1967 door een Zweeds comité georganiseerde internationale Vietnamconferentie en vormden na afloop gezamenlijk een z.g. "Continuing Committee", dat verdere activiteiten in deze zou gaan ontwikkelen.

De C.V.C. was met een waarnemer vertegenwoordigd op de tweede "Berlijnse conferentie van Katholieke Christenen" in maart 1966, welke eveneens op instigatie van de Wereldvredesraad tot stand is gekomen en vermoedelijk bedoeld was als Katholieke tegenhanger van de meer protestants georiënteerde Praagse C.V.C. Van R.K. zijde is de deelname aan de C.V.C. namelijk altijd zeer gering geweest; de C.V.C. heeft trouwens nimmer moeite gedaan om de R.K. kerk erbij te krijgen, eerder werden nogal eens anti-Roomse uitlatingen op de Praagse conferenties gedebiteerd.

8. Activiteiten

Hoogtepunten vormen uiteraard de zogenaamde Al-christelijke Vredesconferenties te Praag, waarvan er, behoudens de eerste oprichtingsconferentie van 1958, tot dusverre drie werden gehouden, namelijk in 1961, 1964 en 1968.

Deze conferenties werden bijgewoond door 600 tot 1000 afgevaardigden van protestantse en orthodoxe kerken uit de gehele wereld. Hiervan kwamen er circa 300 uit Oost-Europese landen. Ook de z.g. derde wereld (Afrika, Z-Amerika en Azië) was sterk vertegenwoordigd. In de perioden tussen deze algemene conferenties hield het internationale bestuur met het permanente werkcomité regelmatig - minstens eenmaal per jaar - bijeenkomsten ter bespreking van actuele problemen of de uitwerking van de op de algemene conferenties aangenomen resoluties en andere lopende zaken.

In het begin - tot 1964 toe - hadden de onderwerpen op deze conferenties en bijeenkomsten vooral betrekking op de verhouding tussen Oost en West en daarmee verband houdende vredesinitiatieven, zoals ontwapeningsvoorstellen, afschaffing of beperking atoombewapening, de koude oorlog, de Duitse kwestie en internationale conflicten. Daarna verschoof de belangstelling van de C.V.C. meer in de richting van de problematiek der ontwikkelingslanden: ontwikkelingshulp, neo-kolonialisme en imperialisme, revolutionaire ontwikkelingen e.d. Wat dit laatste onderwerp betreft werd in 1965 door de "Theologische Commissie" een theorie van de "gerechtvaardigde revolutie" ontwikkeld, welke theorie een heet hangijzer bleek te worden voor de West-Europese afdelingen. Nederlandse en Westduitse afdelingen vonden het te ver gaan, dat op deze wijze Trotzky werd gekerstend en de voortgaande revolutie tot christelijk principe werd verheven. De discussies over dit onderwerp zijn nog niet afgesloten.

Op de laatste al-christelijke conferentie van 1968 trok de discussie over de rol van de jeugd in dienst van de vrede sterk de aandacht.

De speciale werkgroep, die zich hiermee bezig hield, had de bekende Westduitse studentenrebel Rudi DUTSCHKE als adviseur aangetrokken. De conferentie kwam tot diverse resoluties, nl. betreffende de ontwikkelingsproblematiek in Afrika, het groeiende neo-nazisme in West-Duitsland, het lot van de bevolking van Griekenland, de Europese veiligheid en de Vietnamkwestie. Wat betreft de Europese veiligheid kwamen daarin de volgende punten aan de orde : de erkenning van het feitelijk bestaan van de twee Duitslanden en de Poolse westgrens, de aanvaarding van een non-proliferatieverdrag en een collectief veiligheidssysteem met atoomvrije zones. In de resolutie over Vietnam kwam men tot eisen als : volledige terugtrekking van de Amerikaanse troepen, onderhandelingen op basis van de overeenkomsten van Genève, zelfbeschikking voor het Vietnamese volk en - speciaal op verzoek van de Nederlandse delegatie - de verzoening van het Vietnamese volk met het Amerikaanse.

Sedert augustus 1968 is als gevolg van de gebeurtenissen in Tsjechoslowakije een crisis in de C.V.C. ontstaan. Tussen de Tsjechoslowaakse en de Russische vertegenwoordigers, die beiden een vooraanstaande plaats in de permanente organisatie innamen, was reeds een latente conflictsituatie gegroeid doordat de Tsjechische voormannen zich sinds januari 1968 achter DUBCEK en diens vernieuwingspogingen hadden gesteld. De invasie van de Warschaupactlanden deed de deur dicht. In een snelle reactie liet het C.V.C. secretariaat de wereld weten, dat de Praagse C.V.C. zich solidair verklaarde met de wettige vertegenwoordiging van Tsjechoslowakije en dat de wederrechtelijke bezetting van het land indruiste tegen alle grondslagen van het vreedzame internationale samenleven en dat het een ernstige bedreiging van de vrede in de gehele wereld vormde. Ook de meeste nationale afdelingen waren deze mening toegedaan. Begin okt 1968 vergaderde het permanente werkomité over deze kwestie in Parijs, maar kwam niet tot overeenstemming. Met name de Afrikaanse, Aziatische, Amerikaanse en West-Europese vertegenwoordigers waren het erover eens, dat in Tsjechoslowakije "het socialisme van de toekomst" was vernietigd. De Russische kerken dreigden daarop zich uit de C.V.C. terug te trekken als de kritiek op de Sowjet-Unie geen einde nam. Zij waren er bovendien tegen dat de organisatie nog langer vanuit Praag werd geleid. De Russen besloten vervolgens hun financiële steun - de kurk, waar de C.V.C. op drijft - op te schorten, waardoor het voortbestaan van de C.V.C. aan een zijden draad kwam te hangen. De Tsjechische weigering om deel te nemen aan een in Moskou belegde bijeenkomst van Oosteuropese leden van de C.V.C. deed er ook geen goed aan. Inmiddels schijnt de C.V.C. de ergste crisis enigszins te boven te zijn. Vergaderingen van het internationale secretariaat en van het werkomité in het begin van 1969 hebben in elk geval aangetoond, dat de organisatie niet uit elkaar gevallen is. De Tsjechische secretaris-generaal van de C.V.C. Dr. J.N. ONDRA verklaarde na afloop van een vergadering van het internationale secretariaat in jan. 1969 te Praag dat de beweging haar werk wil voortzetten ondanks blijvende meningsverschillen; t.a.v. de fundamentele vragen, die de beginselen van het werk betreffen, zou een zekere eenheid behouden zijn gebleven. Overigens illustreert deze ontwikkeling nog eens hoe moeilijk het voor een dergelijke gemêleerde Oost-West organisatie is om zich eensgezind en objectief op te stellen t.a.v. politieke gebeurtenissen, waarbij landen van het Oostblok zijn betrokken, dit vanwege de politieke afhankelijkheid van de vertegenwoordigers van die landen.

PUGWASH BEWEGING - PUGWASH CONTINUING COMMITTEE

1. Oprichting, voorgeschiedenis, achtergronden

De internationale Pugwash beweging is ontstaan als gevolg van de toenemende verontrusting van geleerden (vooral kernfysici) in de gehele wereld over de grote gevaren voor de mensheid, verbonden aan de verdere ontwikkeling, de proefnemingen met en het gebruik van kernwapens. Initiatiefnemer was de bekende Engelse pacifist Lord Bertrad RUSSELL, die in 1955 een manifest opstelde, dat mede ondertekend werd door Prof. Albert EINSTEIN en andere geleerden en dat internationaal bekendheid kreeg als het "Russell - Einstein Appeal". In dit manifest werd nadrukkelijk op genoemde gevaren gewezen en werd een beroep gedaan op de regeringen van alle landen om maatregelen te treffen ter voorkoming van een nieuwe wereldoorlog.

Op basis van dit manifest werd een conferentie van geleerden uit de gehele wereld voorbereid ter bespreking van de gevolgen van het gebruik van kernwapens. Deze conferentie werd in 1957 gehouden op het landgoed, dat de Amerikaanse spoorwegmagnaat Cyrus EATON ter beschikking stelde en dat gelegen was bij het plaatsje PUGWASH in Canada, waaraan de beweging ook haar naam ontleende. Op deze conferentie werd besloten in de toekomst regelmatig dergelijke bijeenkomsten te beleggen. Om de continuïteit daarvan de waarborgen werd een internationaal permanent comité in het leven geroepen onder de naam "Pugwash Continuing Committee". De regelmatige conferenties, die de eigenlijke Pugwash beweging vormen, werden later - om redenen genoemd bij punt 5 - officieel betiteld als "Conferences on Science and World Affairs" (COSWA)

2. Doelstellingen, beginselverklaring

De Pugwash beweging staat een "vrije wetenschap" voor, hetgeen o.m. inhoudt de onbelemmerde uitwisseling tussen de naties van wetenschappelijke kennis en - ontwikkeling. Geheimhouding hiervan achtte de beweging een "opofferen van vredesbelangen en van wetenschappelijke vooruitgang aan tijdelijke voordelen".

Concrete doelstellingen zijn :

- de wetenschappelijke analyse van vraagstukken van oorlog en vrede ;
- het informeren van regeringen over de gevaren van een kernoorlog ;
- het aangeven van middelen om een kernoorlog te vermijden en het oorlogsgevaar te verminderen ;
- het fungeren als communicatiekanaal tussen de wetenschappelijke onderzoekers over de gehele wereld inzake de sociale gevolgen van de vooruitgang der wetenschap ;
- het aanwenden van de wetenschap ten voordele van de mensheid ;
- de voorlichting en opvoeding van het publiek met betrekking tot deze zaken .

3. Organisatie, structuur

De internationale Pugwash beweging is een losse verzameling van personen, internationaal overkoepeld door het "Pugwash Continuing Committee" en op nationaal niveau gesteund door aanbevelingscomité's.

In het Pugwash Continuing Committee waren oorspronkelijk alleen de Verenigde Staten, Engeland en de Sowjet Unie (gelijkelijk) vertegenwoordigd. Later is het comité aangevuld met vertegenwoordigers van 25 andere landen. In deze landen bevinden zich ook nationale Pugwash Comité's.

Het internationale comité is gevestigd te Londen NW 2, 8 Asmara Road. De oprichter Lord Bertrand RUSSELL was tot de laatste conferentie van sept. 1968 internationaal president van de beweging, maar is thans vervangen door Michael MILLIONTSCHIKOW. Secretaris-Generaal is vermoedelijk nog steeds Prof. J. ROTBLAT.

4. Publicaties, publiciteitsorganen

Door de beweging worden twee periodieken uitgegeven, te weten het orgaan "Pugwash Newsletter", dat eens per 3 maanden verschijnt en het blad "Proceedings".

Adres van beide bladen is gelijk aan dat van het internationale comité. Redacteur is meergenoemde Prof. Dr. J. ROTBLAT.

5. Verhouding tot het communisme

De communistische mantelorganisatie "World Federation of Scientific Workers (WFSW) heeft vermoedelijk de hand gehad in het lanceren van de Pugwash conferenties. De W.F.S.W. is door zijn voorzitter Prof. POWELL ook vertegenwoordigd in het Pugwash Continuing Committee.

De Sowjet Unie heeft vanaf de oprichting grote belangstelling voor de beweging aan de dag gelegd. Cyrus EATON en andere Pugwash-leden werden bij diverse gelegenheden met veel eerbetoon in de S.U. ontvangen. Cyrus EATON zelf is zich later al te pro-Russisch gaan gedragen, om welke reden de Pugwash-beweging zich van hem heeft gedistancieerd en waarom men ook in Amerika de naam "Pugwash" niet meer wil gebruiken, maar liever over "COSWA-conferenties" spreekt.

In tegenstelling tot de Westerse leden, die de conferenties als privé-personen bezoeken en zich open instellen, handelen de Oost-Europese geleerden meer als vertegenwoordigers van hun regeringen. Vooral in de laatste jaren vond een relatief groot aantal Pugwash conferenties in communistische landen plaats, waarbij opvallend was, dat bij die gelegenheden de Oosteuropese deelnemers numeriek sterk in de meerderheid waren. Het gevaar is ook niet denkbeeldig, dat van communistische zijde getracht wordt deze - van huis uit onverdachte - Pugwash beweging voor eigen propagandistische doeleinden te gebruiken (zie ook punt 8)

6. Contacten met Nederland

Voorzover bekend uitsluitend met het Nederlands Pugwash Comité (zie aldaar).

7. Internationale contacten

Uiteraard is er tijdens de conferenties een intensief contact tussen de deelnemers van alle landen. Behalve het rechtstreekse contact, dat het Internationale Comité met de nationale Pugwash-groepen heeft, zijn er geen contacten bekend met andere internationale vredesbewegingen, anders dan louter persoonlijke.

8. Activiteiten

De Pugwash beweging is begonnen met het leveren van bijdragen ter directe ondersteuning van de toenmalige ontwapeningsconferentie. Deze bijdragen waren zuiver technische studies o.m. met betrekking tot het stralingsgevaar bij en de controle op kernwapenproeven. In het begin namen dan ook vooral kernfysici aan de conferenties deel. Later kwamen er ook andere geleerden en deskundigen, toen de belangstelling van de beweging zich uitbreidde naar sociale en economische problemen, samenhangend met de ontwapening, de hulp aan ontwikkelingsgebieden en andere problemen van juridische en sociologische aard.

De laatste jaren worden de conferenties ook bijgewoond door adviseurs van de staatshoofden van de V.S. en de S.U., alsmede door waarnemers van andere regeringen en grote internationale organisaties.

Tot dusverre zijn er 18 internationale conferenties gehouden. Zij werden bezocht door een beperkt gehouden aantal geleerden (20 tot 80), zowel uit Oost en West als uit neutrale landen. De conferenties dragen een strikt besloten karakter, publiciteitsmedia worden geweerd; dit om het informele contact en de open discussie zoveel mogelijk te bevorderen.

De bedoeling is ook, dat de deelnemende geleerden individueel optreden en voor eigen verantwoordelijkheid spreken, dus niet als lid van een landelijke delegatie. De geleerden uit de Oostbloklanden houden zich niet erg aan deze afspraak. Zo werd op de laatste dag van de 16e conferentie te Sopot (Polen) in 1966, welke handelde over "de Europese Veiligheid", op verzoek van de Oost-Europese afgevaardigden de kwestie Vietnam in discussie gegeven. De Russische sprekers lanceerden daarbij felle aanvallen op de "Amerikaanse agressie in Vietnam". De "wetenschappelijke objectiviteit" kwam daardoor danig in het nauw. De discussie liep zo hoog op, dat er gevaar voor het voortbestaan van de beweging ontstond. Men kwam dan ook niet tot overeenstemming.

Op de van 11 tot 16 september 1968 te Nice gehouden 18e Pugwash conferentie - bezocht door 81 wetenschapsmensen uit 29 landen - werd vooral aandacht besteed aan de problematiek van de (kern)wapenbeheersing op langere termijn. Ook de Tsjechische crisis kwam nog ter sprake. Na een emotionele discussie kwam men slechts tot een betrekkelijk neutrale stellingname. In een buitengewone resolutie werd tenslotte gewezen op de noodzaak van erkenning van de D.D.R.

WAR RESISTERS INTERNATIONAL (W.R.I.)1. Oprichting, voorgeschiedenis, achtergronden

Na afloop van een te 's Gravenhage in 1921 gehouden 3e Internationaal Anti-Militaristen Congres werd op initiatief van de Nederlander Kees BOEKE met medewerking van Runham BROWN en andere pacifisten te Bilthoven een internationale anti-militaristische organisatie opgericht onder de naam PACO - het Esperantowoord voor Vrede. In 1923 werd de zetel van deze organisatie naar Engeland verplaatst en werd de naam gewijzigd in "War Resisters International". Het karakter van de W.R.I. kan worden getypeerd als radicaal-pacifistisch. Na de tweede wereldoorlog heeft de organisatie zich ontwikkeld tot een nieuwe anti-militaristische internationale.

2. Doelstellingen, beginselverklaring

Bij de oprichting te Bilthoven werd de volgende beginselverklaring opgesteld :
 "Oorlog is misdaad tegen de mensheid. Wij zijn daarom vast besloten geen enkele oorlog te steunen en te streven naar het opheffen van de oorzaken die daartoe kunnen leiden".
 Op de in 1957 te Londen gehouden 9e W.R.I.-conferentie werd deze beginselverklaring geïnterpreteerd in die zin, dat de organisatie gekant is tegen het gebruik van gewelddadige middelen om enig economisch, sociaal of politiek doel te bereiken.
 De W.R.I. stelt zich ten doel :
 - het verlenen van steun aan individuele tegenstanders van de oorlog en groepen daarvan in de gehele wereld en hen te verenigen in een levende beweging, waarvan de geestelijke kracht een fundamentele bijdrage vormt bij het vestigen van een permanente vrede.

3. Organisatie, structuur

De hoofdzetel van de W.R.I. is gevestigd te Londen N.I., 3 Caleonian Road. De W.R.I. heeft secties en vertegenwoordigers in tientallen landen in alle werelddelen. Enkele daarvan zijn :

Nederland	: Algemene Nederlandse Vredesactie
Belgie	: Internationale des Résistants à la Guerre (I.R.G.)
Frankrijk	: Section Française I.R.G.
West-Duitsland	: Deutsche Friedens Gesellschaft / Internationale der Kriegsdienstgegner / Verband der Kriegsdienstverweiger.
Engeland	: Peace Pledge Union
Ver. Staten	: War Resisters League.

Het bestuur van de W.R.I. wordt gevormd door een Internationale Raad van 12 personen, die telkens voor 3 jaar - tot de volgende W.R.I.-conferentie - worden gekozen. De A.N.V.A.-voorzitter Mr. J.H. van WIJK heeft sinds 1966 zitting in deze raad.

4. Publicaties, publiciteitsorganen

Het internationale orgaan van de W.R.I. is het blad "War Resistance" dat in het Engels, Frans, Duits en Esperanto verschijnt.

Andere bladen of brochures zijn niet bekend. Wel worden bij diverse gelegenheden pamfletten e.d. uitgegeven.

5. Verhouding tot het communisme

Tot voor enige jaren stond de W.R.I. op het standpunt dat samenwerking met de communistische Wereldvredesraad onmogelijk was omdat deze organisatie als spreekbuis van de Sowjetunie fungeerde en dus niet radicaal-pacifistisch kon zijn. Sinds 1963 is daarin verandering gekomen. Op de in dat jaar te Stavanger gehouden 11e W.R.I. conferentie kwam men tot het besluit, dat ondanks fundamentele verschillen tussen beide organisatie, op bepaalde punten samenwerking wel mogelijk en wenselijk was. In 1964 werden terzake besprekingen gevoerd en kwam men tot overeenstemming inzake een gemeenschappelijke campagne tegen de oprichting van een multilaterale kernmacht (M.L.F.). In de daarop volgende jaren werd de samenwerking met de W.V.R. bij diverse gelegenheden opnieuw gerealiseerd en steeds meer verstevigd.

6. Contacten met Nederland

Zowel de Algemene Nederlandse Vredes Actie als de Limburgse Werkgroep voor de Vrede zijn rechtstreeks aangesloten bij de W.R.I. Contacten bestaan ook met het "Centrum voor Geweldloze Weerbaarheid"; de W.R.I. is namelijk ook op dit terrein werkzaam. Zowel de Provogroep Amsterdam als het adres van de Socialistische Jeugd te Amsterdam werden genoemd in een W.R.I. pamflet, waarin Amerikaanse militairen werden opgewekt zich door desertie aan uitzending naar Vietnam te onttrekken. Persoonlijke contacten bestaan voorts met de P.S.P. : de driejaarlijkse congressen en andere bijeenkomsten van de W.R.I. worden door bestuursleden van de P.S.P. als waarnemers bezocht.

7. Internationale contacten

De W.R.I. is aangesloten bij het "International Liaison Committee of Organisations for Peace" en de "International Confederation for Disarmament and Peace". Contacten bestaan voorts met andere internationale vredesorganisaties zoals het Britse "Campaign for Nuclear Disarmament", het "International Fellowship of Reconciliation", de "Wereldvredesraad" en de Praagse Christelijke Vredes Conferentie.

8. Activiteiten

De W.R.I. houdt om de drie jaar een internationaal congres; tot dusverre zijn er 12 gehouden. Daarnaast vinden al of niet in samenwerking met andere organisaties internationale conferenties plaats. In het begin van de zestiger jaren heeft de W.R.I. een Wereldvredesbrigade in het leven geroepen, welke organisatie in 1964 een "vormings- en trainingscentrum voor geestelijke weerbaarheid en geweldloze actie" in Tanganjika heeft opgezet. Besloten werd om ook in andere landen, o.m. in Europa, dergelijke centra op te richten.

CONFIDENTIEEL

In 1965 organiseerde de W.R.I. samen met de W.V.R., I.C.D.P. en I.L.C.O.P./I.P.B. een Donau-vredestocht voor jonge mensen, waaraan veel Oost-Europeaanen deelnamen.

Samen met de W.V.R. belegde de W.R.I. in 1966 te Warschau een studieconferentie over het onderwerp "Opvoeding tot een wereld zonder oorlog".

Op het 12e congres van 1966 te Rome vormde de kwestie Vietnam een belangrijk gesprekstema. Daar besloot de W.R.I. een internationale actie te gaan voeren om Amerikaanse militairen, bestemd voor uitzending naar Vietnam, tot desertie aan te zetten en hulpacties voor deze deserteurs te organiseren. Gestart werd met een grote pamflettenactie onder Amerikaanse troepen. De A.N.V.A. verspreidde deze pamfletten ook onder Amerikaanse verlofgangers in Amsterdam. Samen met andere internationale vredesorganisaties nam de W.R.I. het beschermheerschap op zich van een internationale Vietnamconferentie, die in 1967 te Stockholm werd gehouden en nam na afloop daarvan zitting in een gezamenlijk "Continuing Committee", dat de verdere Vietnam-activiteiten zou ontwikkelen.

In juli 1967 belegde de W.R.I. nog een studieconferentie te Jessheim bij Oslo, gewijd aan de NAVO. Hieraan werd door 40 afgevaardigden uit verschillende landen deelgenomen. Door aanzienlijke meningsverschillen die zich op de conferentie voordeden, kwam men niet tot een slotverklaring en zijn er ook geen acties uit voortgekomen.

Op een bijeenkomst van de Europese W.R.I.-secties, welke begin 1968 te Charbonnières in Frankrijk werd gehouden, werd het plan geboren om in het voorjaar van 1968 een Europese mars tegen NAVO en Warschawapact te houden. Gestart zou worden bij NAVO bases in België; via Limburg en de NAVO bases in West-Duitsland zou men dan naar Praag of Warschau trekken. Een speciale werkgroep, die met de voorbereiding hiervan was belast, kwam echter tot de conclusie, dat e.e.a. niet te realiseren was, weshalve de mars geen doorgang vond.

De W.R.I. heeft voor de toekomst wel plannen voor andere acties tegen de NAVO.

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

WERELDVREDESRAAD (W.V.R.)

1. Oprichting, voorgeschiedenis, achtergronden

De Wereldvredeesraad werd in 1949 opgericht als overkoepelend en leidinggevend orgaan van nationale vredesbewegingen. Ondanks alle pogingen om zijn ware aard te verhullen, kan de W.V.R. worden beschouwd als een communistische mantelorganisatie en in het bijzonder als een politiek instrument van de Sowjetunie, die via haar vredescomité in de Raad de toon aangeeft. Uit de geschiedenis van de W.V.R. blijkt overduidelijk, dat de Raad zich bij al zijn activiteiten niet laat leiden door een vast en objectief vredesbeginsel, maar dat het vooral politiek opportunistische overwegingen zijn, die het optreden van de Raad en de gerichtheid van zijn activiteiten bepalen.

2. Doelstellingen, beginselverklaring

De W.V.R. stelt zich ten doel : zonder onderscheid of begrenzing, op nationale en internationale basis, al diegenen samen te bundelen, die het principe van vreedzaam naast elkaar bestaan en het regelen van internationale strijdvrage door middel van onderhandelingen erkennen. De W.V.R. wil de activiteiten van de nationale vredesbewegingen stimuleren en coördineren.

Enkele programmapunten zijn :

- bevordering van een vreedzame coëxistentie van alle volken ;
- verhinderen van elke agressie, hetzij politiek, economisch of militair, waar ook ter wereld ;
- omzetting van de oorlogseconomie in een vredeseconomie ;
- beperking van de bewapening en vermindering van de strijdkrachten van alle landen; opheffing van alle militaire bases van bepaalde landen in het buitenland; strenge controle op de wapenhandel door de Verenigde Naties; uiteindelijk doel : algehele en algemene ontwapening ;
- stopzetting en verbod van het houden van proeven met kernwapens; tegengaan van verdere verspreiding van deze wapens; verbod voor vluchten van vliegtuigen met kernwapens aan boord en de uiteindelijke afschaffing van de A.B.C. bewapening van alle landen.

3. Organisatie, structuur

a. adressen :

Tot 1956 was het secretariaat van de W.V.R. officieel te Wenen gevestigd. Als gevolg van de houding van de W.V.R. inzake de Hongaarse opstand en de Russische onderdrukking daarvan werd een verder verblijf van het secretariaat door de Oostenrijkse regering verboden. Later werd ooglukkig toegestaan, dat het W.V.R.-secretariaat zijn verblijf in Wenen voortzette onder de schuilnaam "Internationaal Instituut voor de Vrede". De congressen van de W.V.R. en de zittingen van het Presidium e.d. vinden doorgaans in andere steden en landen plaats, zoals Helsinki, Stockholm, Parijs etc.

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

b. structuur en omvang :

In vele landen over de gehele wereld bevinden zich - merendeels uit communisten samengestelde - nationale vredesraden of vredescomités's, die aangesloten zijn bij de Wereldvredesraad en daarin ook hun vertegenwoordiging hebben. De W.V.R. stuurt aan deze nationale afdelingen regelmatig richtlijnen en bepaalt daarmee grotendeels hun activiteiten. Als gevolg van de politiek van de Sowjetunie is de band van deze afdelingen met de W.V.R. niet altijd even sterk (b.v. vredesraden van China, Israel, Nederland). Het aantal afgevaardigden naar de door de W.V.R. uitgeschreven congressen en conferenties varieert van 400 tot 2000 deelnemers uit 60 tot 100 landen.

De Raad zelf bestaat uit circa 500 leden. De samenstelling en organisatie van de Raad werden in het verleden meermalen gewijzigd.

Het "International Institute for Peace" (I.I.P. = secretariaat van de W.V.R.) heeft in 1958 te Brussel een "International Club" gesticht, dat aldaar op het adres Avenue Louise 156 is gevestigd. Deze club had officieel ten doel de internationale uitwisseling op sociaal, cultureel en economisch gebied te bevorderen. De oprichting hield o.m. verband met de wereldtentoonstelling Expo, die destijds te Brussel werd gehouden. In werkelijkheid is of was deze club een instrument van de W.V.R. ten behoeve van de propaganda voor vrede en ontwapening en de bestudering van nucleaire vraagstukken. Statuair was ook bepaald, dat in de bestuursraad van de club 4 à 5 vertegenwoordigers van het I.I.P. zitting moesten hebben. Of deze club nog als zodanig functioneert is dzz. niet bekend.

c. bestuur :

In het verleden is de bestuurlijke organisatie van de W.V.R. herhaalde malen gewijzigd. Sinds de conferentie van juni 1966 wordt het bestuur gevormd door een Presidium van 45 personen, afgevaardigden van de nationale raden, en het vaste Secretariaat van 12 leden. Een nieuwe functie van Secretaris-Generaal werd toen ook gecreëerd, waarvoor de Indiër Romesh CHANDRA werd gekozen. In de vacature van President van de W.V.R. - ontstaan door het aftreden van Professor BARNAL, die deze functie jarenlang had uitgeoefend - werd voorshands nog niet voorzien. Als coördinerend voorzitter werd de Belgische Isabella BLUME aangewezen. Namen van overige bestuursleden zijn dzz. niet bekend.

4. Publiciteit, publiciteitsorganen

In het verleden gaf de W.V.R. een maandblad uit, genaamd "Bulletin for Peace". Sedert 1966 is er een nieuw tijdschrift, genaamd "Perspectieven", dat iedere maand in het Duits, Frans, Engels en Spaans uitkomt. Adres : "Gazette-Zeitschriften GmbH", Möllwaldplatz 5, Wien IV.

Het blad publiceert gegevens over de activiteiten van de W.V.R. en de nationale raden. Het streeft ernaar de inzichten van de W.V.R. in zo breed mogelijke kring in alle delen van de wereld te verbreiden. Voorts wordt documentatiemateriaal, dat moeilijk te verkrijgen is, gepubliceerd.

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

5. Verhouding tot het communisme

De W.V.R. is in alle opzichten een typische communistische mantelorganisatie en is van al dit soort organisaties het sterkst aan de buitenlandse politiek van de Sowjetunie gebonden. Daarbij wordt de W.V.R. sterk gedomineerd door het Russische vredescomité.

6. Contacten met Nederland

Tot voor enige jaren bestond er nauw contact met de aangesloten Nederlandse Vredesraad (N.V.R.). Als gevolg van de autonomiepolitiek van de C.P.N., die het in de N.V.R. geheel voor het zeggen heeft, is de band van de N.V.R. met de W.V.R. steeds losser geworden. Thans schijnt het contact zelfs helemaal te zijn verbroken. De formele aansluiting bij de W.V.R. wordt echter niet opgeheven om te voorkomen dat de W.V.R. dan wellicht zal trachten met een andere Nederlandse vredesorganisatie in zee te gaan.

7. Internationale contacten

De nauwste banden bestaan uiteraard met de nationale vredesraden en vredescomités's, die bij de W.V.R. zijn aangesloten, al laten de onderlinge verhoudingen wel eens wat te wensen over.

Verder bestaan er goede contacten met de overige internationale communistische mantelorganisaties, zoals de I.D.V.F. (Vrouwen), de I.U.S. (Studenten), de I.V.D.J. (Juristen), de I.O.J. (Journalisten), de W.F.D.J. (Jeugd) en het W.V.V. (Vakbeweging). Vertegenwoordigers van deze organisaties zijn meestal present op conferenties en bijeenkomsten van de W.V.R.

Voorts heeft de W.V.R. de hand gehad in de oprichting van de Praagse Christelijke Vredes Conferentie en de Berlijnse Conferentie van Katholieke Christenen en is daar nog nauw mee verbonden. De voortdurende pogingen om met andere internationale - niet communistische - vredesbewegingen in contact te komen zijn in de laatste jaren met toenemend succes bekroond. Bij diverse acties werd samenwerking bereikt met de "International Confederation for Disarmament and Peace" (I.C.D.P.), de "War Resisters International" (W.R.I.), het "International Fellowship of Reconciliation" (I.F.O.R.) en het "International Liaison Committee of Organisations for Peace" (I.L.C.O.P.) c.q. het "International Peace Bureau" (I.P.B.). Samen met deze organisaties zit de W.V.R. in een "Continuing Committee" ter ontwikkeling van activiteiten inzake Vietnam. Met de I.C.D.P. is zelfs een stevige vorm van samenwerking bereikt.

8. Activiteiten

De W.V.R. heeft zich in al de jaren van zijn bestaan bijzonder actief betoond. Regelmatig werden grote internationale conferenties en andere bijeenkomsten gehouden, soms meermalen per jaar. Onderwerpen, waarmede de Raad zich actief heeft bezig gehouden, zijn :

- atoombewapening : afschaffing daarvan, stopzetting van proeven met kernwapens, tegengaan van verdere verspreiding (M.L.F.) ;
- bewapeningswedloop, algemene en algehele ontwapening ;
- Europese veiligheid : Duitse en Berlijnse kwestie, gedemilitariseerde en atoomvrije zones, erkenning van de D.D.R. en van de Oder-Neisse grens, neutralisering van beide Duitslanden etc.

CONFIDENTIEEL

- internationale kwesties als West-Berlijn, Korea, Midden-Oosten, Kongo, Algerije, Cuba, Vietnam e.d.
- ontwikkelingslanden en hun strijd tegen neo-kolonialisme;
- zaken, verband houdende met de NAVO, Duitse herbewapening, benoeming Duitse opperofficieren in bevelvoerende NAVO-functies, Amerikaanse bases in Europa etc.

Vaak werden ten aanzien van deze zaken wereldomvattende protest- en propagandacampagnes gelanceerd, welke uitgevoerd werden door de nationale raden en comité's volgens de richtlijnen van de W.V.R. Bij al zijn activiteiten volgde de W.V.R. zoveel mogelijk de politiek van de Sowjetunie; zelden nam de Raad een onpartijdig standpunt in. Meestal was Amerika de grote boosdoener om van West-Duitsland maar niet te spreken. Bij misgrepen van de Sowjetunie c.s. werden daarentegen steeds verzachtende omstandigheden aangevoerd of werd de waarheid zo verdraaid, dat uiteindelijk het Westen toch de schuld kreeg. Kernproeven van Westerse landen werden scherp veroordeeld, die van de Sowjetunie hooguit betreurd.

Zo verloor de W.V.R. zijn gezicht door zijn uitspraken inzake de gebeurtenissen van 1956. De Frans-Britse Suezkanaal-actie werd scherp veroordeeld, de Russische onderdrukking van de opstanden in Hongarije en Polen min of meer goedgepraat; de Raad kwam daarbij niet verder dan het uitspreken van gevoelens van medelijden met het beproefde Hongaarse volk.

Bij de conflicten in het Midden-Oosten koos de W.V.R. - conform de Sowjetpolitiek - volledig partij voor de Arabieren en tegen Israel. Ook de inval van de Warschaupactlanden in Tsjechoslowakije in 1968 werd min of meer goedgepraat; dat het zover moest komen was uiteindelijk de schuld van Westers gestook. Overigens gaven de besprekingen in de Raad over de standpuntbepaling t.a.v. al deze gebeurtenissen wel meermalen aanleiding tot tweespalt. Niet alle aangesloten nationale raden konden zich met de uitspraken van de W.V.R. verenigen.

Evenals bij andere internationale communistische organisaties kwam in de bijeenkomsten van de W.V.R. het conflict Moskou-Peking steeds meer tot uiting en veroorzaakte scherpe tegenstellingen en partijvorming. De Russische en Chinese delegaties lagen voortdurend met elkaar overhoop. De Russische stemmen gaven daarbij echter steeds de doorslag. Het kwam zelfs zover, dat de W.V.R. tegenover de Oostenrijkse autoriteiten glashard ontkende, dat het Chinese lid van het International Institute for Peace (Secretariaat W.V.R.), wiens visum was verlopen, tot dit instituut behoorde, met gevolg dat de Chinees het land werd uitgewezen, zulks tot grote verontwaardiging van China.

Zoals gemeld heeft de W.V.R. in het verleden steeds getracht tot samenwerking te komen met andere internationale vredesorganisaties. Na in het begin steeds vanwege zijn politieke afhankelijkheid te zijn afgewezen, lukte het de W.V.R. in 1965 eindelijk tot nader contact te komen. In het kader van het jaar van internationale samenwerking - uitgeschreven door de V.N. - kwam het tot een gezamenlijk optreden van W.V.R., I.C.D.P., W.R.I. en I.P.B. bij het organiseren van een Donau-vredestocht voor jonge mensen. Van toen af ging het steeds beter. Samen met de I.C.D.P. had de W.V.R. een belangrijk aandeel in de voorbereidingen van een Internationale Vietnamconferentie, welke in 1967 te Stockholm werd gehouden en nam met eerdergenoemde organisaties na afloop daarvan zitting in een Continuing Committee,

dat de ontwikkeling van verdere Vietnam-activiteiten ter hand zou nemen.

Met de I.C.D.P. werd overeenstemming bereikt met betrekking tot een voortgaande en nauwere samenwerking.

Dank zij de steun van de Sowjetunie - die in de W.V.R. een handzaam instrument ziet om de wereldopinie te beïnvloeden - blijft de W.V.R. door alles heen een actieve en levensvatbare organisatie. Voor 1969 staan weer enkele internationale conferenties op het programma, zoals een conferentie over "Veiligheid en Europese Samenwerking" en een Wereldvredesconferentie, te houden in Oost-Berlijn in juni.

WOMEN'S INTERNATIONAL LEAGUE FOR PEACE AND FREEDOM (W.I.L.P.F.)1. Oprichting, voorgeschiedenis, achtergronden

Over deze organisatie zijn weinig achtergrondgegevens voorhanden. Bekend is alleen, dat de W.I.L.P.F. werd opgericht in 1915 tijdens een in Den Haag gehouden internationaal congres.

2. Doelstellingen, beginselverklaring

Voornaamste doelstellingen van de W.I.L.P.F. zijn :

- a. universele ontwapening ;
- b. het propageren van het beginsel der geweldloosheid ;
- c. het bevorderen van sociale, politieke en economische gelijkheid voor alle volken, ongeacht ras, geloof of wereldbeschouwing.

3. Organisatie, structuur

De hoofdzetel van de W.I.L.P.F. is gevestigd in Genève. Er zijn nationale secties in ruim 20 landen over de gehele wereld.

4. Publicaties, publiciteitsorganen

Geen gegevens bekend.

5. Verhouding tot het communisme

Aan de congressen van de W.I.L.P.F. nemen ook wel vertegenwoordigsters van communistische vrouwenorganisaties deel. Er bestaat echter geen directe samenwerking met deze organisaties.

6. Contacten met Nederland

Voorzover bekend bestaat er alleen contact met de Nederlandse sectie : "Internationale Vrouwen Organisatie voor Vrede en Vrijheid" (I.V.O.V.V. - zie aldaar).

7. Internationale contacten

Uiteraard bestaan er nauwe contacten met de aangesloten vrouwenorganisaties in de diverse landen. De W.I.L.P.F. heeft voorts 2 permanente leden bij de organisatie van de Verenigde Naties. Verscheidene leden hebben ook zitting in de UNESCO, de FAO, de WHO en in de commissies van de ECOSOC, alle behorende tot de V.N.

8. Activiteiten

Met tussenpozen van verschillende jaren werden sedert de oprichting internationale congressen gehouden over thema's als :

- rassendiscriminatie
- concentratiekampen
- geweldloosheid
- de vrouw in het atoomtijdperk e.d.

Het laatste thema vormde het onderwerp van een in 1959 te Brunate in Italië gehouden congres, dat uitmondde in een resolutie betreffende stopzetting van atoomproeven. Deze verklaring werd in Genève overhandigd aan de daar vergaderende autoriteiten.

In juli 1965 organiseerde de W.I.L.P.F. in de stichtingsstad Den Haag een lustrumcongres ter gelegenheid van het 40-jarig bestaan.

WOMEN'S INTERNATIONAL STRIKE FOR PEACE (W.I.S.P.)1. Oprichting, voorgeschiedenis, achtergronden

Deze van opzet internationale vrouwenorganisatie is in feite een overwegend Amerikaanse groepering. Er zijn verder weinig achtergrondgegevens van bekend. Als mogelijke financier van de beweging wordt genoemd de Amerikaanse spoorwegmagnaat Cyrus S. EATON, die ook nauw betrokken was bij de oprichting van de Pugwash beweging.

2. Doelstellingen, beginselverklaring

Voornaamste doelstellingen zijn de internationale bundeling van vrouwenorganisaties in de strijd voor de vrede en het voeren van actie tegen alles wat de vrede in de weg staat.

3. Organisatie, structuur

De hoofdzetel van de organisatie is gevestigd in de U.S.A. De Amerikaanse organisatie is het grootst. Kleinere afdelingen bevinden zich in Canada (Voice of Women), Engeland, Noorwegen, België en Frankrijk.

4. Publicaties, publiciteitsorganen

Geen gegevens bekend.

5. Verhouding tot het communisme

De W.I.S.P. is zwaar communistisch geïnfilteerd, vooral de Amerikaanse afdeling. Ook de Belgische organisatie, genaamd "Rassemblement des Femmes pour la Paix" kan als overwegend communistisch worden beschouwd.

6. Contacten met Nederland

De W.I.S.P. heeft geen Nederlandse afdeling. De communistische Nederlandse Vrouwenbeweging (N.V.B.) heeft in het verleden wel getracht met de W.I.S.P. in relatie te treden; dit is echter niet gelukt.

7. Internationale contacten

Deze bestaan voornamelijk met de aangesloten vrouwenorganisaties in de diverse landen.

8. Activiteiten

De W.I.S.P. is hier te lande bekend geworden door haar activiteiten rond de NAVO conferentie, die in mei 1964 in Den Haag werd gehouden. De W.I.S.P. was aanvankelijk heel wat van plan : demonstraties, ordeverstoringen, verkeersstremmingen en lijdelijk verzet stonden op het program. De acties werden echter tot rustiger proporties teruggebracht door het ingrijpen van de betreffende Nederlandse instanties, die aan de inreisvergunningen van de

CONFIDENTIEEL

buitenlandse deelnemers de voorwaarde verbonden, dat men zich stipt aan de bevelen van de politie zou houden. Daardoor bleven de activiteiten beperkt tot een conferentie in Scheveningen en een demonstratie voor de Julianakazerne, waar de NAVO vergaderde. Aan deze demonstratie namen circa 800 vrouwen deel. Het merendeel hiervan was afkomstig uit West-Duitsland (circa 500). Zij behoorden tot de communistische mantelorganisatie "Westdeutsche Frauen Friedensbewegung" en tot de communistisch geïnfiltreerde organisatie "Feldzug für Abrüstung und Frieden". Amerika was vertegenwoordigd met 60 à 70 vrouwen, Engeland met een 100-tal. De overige dames kwamen uit andere NAVO landen. Zowel de conferentie als de demonstratie hadden een ordelijk verloop. Kort hierna riep de W.I.S.P. alle vrouwenorganisaties uit de NAVO-landen op om op 15 juli 1964 in de verschillende landen te demonstreren tegen de oprichting van een multilaterale kernmacht. Nadien is niets meer van deze beweging vernomen.

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

FUNCTIONEEL NAMEN REGISTER

Aangezien een index op alle in dit overzicht voorkomende namen teveel plaatsruimte zou vergen, wordt hierbij volstaan met een opgave van die personen, welke in meer dan één organisatie een vooraanstaande plaats innemen, dit om de onderlinge persoonlijke contacten tussen de diverse vredesorganisaties aan te tonen.

<u>Namen, woonplaatsen en functies</u>	<u>blz.</u>
ALTING van GEUSAU, Prof.Jhr.Dr.F.A.M.	
- redacteur Vredescapier van Interkerkelijk Vredesberaad	33
- adviseur Wereld Federalisten Beweging Nederland	105
BIERSTEKER, H. te Hilversum	
- adviseur Vredesweek '69 van Interkerkelijk Vredesberaad	33
- lid Sjaloomgroep	86
BOAS, L. te Amsterdam	
- lid Ned.Comité tegen Verspreiding van Kernwapens	51
- oud-voorzitter Comité 1961 voor de Vrede	
BOETES, Otto Meine, te Heiloo	
- lid Eerste Kamer voor de P.S.P.	73
- leider Actiegroep Vietnam	75
BOETES-RIDDER, Mevr. C.P. te Heiloo	
- vooraanstaand lid P.S.P. (echtgenote van bovengenoemde)	73
- bestuurslid Stichting "Geweldloze Weerbaarheid"	98
BOS, Mr. C.A.	
- redacteur Vredescapier Interkerkelijk Vredesberaad	33
- adviseur Wereld Federalisten Beweging Nederland	105
BOUMAN, Prof.Dr. P.J. te Groningen	
- lid Nederlands Pugwash Komitee	53
- lid Sjaloomgroep	86
- adviseur Stichting Vredesopbouw	101
BRINK, Prof.Dr.H.J.P. (Pater o.p.) te Nijmegen	
- lid Ned. Comité tegen Verspreiding van Kernwapens	51
- bestuurslid Pax Christi, redacteur blad Wereldvrede	78
- lid hoofdbestuur Wereld Federalisten Beweging Nederland	104
CATE, L.O. ten, te Oranjewoud	
- lid Ned. Comité tegen Verspreiding van Kernwapens	51
- adviseur Stichting "Geweldloze Weerbaarheid"	98
DAM, Drs. Hans ten,	
- oud-voorzitter, medewerker Bond voor Dienstweigeraars	9
- lid Commissie Pers.Bijstand van Pax Christi	
DELFGAAUW, Prof.Dr.B. te Haarlem	
- lid Ned. Comité tegen Verspreiding van Kernwapens	51
- lid Nederlands Pugwash Komitee	53
DIPPEL, Dr. C.J. te Eindhoven	
- lid Ned.Comité tegen Verspreiding van Kernwapens	51
- lid Nederlands Pugwash Komitee	53
- lid aanbevelingscomité Stichting Anti Atoombom Actie	95

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

	blz.
DODENBIER, Pater Drs. B.J. te Aalbeek	
- deelnemer Gespreksgroep voor de Vrede (Z.Limburg)	29/30
- voorzitter Werkgroep voor de Vrede (Limburg)	110
FROE, Prof.Dr. A. de	
- lid Nederlands Pugwash Komitee	54
- lid aanbevelingscomité Stichting Anti Atoombom Actie	95
GRAAF, Prof.Dr.J. de, wonende te De Bilt	
- voorzitter Kerk en Vrede, redacteur Militia Christi	42
- lid Ned.Comité tegen Verspreiding van Kernwapens	50
- adviseur Onafhankelijke Vredesliga	64
- vice-voorzitter Permanent Werkcómité van de Praagse Christelijke Vredesconferentie; voorzitter Ned.afdeling C.V.C.	130
- vooraanstaand lid P.S.P.	81
- adviseur Stichting "Geweldloze Weerbaarheid"	98
GROENENDAAL, P. te Amsterdam	
- lid Ned. Comité tegen Verspreiding van Kernwapens	48
- oud Hoofdbestuurslid Socialistische Jeugd	48
GROENEWOLD, Prof. Dr. H.J.	
- lid Nederlands Pugwash Komitee	54
- lid aanbevelingscomité Stichting Anti Atoombom Actie	95
HAAN, H. de, Amsterdam	
- lid Comité 29 november 1962	11
- lid P.S.P. afd. Amsterdam	
HEERING, Mr. A.H. te Den Haag	
- bestuurslid Kerk en Vrede	42
- adviseur Stichting "Geweldloze Weerbaarheid"	98
HOEK, C. te IJmuiden	
- lid partijbestuur Pacifistisch Socialistische Partij	71
- bestuurslid "Stichting Geweldloze Weerbaarheid"	98
HUGENHOLTZ, Ds. J.B.Th. te Amerongen	
- oprichter Algemene Nederlandse Vredesactie	5
- ere lid Kerk en Vrede, oprichter	41/42
- lid aanbevelingscomité Anti Atoombom Actie	95
- adviseur Stichting "Geweldloze Weerbaarheid"	98
INJA, Ds C.P. te Baarn	
- medewerker Bond voor Dienstweigeraars	9
- oprichter en geestelijk adviseur Doopsgezinde Vredesgroep	23/24
- adviseur Onafhankelijke Vredesliga	64
JELSMA, Pater S. te Odijk	
- bestuurslid Kerk en Vrede	42
- lid Adviesraad Onafhankelijke Vredesliga	64
- lid Sjaloomgroep	86
- leider van voormalige Pleingroep	85
- lid aanbevelingscomité Anti Atoombom Actie	95
KOEJEMANS, A.J.	
- redacteur "Vredesbrief" van Doopsgezinde Vredesgroep	24
- redacteur "Militia Christi" van Kerk en Vrede	42
KONING, L.H. te Amsterdam	
- lid Ned. Comité tegen Verspreiding van Kernwapens	51
- lid Nederlandse Vredesraad	59

CONFIDENTIEEL

	blz.
KOOYMANS, Prof.Mr.P.H., Amsterdam	
- bestuurslid Interkerkelijk Vredesberaad, redacteur van Cahiers voor Vredesvraagstukken	32
- voorzitter Stichting Vredesopbouw, redacteur periodiek	33
LANDHEER, Prof.Dr.B., Wassenaar	
- vice-voorzitter Nederlands Pugwash Komitee	101
- bestuurslid Stichting Vredesopbouw, voorzitter redactie-commissie van blad "Vredesopbouw"	53
LEEUVEN, Prof.Dr.Ir. A. van, Nijmegen	
- bestuurslid Interkerkelijk Vredesberaad, redactielid van Cahiers voor Vredesvraagstukken	32
- lid College van Advies van de Stichting Vredesopbouw	33
LEEUVEN, Dr. A.Th. van, Driebergen	
- bestuurslid Ned. afd. Praagse Christelijke Vredesconferentie	81
- lid College van Advies van de Stichting Vredesopbouw	101
MAAS, Gerard, Rotterdam	
- secretaris Ned.Comité tegen Verspreiding van Kernwapens	50
- Secretaris Nederlandse Vredesraad	59
MEYER, Erik	
- internationaal secretaris "Politeia", redacteur v.h.blad	20
- redacteur blad "Radikaal" van de P.S.P.	72
- hoofdbestuurslid Soc.Jeugd, hoofdredacteur blad "ESJEE"	90/91
MINNAERT-COELINGH, Mevr. Dr. M.B., Utrecht	
- lid Ned. Comité tegen Verspreiding van Kernwapens	51
- bestuurslid Nederlandse Vredesraad	59
MOLENAAR, Mej. C.W., Brunssum	
- deelneemster Gespreksgroep voor de Vrede (Limburg)	29/30
- secretaresse Werkgroep voor de Vrede (Limburg)	110
- lid Raad van Advies van de Stichting "Geweldloze Weerbaarh."	98
NANNEN, Drs H.J., Den Haag	
- praeses Adviesraad Intern.Christelijke Vredesbeweging	38
- hoofdbestuurslid Wereld Federalisten Beweging Nederland	104
NANNING, Prof. Dr. A.F., Nijmegen	
- lid Ned. Comité tegen Verspreiding van Kernwapens	51
- lid Ned. Pugwash Komitee	
NIJBOER, Prof. Dr. B.R.A., Utrecht	
- lid Nederlands Pugwash Komitee	54
- lid aanbevelingscomité Stichting Anti Atoombom Actie	95
PAIR, Drs C. le, Beiroet	
- vooraanstaand lid Comité 29 nov. 1962	11
- lid Raad van Advies van Stichting Geweldloze Weerbaarheid	98
RASKER, Prof. Dr. A.J., Oegstgeest	
- oprichter en voorzitter Convent Nieuw Politiek Ethos	17/18
- bestuurslid Stichting Nederland-Vredeland	49
- lid Ned. Comité tegen Verspreiding van Kernwapens	51
- oprichter afd. Nederland van de Praagse Chr.Vredesconferentie	81
- lid aanbevelingscomité van Stichting Anti Atoombom Actie	95
RECKMAN, Piet, Odijk	
- adviseur Vredesweek 1969 van Interkerkelijk Vredesberaad	33
- redacteur "Militia Christi" van Kerk en Vrede	42
- lid van de Sjaloom kerngroep	86

CONFIDENTIEEL

	<u>blz.</u>
REGTIEN, A.A.(Ton), Amsterdam	
- bestuurslid "Politeia"	
- lid Ned. Comité tegen Verspreiding van Kernwapens	51
- vooraanstaand lid Socialistische Jeugd	
RIDDER, Dr. P.J., Stiens	
- oprichter en secretaris Onafhankelijke Vredesliga	63/64
- lid Raad van Advies Stichting "Geweldloze Weerbaarheid"	98
- vooraanstaand lid P.S.P.	
RÖLING, Prof.Mr. B.V.A., Groningen	
- hoogleraar Polemologisch Instituut te Groningen	
- vice-voorzitter Nederlands Pugwash Komitee	53
- lid Raad van Advies van Wereld Federalisten Beweging Ned.	104
RUYGERS, G.J.N.M., Rijswijk	
- bestuurslid Interkerkelijk Vredesberaad, redactielid van Cahiers voor Vredesvraagstukken	32 33
- bestuurslid Pax Christi - Nederland	78
- bestuurslid Stichting Vredesopbouw	101
- lid Raad van Advies van Wereld Federalisten Beweging Ned.	105
SCHUYT, Dr. W.J., Den Haag	
- oud-voorzitter dagelijks bestuur Pax Christi-Nederland	78/80
- lid Raad van Advies van Wereld Federalisten Beweging Ned.	105
STEEG, Prof.Dr. L.J.M. ter, Huis ter Heide	
- lid redactie Cahiers voor Vredesvraagstukken van I.K.V.	33
- bestuurslid Pax Christi - Nederland, redactie Wereldvrede	78
- lid Raad van Advies Stichting "Geweldloze Weerbaarheid"	98
STRIJD, Prof. Dr. Krijn, Amsterdam	
- bestuurslid Kerk en Vrede	42
- lid Adviesraad van de Onafhankelijke Vredesliga	64
- lid Raad van Advies Stichting "Geweldloze Weerbaarheid"	98
TERWISSCHA van SCHELTINGA, Drs F.J.A.	
- bestuurslid Interkerkelijk Vredesberaad	32
- bestuurslid Pax Christi - Nederland	78
TINBERGEN, Prof. Dr. J., Den Haag	
- voorzitter Interkerkelijk Vredesberaad	32
- Nationale Stichting Propaganda Federale Wereldregering	47
- lid Nederlands Pugwash Komitee	54
- lid Raad van Advies van Wereld Federalisten Beweging Ned.	105
TOLHOEK, Prof. Dr. A., Groningen	
- lid Ned. Comité tegen Verspreiding van Kernwapens	51
- voorzitter Nederlands Pugwash Komitee	53/55
- lid aanbevelingscomité Stichting Anti Atoombom Actie	95
TROMP, Drs H.W.,	
- redactielid Cahiers voor Vredesvraagstukken van I.K.V.	33
- redactielid "Wereldvrede" van Pax Christi - Nederland	78
TIJN, Dr. Th. van	
- vice-voorzitter Comité 1961 voor de Vrede	14
- lid werkkomité Ned. Comité tegen Verspreiding v.Kernwapens	51
VEER, Drs. B.J.Th. ter,	
- adviseur Vredesweek 1969 en redacteur Cahiers voor Vredesvraagstukken van Interkerkelijk Vredesberaad	33
- redactielid blad "Wereldvrede" van Pax Christi - Nederland	78

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

	<u>blz.</u>
VERCRUYSSSE, Prof.Dr.E.V.W., Oegstgeest	
- lid Ned. Comité tegen Verspreiding van Kernwapens	51
- lid Nederlands Pugwash Komitee	54
VERHAAR, Ernst, Amsterdam	
- medewerker Bond voor Dienstweigeraars	9
- 2e voorzitter Socialistische Jeugd	90
VRIES, Drs Fries de	
- lid Comité 29 november 1962	11
- vooraanstaand P.S.P.-er	
VRIES, Teunis Uilke de, Amsterdam	
- lid Ned. Comité tegen Verspreiding van Kernwapens	51
- lid Nederlandse Vredesraad	59
WAARD, Prof. Dr. H. de	
- lid Nederlands Pugwash Komitee	54
- lid landelijk aanbevelingscomité Anti Atoombom Actie	95
WAARDENBURG, Dr. P.J., Arnhem	
- lid Nederlands Pugwash Komitee	54
- lid aanbevelingscomité Anti Atoombom Actie	95
WEBER-de HONDT, Mevr. A.M., Amsterdam	
- lid Nederlands Comité tegen Verspreiding van Kernwapens	51
- bestuurslid Nederlandse Vredesraad	59
WENTINK J.J., Amsterdam	
- bestuurslid Kerk en Vrede	42
- lid Raad van Advies Stichting "Geweldloze Weerbaarheid"	98
WIERSMA, Prof. Dr. W., Leiden	
- Nationale Stichting Propaganda Federale Wereldregering	47
- lid Ned. Comité tegen Verspreiding van Kernwapens	51
- lid Nederlands Pugwash Komitee	54
WILLEMS, Martijn	
- redactie blad "Vredesactie" van de A.N.V.A.	6
- oud-bestuurslid Bond voor Dienstweigeraars	
WOUTHUYSEN, Prof.Dr. S.A.	
- lid Nederlands Pugwash Komitee	54
- lid aanbevelingscomité Stichting Anti Atoombom Actie	95
WIJK, Mr. J.H.(Hein) van, Heemstede	
- voorzitter Algemene Nederlandse Vredesactie, tevens redacteur	6
- lid Adviesraad Onafhankelijke Vredesliga	64
- lid Raad van Advies Stichting "Geweldloze Weerbaarheid"	98
- lid internationale Raad van de War Resisters International	136

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

LEGENDA

p = persoonlijke contacten
 r = regelmatig contact, aangesloten bij of
 vertegenwoordigd in, nauwe samenwerking
 i = incidenteel contact, samenwerking bij of
 deelname aan acties van

	A.N.V.A.	B.V.D.	Com.29-11-62	Comité 1961	Convent N.P.E.	Politeia	Doopsgez.Vr.	Quakers	Gespreksgroep	I.K.V.	I.C.V.B.	I.V.O.V.V.	Kerk & Vrede	Prop.Fed.Wer.	Ned.-Vredeland	N.C.V.K.	N.P.K.	N.V.R.	O.V.L.	P.S.J.W.	P.S.P.	Pax Christi	Praagse C.V.C.	Servas	Sjaloom	Soc.Jeugd	A.A.A.	Gew.Weerb.	Vredesopbouw	W.F.B.N.	W.A.S./V.A.S.	Werkgroep	Z.V.C.					
A.N.V.A.																																						
B.V.D.		r																																				
Com.29-11-62																																						
Comité 1961																																						
Convent N.P.E.																																						
Politeia																																						
Doopsgez.Vr.																																						
Quakers																																						
Gespreksgroep																																						
I.K.V.																																						
I.C.V.B.																																						
I.V.O.V.V.																																						
Kerk & Vrede																																						
Prop.Fed.Wer.																																						
Ned.-Vredeland																																						
N.C.V.K.																																						
N.P.K.																																						
N.V.R.																																						
O.V.L.																																						
P.S.J.W.																																						
P.S.P.																																						
Pax Christi																																						
Praagse C.V.C.																																						
Servas																																						
Sjaloom																																						
Soc.Jeugd																																						
A.A.A.																																						
Gew.Weerb.																																						
Vredesopbouw																																						
W.F.B.N.																																						
W.A.S./V.A.S.																																						
Werkgroep																																						
Z.V.C.																																						

SCHEMA ONREKELIJKE
 CONTACTEN TUSSEN DE
 NATIONALE REIS-
 ORGANISATIES

CONFIDENTIEEL